Dzisiaj 14 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświąteczne tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 161

Poznań, piątek dnia 8 kwietnia 1932

Rok XXVII

Szantaż dłużników

Wiadomości, jakie nadeszły dziś z Londynu, mówią o rozbiciu, względnie odroczeniu konferencji „czterech", która miała przygotować plan ratunku państw naddunajskich. W każdym razie konferencja nie doszła do żadnego rezultatu. Stało się to wskutek żądania Niemiec i Włoch włączenia ich do systemu gospodarczego, związanego cłami preferencyjnemi, który ma powstać nad Dunajem. Wysuwając takie żądanie, Niemcy dowiodły, że nadal stoją na gruncie tak zwanej „Mitteleuropy", przez nich oczywiście kierowanej, do której — rzecz znamienna — chciałyby wciągnąć Polskę, w myśl planów ustalonych jeszcze w czasie wojny, a które i w naszym kraju znajdowały zwolenników. Włochy natomiast boją się powstania w środku Europy bloku, przypominającego dawnego, tradycyjnego wroga Italji, mianowicie Austro - Węgrów. Niepokój ich jest tem większy, że blok ten pozostałby pod wpływem Francji.

Solidarny atak Niemiec i Włoch w Londynie uniemożliwił dojście do porozumienia. Dla tem silniejszego przeciwstawienia się Francji, Niemcy podejmowały właśne teraz w Berlinie wicekanclerza austrjackiego Winklera, któremu robiły dalsze awanse gospodarcze, a zapewne i polityczne, podtrzymując w nim „anschlussowe" nadzieje.

Co będzie dalej? Rozmowy przeniosą się zapewne do Genewy, gdzie w poniedziałek wznawia obrady konferencja rozbrojeniowa, a we wtorek rozpoczyna Rada Ligi Narodów nową sesję, poświęconą właśnie pomocy finansowej dla państw środkowo - europejskich. Włochy chcą doprowadzić do tego, aby albo wszystkie mocarstwa były dopuszczone do narad państw naddunajskich, by te nie mogły debatować odrębnie, a więc pod wpływem państw Małej Koalicji, albo by ograniczono się do pomocy finansowej dla Austrji i Węgier, bez stwarzania jakiegokolwiek systemu naddunajskiego. Niemcy zapewne chcą przy tej okazji wytargować skreślenie odszkodowań i wyszantażować dalsze koncesje polityczne.

Co zrobi Francja? Trudno na to odpowiedzieć. Pozycja p. Tardieu jest o tyle trudna, że nikt nie wie, czy będzie on jeszcze za miesiąc premjerem i czy u steru Francji nie stanie rząd bardziej skłonny do ustępstw. Konferencja londyńska ujawniła natomiast, że porozumienie francusko - angielskie, przynajmniej jeśli chodzi o sprawy naddunajskie, jest dalej posunięte, niż przypuszczano początkowo.

Francja i Anglja występowały w Londynie solidarnie. Jest to skutek nietylko wizyty p. Tardieu w stolicy Anglji, ale wspólnych interesów finansowych obu tych państw.

Przecież cały plan federacji naddunajskiej zrodził się w angielskich sferach finansowych, chcących ratować swe wkłady w Austrji i na Węgrzech. P. Tardieu nadał tylko tym planom formę polityczną.

Położenie finansowe państw środkowo - europejskich jest fatalne. Niedawno ukazał się raport komisji finansowej Ligi Narodów, z którego wynika, że Austrja, Węgry, Bułgarja i Grecja stoją przed bankructwem. Liga Narodów domaga się natychmiastowej pomocy finansowej, zwłaszcza dla Austrji. O wypuszczeniu pożyczki prywatnej niema mowy. Może wchodzić w rachubę tylko pożyczka rządów i to Francji oraz Anglji. Ale sama Liga Narodów rozumie, że żaden rząd nie da obecnie pożyczki bez gwarancyj politycznych, a nawet rozciągnięcia kontroli nad dłużnikiem. P. Mac Donald miał oświadczyć, że nikt nie będzie nalewał do dziurawego garnka, trzeba więc garnek zamknąć. Otóż system naddunajski miał oznaczać zamknięcie garnka. Tymczasem zaś wiadomo, że jeżeli do 30 kwietnia nie będzie udzielona Austrji pomoc, rząd wiedeński zawiesi częściowo z dn. 1 maja spłatę długów zagranicznych. Sfery finansowe tego się boją, bo moratorjum austrjackie gotowe pociągnąć moratorjum innych państw, w pierwszym rzędzie Niemiec.

Słowem, dziś dłużnicy szantażują wierzycieli swem bankructwem. Na czele bloku dłużników stoją Niemcy. Liczą one, że Francja i tak będzie musiała podtrzymać Austrję dla ratowania swoich wkładów, nie boją się więc odpowiedzialności za rozbicie konferencji londyńskiej. Konferencja ta była niczem innem, jak starciem dłużników z wierzycielami.

Ale czemu „sanacyjna" „Gazeta Polska" przyłącza się jakoby do tego bloku dłużników? Czemu grozi wierzycielom? Czemu patetycznie pisze: „Dziś pali się nad Dunajem. Ale jutro tak samo palić się będzie wszędzie indziej"? Czemu rozumuje tak, jak rozumują niemający nic do stracenia Niemcy? Czyżby to była zemsta za niedopuszczenie nas do narad naddunajskich. Nie byłoby to reakcją właściwą. Świadczyłaby ona albo o nadszarpniętych nerwach, albo o pomysłach tak szalonych, że uciechę z nich miałyby tylko Niemcy, zapraszający Polskę do ...Mitteleuropy.

Odroczenie konferencji londyńskiej

Odłożenie narad na czas nieograniczony — Obłudne oświadczenie Buelowa

Londyn, 8. 4. (Tel. wł.) Pod przewodnictwem premjera Mac Donalda zebrała się dziś przed południem w ministerstwie spraw zagranicznych konferencja czterech mocarstw.

Na tem zebraniu przedłożone zostanie sprawozdanie komisji, która najprawdopodobniej ze względu na stwierdzoną różnicę zdań zaproponuje odroczenie obrad na nieograniczony czas.

Grandi oświadczył przedstawicielom prasy: — „nasza praca jest skończona, zrobiliśmy cośmy mogli".

Buelow wyraził ubolewanie z powodu takiego obrotu konferencji, dodając, że od początku był przekonany o tem, iż położenie jest zbyt zawikłane, aby można było takie zagadnienie rozwiązać w ciągu trzech dni.

Londyn, 8. 4. (Tel. wł.) Dziś w południe konferencja czterech mocarstw się odroczyła bez ustalenia terminu ponownego podjęcia prac.

Niedopuszczenie Polski — Bułgarja upomina się o swoje prawa

Paryż, 8. 4. (Tel. wł.) Pertinax pisze w „Echo do Paris", że w Londynie długo zastanawiano się na konferencji mocarstw nad dopuszczeniem Polski do narad naddunajskich i ostatecznie załatwiono tę sprawę negatywnie.

Londyn, 8. 4. (Tel. wł.) Według doniesień „Timesa" z Sofji rząd bułgarski polecił swemu posłowi w Londynie ponownie zwrócić się o włączenie Bułgarji do akcji pomocy dla państw naddunajskich.

Niemcy ponoszą odpowiedzialność za niepowodzenie narad Ich nieustępliwość i podwójna gra

Paryż, 8. 4. (Tel. wł.) Korespondenci pism paryskich w Londynie jednomyślnie stwierdzają rozbicie konferencji londyńskiej wskutek stanowiska Niemiec.

„Matin" pisze: „W dziejach dyplomacji nie było zdaje się jeszcze podobnego wypadku jak obecny, aby tak otwarcie przyznawać się do niepowodzenia. Francja może sobie na to jednak pozwolić, gdyż nie poszliśmy do Londynu, aby procesować się o nasze interesy, lecz kierowani wyłącznie wielką ideą. Przegraliśmy proces, który nie był naszym. Wysuwaliśmy pewne zagadnienie, podyktowane bezinteresownością połączoną ze zdrowym rozumem, dążąc do racjonalnej międzynarodowej współpracy. Jeżeli jutro położenie na Węgrzech i w Austrji się pogorszy, będziemy przynajmniej znać winowajców. Dla nas konferencja jest skończona."

Korespondent „Petit Parisien" stwierdza, że Niemcy przez swój egoizm i odmowę poniesienia chociażby najdrobniejszych ofiar gospodarczych rozbiły konferencję. To też one ponoszą całą odpowiedzialność za to, jeżeli w najbliższych tygodniach Węgry i Austrja — których obrońcami Niemcy mianują się — ogłoszą niewypłacalność, inaczej zbankrutują. Niemcy widocznie prowadzą politykę zmierzającą do zmuszenia Wiednia i Budapesztu, aby ogłosiły moratorjum, poczem w ich ślady będzie mógł pójść Berlin. To jest bardzo niebezpieczna gra i może wywołać wręcz przeciwne skutki, od tych, jakich spodziewają się Niemcy.

Pertinax w „Echo de Paris" we wniosku niemieckim zwołania wspólnej konferencji bez Czechosłowacji widzi niechęć ratunku państw naddunajskich, lecz objaw pangermanizmu. Nie zważając na różne przeszkody, Niemcy nawet w Londynie forsują ideę środkowej Europy.

Prasa angielska o dalszych losach chybionej konferencji

Londyn, 8. 4. (Tel. wł.) Londyńską konferencję czterech mocarstw można uważać za rozbitą wskutek nieprzejednanego stanowiska Niemiec, które nie chcą ponieść nawet najmniejszych ofiar.

Fakt rozbica stwierdza również piątkowa prasa londyńska. Najoptymistyczniej zapatruje się „News Chronicle", który wyraża przekonanie, że konferencja po dzisiejszem odroczeniu zbierze się w poniedziałek w Genewie.

„Times" przypuszcza, że konferencja zwróci się do państw naddunajskich po pewne wyjaśnienia, poczem zbierze się ponownie, prawdopodobnie w Genewie.

Inne pisma sądzą, że obrady będą odroczone na nieograniczony czas bez określenia miejsca przyszłej konferencji.

„Daily Express" widzi niepowodzenie konferencji w odmowie Niemiec i Włoch, choć drobnego ustępstwa ze swych praw największego uprzywilejowania w części państw naddunajskich. Niemcy obawiają się, że Francja chce ich odsunąć od Dunaju, uniemożliwiając połączenie się z Austrją.

„News Chconicle" ubolewa, że nie reprezentuje Rzeszę minister spraw zagranicznych, wskutek czego jej przedstawiciel von Buelow tem bardziej nie może samodzielnie decydować, zwłaszcza w sprawach, w których niewątpliwie i kanclerz w przeddzień wyborów na prezydenta z trudemby się decydował.

Cytowany już „Times" stwierdza, że premjer Mac Donald byłby się zgodził na propozycję niemiecko-włoską odbycia konferencji dziewięciu państw, lecz przeciwstawiła się tej propozycji delegacja Francji.

Według „Morning Post" konferował w tej sprawie wczoraj wieczorem Mac Donald z ministrem finansów Flandinem, poczem ten porozumiał się telefonicznie z premjerem Tardieu, który nie zgodził się jednak na wysuniętą propozycję.

We Francji o zmianie rządu w Jugosławji

Korespondent paryski „Kurjera Warszawskiego" donosi, że w „Journal des Debats" ukazał się artykuł p. Piotra Bernusa, dobitnie malujący stosunek Francji do dyktatury jugosłowiańskiej.

Nowa konstytucja serbska — pisze Bernus — nie mogła zadowolić opozycji, ponieważ była opracowana w ten sposób, ażeby zapewnić sobie w izbach większość prorządową.

Wybory nie bardzo były uczciwe, przyczem większość zarządzeń dyktatorjalnych utrzymana była w mocy. Autorzy konstytucji z trzeciego września liczyli, że uda się im utworzyć silną partję rządową, zainstalować ją solidnie u władzy i zdobyć stopniowo zaufanie ludności. Nadzieje te spełzły na niczem. Jedynie dawne partje polityczne, które pozostały w opozycji zachowały całkowitą żywotność i one właśnie powstrzymały się od wszelkiego udziału w wyborach, podczas gdy posłowie większości, przeważnie niepopularni i bez wielkiego autorytetu („les deputés de la majorité pour la plupart sans grand autorité et sans popularité"), nie byli w stanie wzmocnić siły moralnej rządu. Zdając sobie sprawę z tego stanu rzeczy, król uczuł potrzebę otoczenia się ludźmi bardziej zbliżonymi do ludu, gdyż gen. Żiwkowicz, pomimo swych zasług osobistych, zbyt symbolizował dyktaturę. Wobec tego Żiwkowicz usunął się, składając nawet mandat poselski i pragnąc w ten sposób opróżnić miejsce dla osobistości politycznej bardziej od niego powołanej do ujęcia steru władzy.

Objęcie premjerostwa przez niezwykle sympatycznego i popularnego zagranicą Marinkowicza, kończy Bernus, jest objawem pomyślnym. Jeżeli jednak pożądane jest zbliżenie władzy do ludu, należy wzamian unikać powrotu do dawnej anarchji, która była niebezpieczna dla porządku i jedności narodowej.

Hitlerowcy o swym przywódcy

Źródła popularności Hitlera w oświetleniu pos. Goebbelsa

Jak już parokrotnie podkreślaliśmy agitacja hitlerowców przed drugiem głosowaniem na prezydenta Rzeszy Niemieckiej, mającem się odbyć w najbliższą niedzielę, posługuje się zarówno tysiącznemi wiecami i zebraniami, jak i prasą. Na propagandę prasową położono tym razem szczególny nacisk; setki tysięcy egzemplarzy głównego organu partyjnego „Völkischer Beobachter" i pomniejszych pism rozsyłane są bezpłatnie po całym obszarze Rzeszy.

Łamy prasy hitlerowskiej poświęcone są — rzecz prosta — przedewszystkiem zachwalaniu kandydatury Hitlera. W artykułach na ten temat, obok odpowiedniej dozy przesady i patosu, spotykamy jednak szereg interesujących wiadomości, pozwalających, choć częściowo, zrozumieć, czemu Hitler zawdzięcza swą dzisiejszą popularność i siłę atrakcyjną.

Tak np. jeden z ostatnich zeszytów „Völkischer Beobachter" nosi na czele dewizę Hitlera „Koleżeństwo jest podstawą państwa" — i zawiera szereg artykułów, poświęconych stosunkowi Hitlera do jego kolegów i towarzyszy.

Na pierwszem miejscu spotykamy artykuł berlińskiego przywódcy hitlerowców, posła Goebbelsa, zatytułowany „Adolf Hitler jako kolega". Artykuł ten jest o tyle ciekawy, że po pierwszem głosowaniu na prezydenta Rzeszy głośno było w prasie, zwalczającej hitlerowców, o ostrym konflikcie, jaki miał wybuchnąć między Hitlerem, a Goebbelsem na tle taktyki wyborczej. Prasa socjalistyczna donosiła n. p., że Hitler zerwał zupełnie z Goebbelsem, jako sprawcą porażki wyborczej — i że niewątpliwie na tem tle dojdzie do rozłamu w partji.

Przypuszczenia te nie sprawdziły się, gdyż obecnie Goebbels zamieścił entuzjastyczny pean na cześć Hitlera. Rozpoczyna go od stwierdzenia, że obecny przywódca „nazi" był czasu wojny najlepszym i najwierniejszym towarzyszem broni. „Koleżeństwo — pisze Goebbels — jest, być może, najpiękniejszą cnotą Adolfa Hitlera. Tak jak na froncie, tak i w polityce był on zawsze wierny i honorowy w stosunku do swych współtowarzyszów walki i nikt nie może przeciw niemu podnieść zarzutu, by został kiedykolwiek „pozostawiony na lodzie" bądź przez wodza, bądź przez stronnictwo. Daje to wszystkim narodowym socjalistom niezachwiane poczucie związania z partją i jej wodzem. Każdy wie, że Hitler stoi za nim i że nigdy nie wyda go na pastwę opinji publicznej, nawet jeśli popełnione zostaną błędy, które wódz skarci, a potem sam je naprawi".

„Czterysta tysięcy członków oddziałów szturmowych i oddziałów ochronnych — pisze dalej Goebbels — podporządkowało się dobrowolnie temu człowiekowi. Wierzą mu oni na słowo, aczkolwiek niema on wobec nich żadnej władzy, poza ich przynależnością do stronnictwa. Czują się mu oddanymi, ale z drugiej strony są także jego kolegami. Ruch narodowo-socjalistyczny byłby wogóle nie do pomyślenia, gdyby Hitler nie oparł go na zasadzie koleżeństwa".

„Czy jaki człowiek — mówi dalej Goebbels — posiadłby tyle wierności i przywiązania w swych szeregach, gdyby był tyranem, albo tylko przywódcą swych ludzi? Nie, po tysiąckroć nie! Musi on być także ich przyjacielem i kolegą. Musi on rozumieć wszystkie ich potrzeby i troski. Nie wolno mu stać tylko n a d nimi, musi także, gdy to jest potrzebne, stać p r z e d nimi. Musi wiedzieć, co oni myślą i czują i jakie troski ich gnębią. Inne stronnictwa upadły, gdyż nie miały poczucia solidarności. Nie było w nich ducha korporacyjnego. — Przed ich szeregami nie stał żaden człowiek, któryby był zarazem wzorem, wodzem, kolegą i przyjacielem".

Przypomina też Goebbels, że po nieudałym „puczu" monachijskim w roku 1923 Hitler oświadczył przed sądem: „Proszę, by mnie zasądzono, by jednak mych kolegów zwolniono. Są niewinni. Ja przyjmuję na siebie całą odpowiedzialność". I w innych okolicznościach — oświadcza Goebbels — Hitler brał na siebie pełną odpowiedzialność za działalność swej partji i jej członków.

Przytoczyliśmy charakterystyczniejsze wyjątki z artykułu Goebbelsa, gdyż rzucają one światło na źródła popularności Hitlera.

Oczywiście to, co się dzieje za kulisami kierownictwa partji hitlerowskiej, jest dla osób postronnych tajemnicą. Być może więc, że prawdziwe są pogłoski, które twierdzą, że pozycja Hitlera w samym sztabie stronnictwa jest dosyć słaba i że kierują nim właściwie ludzie inni, jak n. p. Georg Strasser i Goebbels. W każdym razie w oczach szerokich rzesz członków i zwolenników partji wodzem jest sam Hitler.

Rewizje i aresztowania u narodowców w Małopolsce zachodniej

W ciągu ostatnich dwu tygodni w województwie krakowskiem policja dokonała szeregu rewizyj i aresztowań wśród członków Stronnictwa Narodowego i Obozu Wielkiej Polski. Zaznaczyć należy, że zarówno Stronnictwo, jak Obóz w ostatnich czasach wykazują na terenie Małopolski zachodniej żywiołowy wprost rozwój.

Rewizje dokonywane są bez podania przyczyn i uzasadniane są ogólnikowemi wyjaśnieniami o jakichś „antypaństwowych" i tym podobnych wystąpieniach. I tak przeprowadzono tuż przed świętami rewizje w K r a k o w i e wśród kilkunastu osób, członków O. W. P., z których jedną przyaresztowano, wypuszczając ją jednak po kilku godzinach na wolność. Zdarzały się wypadki, że organa policji śledczej rewidowały na dworcu zawartość walizek studentów wyjeżdżających na ferje świąteczne.

W C i e s z y n i e dokonano rewizji wśród członków Młodzieży Wszechpolskiej oraz Obozu Wielkiej Polski. Bez rezultatu.

W Z a k o p a n e m dokonano licznych rewizyj wśród członków Obozu Wielkiej Polski, a także Stronnictwa Narodowego i wśród ludzi postronnych. Rewizje pozostały bez rezultatu.

Do Zakopanego przybył — jak już pokrótce donosiliśmy — senator prof. Głąbiński w celu wygłoszenia odczytu o wychowaniu narodowem. Starosta nowotarski odmówił zezwolenia na odczyt, uzasadniając to tem, że tegoż dnia miało być poświęcenie sanatorjum „Odrodzenie". Gdy zatem prof. Głąbiński zaprosił na herbatę do willi, w której się zatrzymał, kilka osób na to towarzyskie zebranie, przybyła policja, wypytując obecnych o celu i charakterze zebrania.

W B i a ł e j dokonano licznych rewizyj wśród członków Obozu Wielkiej Polski oraz zasłużonych działaczy Stronnictwa Narodowego. Przeprowadzono rewizje w Domu Polskim, gdzie mieści się sekretarjat okręgowy Obozu Wielkiej Polski. Rewizje bez rezultatu.

W Ż y w c u dokonano rewizji w sekretarjacie powiatowym Obozu Wielkiej Polski, a także wśród członków Obozu. Rewizje pozostały bez rezultatu.

W W a d o w i c a c h dokonano rewizji wśród członków Obozu Wielkiej Polski, aresztując znanego działacza obozowego, Stanisława Grębosza, który przebywa w areszcie od Wielkiego Piątku. Interwencja Rektora Uniw. Jagiellońskiego o wypuszczenie Grębosza, który jest akademikiem, na wolność, pozostała bez skutku. Rewizje nie ustaliły nic pozytywnego.

W D ł u g o p o l u (pow. nowotarski) dokonano w ubiegłym tygodniu licznych rewizyj, które nie dały żadnych rezultatów.

W W o j n i c z u (pow. Brzesko) dokonano licznych rewizyj, które pozostały bez rezultatu. W czwartek, 31 ub. m., a więc w kilka dni po bezskutecznych rewizjach w mieszkaniach członków Obozu Wielkiej Polski, aresztowano znanych i zasłużonych działaczy Obozu, mianowicie: Stanisława Mirochnę, Józefa Szczypułę i Kapeckiego. Zauważyć należy, że aresztowanie nastąpiło jedynie na skutek doniesienia policji.

Akta doniesienia policyjnego, jak również i przesłuchanie oskarżonych nie wykazały żadnych dowodów winy, mimo to jednak sędzia grodzki w Wojniczu, zastosował do dwu pierwszych oskarżonych dwumiesięczny areszt śladczy, uzasadniając swe postanowienie tem, że obaj oskarżeni „nie zdołali obalić doniesienia policyjnego, lecz ograniczyli się do zaprzeczenia treści postawionych im zarzutów". Trzeciego oskarżonego Kapeckiego wypuszczono na wolność. Policja w dalszym ciągu w całym powiecie dokonuje licznych przesłuchiwań osób postronnych. Obaj aresztowani wnieśli do sądu okręgowego w Tarnowie zażalenia przeciwko postanowieniu sędziego śledczego. Oskarżonemu Mirochnie, który jest chorym, odmówiono zbadania go przez lekarza sądowego.

W Z a k l i c z y n i e (pow. Brzesko) dokonano licznych rewizyj wśród członków Obozu Wielkiej Polski, aresztując znanego działacza narodowego Gustawa Oleksika, oraz członka Obozu Wielkiej Polski, Nowaka. Do obu aresztowanych zastosowano jako środek zapobiegawczy dwumiesięczny areszt śledczy pomimo, iż rewizje nie dały rezultatów. Obaj oskarżeni są o zbrodnię „zdrady stanu". Przeciwko aresztowaniu ich wnieśli oskarżeni zażalenia do sądu okręgowego w Tarnowie.

Przyczyny wspomnianych rewizyj i aresztowań są nieznane. Władze policyjne uzasadniają je ukazaniem się wielkiej ilości nielegalnych odezw i klepsydr w związku z uroczystościami „imieninowemi". Jedna z takich odezw jest podpisana: „Tajna Organizacja Narodowa", a żałobna klepsydra nosi podpisy: Zagórski, Koryzma, Hołówka i Lewicka.

Rewizje w drukarniach poznańskich

Z polecenia sędziego śledczego przy sądzie okręgowym, a na wniosek prokuratury tegoż sądu, przeprowadzono w środę, dnia 6 bm., we wszystkich drukarniach poznańskich rewizję celem wykrycia drukarni, w której została wydrukowana odezwa, nosząca podpis „Tajnej Organizacji Narodowej" pod tytułem „W dniu Imienin!".

Zarządzenie swe władze sądowe uzasadniają art. 142 i nast. k. p. k., gdyż wyżej wymieniona ulotka ma wzywać do popełnienia zbrodni z par. 82 k. k.

Dziwny.... zbieg okoliczności

Pismo „Strażnica Harcerska" zwraca uwagę na dziwny... zbieg okoliczności. Oto od szeregu miesięcy trwa już w prasie „sanacyjnej" kampanja przeciwko młodzieży akademickiej i autonomji uniwersyteckiej. Towarzyszy tej kampanji zawieszanie profesorów, cieszących się powszechnym szacunkiem, poniżanie autorytetu Senatów akademickich i t. d.:

„Próżno byśmy dziś szukali wytłumaczenia całej akcji, ale zwracamy uwagę druhów na dziwny zbieg okoliczności, jaki zachodzi między akcją przeciw uniwersytetom, a pewnem wydawnictwem z r. 1897, ujmującem najrozmaitsze dziedziny życia, a także i życie uniwersyteckie. Myślimy tu mianowicie o t. zw. „Protokółach Mędrców Sjonu", które mają być pono programem działania żydostwa, zmierzającego do opanowania władzy nad światem. Więc w protokóle 16 czytamy (ku zdumieniu własnemu) dosłownie taką instrukcję:

„Unieszkodliwienie Uniwersytetów. — Aby zniszczyć wszelkie siły zbiorowe, oprócz naszej (żydowskiej), unieszkodliwimy pierwszy stopień zbiorowości, czyli uniwersytety; przekształcimy je w kierunku nowym. Dyrekcje ich i profesorowie będą przygotowani do zawodu swego przy pomocy tajnych szczegółowych programów działania, od których nie będą mogli odstępować bezkarnie. Profesorowie będą mianowani ze szczególną oględnością i w zupełności zależnii od rządu."

Cokolwiek sądzić można o „Protokułach", nie ulega wątpliwości, że taka zbieżność metod postępowania daje do myślenia i szukać każe istotnych pobudek działania.

Osobliwy „rzeczoznawca" w sprawach religijnych

Polska Katol. Ag. Prasowa donosi:

Sąd Okręgowy m. Łodzi pod przewodnictwem sędziego Łozińskiego oraz asesorów sędziów Kubiaka i Ehrenkreutza rozpatrywał sprawę przeciwko dr. Z. Mierzyńskiemu, naczelnemu lekarzowi szpitala Marji Magdaleny, prezesowi Łódzkiego Związku Myśli Wolnej, członkowi Międzynarodówki wolnomyślicielskiej (masońskiej), któremu akt oskarżenia, wniesiony przez prokuratora Suskiego, zarzucił bluźnierstwo w formie zelżenia Sakramentów św. oraz dogmatów Kościoła katolickiego.

Przewód sądowy odbywał się przy drzwiach zamkniętych. Bronili sprawy adwokaci Fryde i Hartman. W charakterze rzeczoznawcy został powołany profesor Stefan Czarnowski z Wolnej Wszechnicy Warszawskiej, członek Związku Myśli Wolnej, przeciwko zeznaniom którego wystąpił przedstawiciel oskarżenia publicznego, prokurator Suski, domagając się wyłączenia opinji eksperta, jako człowieka czynnie zaangażowanego w związku bezwyznaniowców. P. Czarnowski na zadane mu przez prokuratora pytanie, czy rzeczywiście jest wolnomyślicielem, odpowiada twierdząco, zaznaczając przytem, że mimo to potrafi „wznieść się" na takie wyżyny bezstronności by móc wydać objektywny sąd o książce dr. Mierzyńskiego. Sąd po naradzie odrzucił wniosek prokuratora i postanowił przesłuchać p. Czarnowskiego w charakterze biegłego.

Po blisko 5-godzinnym procesie sąd skazał dr. Z. Mierzyńskiego na 3 miesiące więzienia za bluźnierstwo z zawieszeniem kary na dwa lata. Adwokat Hartman zapowiedział apelację od tego wyroku.

Ze swej strony musimy wyrazić ogromne zdziwienie, że na biegłego, mającego określić, czy p. Mierzyński popełnił bluźnierstwo, wezwano... wolnomyśliciela, czynnie zaangażowanego w walce z religją. Zakrawa to na curiosum.

Regulowanie obrotu węglem

Nowy dekret

Dziennik Ustaw R. P. nr. 29 zawiera dekret Prezydenta Rzplitej z mocą ustawy, upoważniający ministra przemysłu i handlu do regulowania i kontroli obrotu węglem zarówno w dziedzinie obrotu krajowego jak i zagranicznego. Na podstawie tego rozporządzenia przysługuje ministrowi prawo kontroli wydobycia, zapasów i zbytu węgla na kopalniach, zarówno pod względem administracyjnym, jak i handlowym. Ministrowi przemysłu i handlu przysługuje prawo wydawania zakazów na przywóz lub wywóz węgla, prawo ustalania punktów granicznych do przewozu, prawo normowania zbytu węgla na rynku krajowym, zarówno ogólnym, jak i dla poszczególnych kopalń, a w szczególności regulowania cen węgla z sprzedaży z kopalń na rynek krajowy. Rozporządzenie przewiduje przymus tworzenia przymusowej organizacji przedsiębiorstw węglowych i ich związków w celu normowania produkcji. Statut tej organizacji zostanie zatwierdzony lub nadany przez min. przemysłu i handlu. Rozporządzenie to rozciąga się na węgiel kamienny, brunatny, koks i brykiety. Rozporządzenie wyszczególnia również sankcje karne za naruszenie dekretu. Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Kto jest autorem programów „Polskiego Radja"

W „Gazecie Warszawskiej" czytamy:

W związku z licznemi skargami na układ programów radjowych, a w szczególności na treść niektórych „odczytów" informują nas, że bezpośrednią odpowiedzialność za produkcje „Polskiego Radja" ponosi t zw. rada programowa.

Przewodniczącym tej rady jest gen. Stachiewicz, który za tę funkcję pobiera pensję w sumie 2500 złotych miesięcznie.

Gen. Stachiewicz pozostaje w służbie czynnej i jest szefem wojskowego biura historycznego.

Polscy kandydaci do sejmu pruskiego

B e r l i n, 8. 4. (PAT.) W Prusach Wschodnich ludność polska wystawiła własną listę kandydatów do sejmu pruskiego pod nazwą „Polska partja ludowa". Pierwszym kandydatem jest dyrektor Banku Ludowego w Olsztynie, p. Juljan Malewski. Na 2 i 4 miejscu tej listy znajdują się wybitni przedstawiciele ludności polskiej Mazowsza Pruskiego, wyznania ewangelickiego, mianowicie rolnik Leiding i robotnik Fr. Kwiatkowski. P. Malewski jest wyznania rzymsko-katolickiego.

Ku czci Chmielińskiego

L w ó w, 8. 4. (Tel. wł.) Teatr lwowski urz. obchód celem uczczenia długoletniej pracy na scenach teatru lwowskiego jubilata artysty Jana Chmielińskiego w dniu 15 kwietnia. Wystawiona będzie sztuka Nałkowskiej „Dzień jego powrotu". (w)

Amator „białych kruków"

Szczegóły aresztowania b. szefa wydziału Naczelnej Izby Kontroli, inż. Ziemkiewicza, który przyznał się do systematycznych kradzieży

Warszawa, 8. 4. (Tel. wł.) Noszącą posmak dużej sensacji rewizję u inż. Romualda Ziemkiewicza zarządzono wskutek zarzutu kradzieży bibljofilskich.

Do dyrektora Bibljoteki Narodowej, p. Dembego zgłosił się jego znajomy bibljofil, a b. profesor literatury białoruskiej w Instytucie Wschodnim, inż. Ziemkiewicz, który proponował mu kupno autografu Mickiewicza, znalezionego jakoby podczas wojny na Wołyniu. Tranzakcja doszła do skutku za cenę 100 zł, które p. Demby wypłacił.

Niebawem na licytacji znalazł się również list Cyprjana Norwida, który chciał kupić i p. Demby i p. Zenon Przesmycki. Ostatecznie nabył go sekretarz Miriama za 17,50 zł.

Przesmycki stwierdził, że list ma tylko jedną kartkę, gdy tymczasem oryginał w muzeum rapperswilskiem, którego odpis Przesmycki posiadał, był pisany na dwóch kartkach. Wiedząc o tem, poinformował Przesmycki o nieprawdopodobnem kupnie również p. Dembego, oraz kierownika zbiorów rapperswilskich p. Lewaka.

Szczegółowe badanie wykazało, że zarówno list Mickiewicza jak i list Norwida zginęły z aktów bibljoteki muzeum rapperswilskiego. Podczas rewizji w domu Ziemkiewicza znaleziono drugą kartkę listu Norwida, oraz wiele rozmaitych druków z bibljoteki Ossolińskich i ze zbiorów prywatnych, które niewiadomo w jaki sposób doszły do Ziemkiewicza. Podczas badania przyznał się on do kradzieży „białych kruków" bibljofilskich".

Sprawa ta wywołała duże poruszenie w całej stolicy i jest swego rodzaju sensacją dnia. (w)

Wody zaczynają opadać

Na obszarze Małopolski i Wołynia już nastąpiło przesilenie — Poważne szkody — Niebezpieczeństwo istnieje jeszcze na kresach wschodnich

Warszawa, 8. 4. (Tel. wł.) Z doniesień, napływających z Małopolski i Wołynia wynika, że w ciągu czwartku i w nocy z czwartku na piątek nastąpił kryzys.

Powódź na Wołyniu była bardzo silna i nie pamiętają takiej w ciągu ostatnich lat kilkudziesięciu. W trzech miejscach koło Kowla i Łucka wstrzymano ruch kolejowy. W czwartek pod wieczór na rzekach wołyńskich zaczęła woda opadać.

W ciągu czwartku i dziesiejszej nocy stan wód na rzekach górskich w Małopolsce osiągnął najwyższy poziom. I tu również woda opada. Szkody są bardzo wielkie.

Niebezpieczeństwo istnieje jeszcze na kresach. Rzeka Szczara w pow. baranowickim nieustannie przybiera. Hrywda zniosła koło Baranowicz most.

Stan wody na Wilji nieustannie podnosi się. W związku z tem komitet ratowania bazyliki wileńskiej zamknął zupełnie dla publiczności dostęp do świątyni, obawiając się, że woda może podmyć fundamenty i spowodować katastrofę. (w)

Lida, 8. 4. (PAT.) Most na Niemnie w Bylicy jest w dalszym ciągu zagrożony. Woda stale przybiera. Lody poniżej mostu jeszcze nie ruszyły.

Niebezpieczeństwo powodzi poza Niemnem minęło. Lody ruszyły. Woda większych szkód nie wyrządziła.

Wilno, 8. 4. (PAT.) Z Wilejki donoszą, że poziom wody na Wilji stale wzrasta. Wody w powiecie zalały kilka wsi i zaścianków, oraz poczęły się wdzierać na ulice Wilejki. Lody w górnym biegu rzeki Wilji ruszyły w nocy. Na pozostałych rzekach płynie kra, tworząc mniejsze i większe zatory, usuwane niezwłocznie przy pomocy oddziałów ratowniczych.

Na ogół sytuacja koło mostów jest opanowana, chociaż 2 mosty na rzece Narocz są poważnie zagrożone. Akcja usuwania lodów i zabezpieczenia mostów prowadzona jest z udziałem saperów oraz KOP.

Wilno, 8. 4. (PAT.) Zanotowany w godzinach wieczorowych poziom wody na Wilji utrzymał się przy bardzo nieznacznym przyborze do godz. 12, kiedy wskutek deszczu poziom rzeki zaczął się znowu znacznie podnosić. Przybór ten ustał dziś około godz. 6 rano. Obecnie od godz. 8 zaznacza się nieznaczny przybór wody około 2 cm. na godzinę.

Wznowienie walk na Dalekim Wschodzie?

Źródła sowieckie wspominają o możliwości zerwania rokowań

Moskwa, 8. 4. (PAT). Tass podaje wiadomość z Szanghaju, że oczekują tam zerwania rokowań chińsko-japońskich. Możliwe jest wznowienie walk, a obie armje dokonywują przegrupowań. Chińczycy odmawiają dalszych ustępstw.

Trudność w osiągnięciu porozumienia powstała wskutek nieokreślenia przez Japończyków terminu ewakuacji zajętych przez ich wojska terenów.

Dziesięciotysiączne oddziały wojsk chińskich przybyły do Hankou, a 9 dywizja chińska — pod Szanghaj.

Moskwa, 8. 4. (PAT). Według doniesień z Nankinu artylerja chińska zajęła dominujące wzgórza okoliczne celem przygotowania skutecznej obrony przeciwko ewentualnemu bombardowaniu miasta z japońskich okrętów wojennych.

Odroczenie konferencji rozejmowej — Oświadczenie przedstawicieli mocarstw

Paryż, 8. 4. (PAT). Chińsko-japońska konferencja rozejmowa odroczona została do soboty ze względu na to, że zasadnicza sprawa wycofania się wojsk japońskich nie posunęła się ani o krok naprzód.

Minister japoński ma zreferować dziś sytuację swojemu rządowi. Chiński wiceminister spraw zagr. oświadczył na wczorajszem posiedzeniu, że ani jeden delegat chiński nie podpisze umowy, która nie ustali ściśle terminu wycofania wojsk japońskich do obrębu koncesji.

Paryż, 8. 4. (PAT). Donoszą z Dalekiego Wschodu, że na wczorajszem posiedzeniu chińsko-japońskiej konferencji rozejmowej przedstawiciele Francji, W. Brytanji, Stanów Zjednoczonych i Włoch oświadczyli, że o ile do soboty rokowania nie posuną się naprzód, sprawa szanghajska zostanie odesłana do Ligi Narodów, ponieważ konferencja rozejmowa zwołana została na mocy decyzji Ligi Narodów z 4 marca.

Reprezentanci Japonji i Chin zaznaczają, że ewentualne zerwanie konferencji nie pociągnie za sobą wrogich działań wojennych.

Stronnictwo Narodowe

Koło Stare-miasto

Plenarne zebranie odbędzie się dziś, w piątek, 8 bm. o godz. 20 w salce p. Pohlowej. Na porządku obrad pomiędzy innemi referat polityczny p. posła Kaweckiego. O liczny udział prosi ZARZĄD.

Koło Naramowice

Zebranie plenarne odbędzie się w niedzielę, 10 b. m. o godzinie 16-tej w lokalu p. Urbańskiego. Na porządku obrad p. i. referat p. Stanisława Jeskego O liczne i punktualne przybycie prosi ZARZĄD.

Skazanie działacza narodowego

Warszawa, 8. 4. (Tel. wł.) W sądzie grodzkim toczyła się sprawa prezesa Młodzieży Wszechpolskiej, absolwenta medycyny, Janusza Miłaszewskeigo, który napisał i wydał odezwę ligi zielonej wstążeczki, nawołującą do bojkotu towaru oraz osobistego bojkotu Żydów. Sędzia Dembicki skazał Miłaszewskeigo na miesiąc więzienia. (w)

O szpiegostwo przemysłowe

Warszawa, 8. 4. (PAT.) Według doniesień prasy na zarządzenie władz prokuratorskich sprowadzono do Warszawy i osadzono w więzieniu inż. Foko, pozostającego pod zarzutem uprawiania szpiegostwa przemysłowego na rzecz ościennego państwa.

Usiłował on zdobyć tajemnicę polskiej fabryki chemicznej w Zagłębiu Dąbrowskiem. W ręce władz śledczych wpadło wiele materjału kompromitującego. Ze względu na dobro śledztwa, szczegóły tej afery trzymane są w tajemnicy.

Zagadkowe samobójstwo

Warszawa, 8. 4. (PAT). Wacław Pakulski, znany handlowiec, właściciel sklepów kolonjalnych w stolicy i na prowincji, popełnił dziś samobójstwo, rzucając się z 5 piętra własnego domu przy ul. Lipowej. Pakulski poniósł śmierć na miejscu. Powód samobójstwa nieznany.

Pięciu ludzi utonęło

Berlin, 8. 4. (PAT.) Na jeziorze Werbellin w okolicy Berlina wydarzył się wczoraj wieczór wypadek, którego ofiarą padło 5 młodocianych bezrobotnych. Wskutek burzy łódź wraz z 8 jadącymi wywróciła się. 5 utonęła, pozostałych udało się uratować.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 8. 4. 1932 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierć litrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 71,3 kg (121 f. w h.); 2) żyta pomorskiego 69.95 kg (119.1 f. w h.); 3) pszenicy poznańskiej 74.8 kg (127.1 f. w h.; 4) pszenicy pomorskiej 74,35 kg (126,4 f. w. h.); 5) jęczmienia pozn. i pom.: a, 64 do 66 kg., b) 68 kg; 6) owsa pozn. i pom. 43,55 kg. (74,1 f. w. h.).

Ceny transakcyjne

Żyto 25 tonn par. Poznań	26,00
Pszenica 15 tonn par. Poznań	26,50
Pszenica 180 tonn par. Poznań	26,75

Ceny orjentacyjne

Żyto	25,75— 26,00
Usposobienie spokojne.	
Pszenica	26,50— 26,75
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 34—66 kg.	21,00— 22,00
Jęczmień 68 kg.	22,00— 23,00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień browarowy	24,25— 25,25
Usposobienie spokojne.	
Owies nadający się do siewu	22,50— 23,00
Owies zwykły	20,75— 21,25
Usposobienie spokojne.	
Mąka żytnia 65% wł work.	39,00— 40,00
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszenna 65% wł work.	40,00— 42,00
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie	16,25— 16,75
Otręby pszenne	15,00— 16,00
Otręby pszenne (grube)	16,00— 17,00
Rzepak	32,00— 33,00
Gorczyca	30,00— 35,00
Wyka latowa	22,50— 24,50
Peluszka	26,00— 28,00
Groch Victoria	23,00— 26,00
Groch Folgera	32,00— 36,00
Łubin niebieski	11,50— 12,50
Łubin żółty	16,00— 17,00
Seradela	32,00— 34,00
Koniczyna czerwona	160,00—210,00
Koniczyna biała	320,00—460,00
Koniczyna szwedzka	130,00—150,00
Koniczyna żółta odłuszczona	150,00—170,00
Przelot	260,00—300,00
Tymoteusz	40,00— 55,00
Rajgras angielski	45,00— 50,00
Ziemniaki jadalne	4,00— 4,50
Ziemniaki fabr. za kilo %	0,00— 0,22

Ogólne usposobienie spokojne.

Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 90 tonn, pszenicy 210 tonn, jęczmienia 30 tonn, owsa 30 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen

Poznań, 8. 4. 1932 r.

Spędzono: wołów 1, buhajów 4, krów 14, świń 485, prosiąt 208, cieląt 214, razem 926 zwierząt.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.90 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.91 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach — zł., gotówką — zł., za 100 guld. gd. w dewizach 174.11 do 174.37 zł., gotówką 173.77 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 8. 4. 1932 r.

Dzisiejsze zebranie giełdowe miało tendencję utrzymaną. Obroty były nieco żywsze, przyczem kursy nie uległy zmianie. Z pożyczek państwowych płacono w dalszym ciągu za 5 proc. poż. konwers. 38¾ proc. oraz za 4 proc. poż. inwest. 90 proc. W papierach lokacyjnych P. Z. K. handlowano w transakcjach 8 proc. listami dol. staremi po 67 proc. oraz 6 proc. listami żytniemi po 13.

Z akcyj bankowych wzgl. przemysłowych poszukiwano Bank Polski po 85.— W obrotach nieoficjalnych płacono za 4% Premjówki dol. 50 oraz za 3 proc. poż. bud. 38½ proc.

Ceduła Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału)

5% Pożyczka konwersyjna 38¾% P.

8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt. 67% +

(Kurs w złotych)

6% listy żytnie Pozn. Ziem. Kredytowego 13.— +

4% Premj. Pożyczka Inwestycyjna 90.— P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em. 85.— P.

Tendencja utrzymana.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 8. 4. 1932 r.

Waluty **Gotówka**

Dolary St. Zjedn.: tr. 8.90, sp. 8.92, kup. 8.88.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgja	124,90	125,21	124,59
Holandja	360,90	361,85	360,05
Londyn	33,90	34,04	33,70
Nowy Jork czeki	8,905	8,925	8,885
Nowy Jork kabel	8,91	8,93	8,89
Paryż	35,17	35,26	35,08
Praga	26,41	26,47	26,35
Szwajcarja	173,55	173,98	173,12
Berlin	211,65		

Tendencja słabsza.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poż bud.		38,00
4% poż. inwest.	90,75	91,00
4% poż inw. szt. ser.		95,00
5% poż. konw.		39,00
4% poż dolarowa	50,25	50,00
6% poż dol.	60,00	60,25
7% poż stabil.	57,50	57,00

Tendencja niejednolita.

Akcje w złotych:

Bank Polski	0,00—	84,50
Starachowice	6,00—	6,20

Tendencja słabsza.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 8. 4. 1932 r.

Pszenica march. 75—76 kg.	260,00—262,00
Tendencja spokojna.	
Żyto march. sp.	198,00—200,00
Tendencja spokojna.	
Żyto rosyjskie cif Berlin tr. i sp.	195,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień brow.	185,00—193,00
Tendencja stała.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	172,00—184,00
Tendencja stała.	
Owies march.	163,00—168,00
Tendencja spokojna.	
Mąka pszenna	31,50—35,25
Tendencja utrzymana.	
Mąka żytnia	26,50—27,90
Tendencja spokojna.	
Otręby pszenne	11,35—11,60
Tendencja mocniejsza.	
Otręby żytnie	10,40—10,70
Tendencja cicha.	
Groch Victoria	18,00—25,00
Groch drobny jadalny	21,00—24,00
Groch pastewny	15,00—17,00
Peluszka	16,50—18,50
Bób	15,00—17,00
Wyka	16,00—19,50
Łubin niebieski	10,50—12,00
Łubin żółty	14,00—16,00
Seradela nowa	31,00—36,50
Kuchy lniane 37%	11,60
Kuchy z orzecha ziemnego	13,00—13,20
Kuchy mielone (mączka)	13,00
Wytłoki suche paryt Berlin	9,60
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Hamburg	12,40
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Szczecin	12,80
Płatki ziemniaczane	17,00—17,30

Ogólna tendencja niepewna.

Giełdy zbożowo - towarowe

Lublin, 6. 4. Żyto dworskie 26.50 do 27, zbiórkowe 26.50, pszenica dw. 29, zbiórkowa 28.50, jęczmień browar. 24.50 — 25, na kaszę 23 — 23.50, owies jednolity 25 — 26, zbierany 22 — 22.50, mąka żytnia typowa 38 — 39, razowa 30, pszenna 40 proc. 48, pszenna 65 proc. 44, otręby żytnie 14.75.

Ks. Kardynał-Prymas o stosunkach polsko-niemieckich

Podawaliśmy już w streszczeniu wywiad, udzielony przez J. E. ks. Kardynała - Prymasa dziennikowi wiedeńskiemu Reichspost. Obecnie Katolicka Agencja Prasowa podaje obszernie wywody udzielone przez Jego Eminencję.

Na wstępie wskazał ks. Kardynał na niesłabnące znaczenie Austrji w Europie powojennej oraz na wielką rolę Polski, jako przedmurza chrześcijaństwa.

Mówiąc o stosunkach polsko-niemieckich ks. Prymas zastrzegł się, że nie zamierza mówić o polityce jako takiej, albowiem nie należy to do zakresu jego urzędu. „Proszę mi jednak powiedzieć — rzekł — czy jest między Polakami a Niemcami coś, coby usprawiedliwiało ten mur płomieni nienawiści, jaki stanął między temi dwoma narodami chrześcijańskiemi, które powinnyby zgadzać się i rozumieć?" Na to wtrącił interlokutor: „Kwestje terytorjalne, które przez traktat wersalski..." — „Wiem o tem wszystkiem — przerwał ks. Prymas — i nie mówmy o tem. Zna Pan zarówno polskie, jak i niemieckie stanowisko w tej sprawie równie dobrze jak ja. Ale, niezależnie od sporów politycznych, współpraca polsko - niemiecka w innych dziedzinach jest ze wszechmiar pożądana i konieczna".

Nie zapoznaje ks. Kardynał istniejących przeciwieństw. W jakich jednakże formach toczy się walka? Polak szanuje przeciwnika i za złe nie bierze mu, gdy on uparcie się broni, zniżać jednak nie może, by zwalczano nas bronią zatrutą, by przedstawiano nas jako burzycieli pokoju, ciemiężców, barbarzyńców, by, wyzyskując nieznajomość naszego kraju i naszej kultury w Europie zachodniej i środkowej, przedstawiać nas w karykaturze i wołać: oto Polska! („Das ist Polen!").

Interlokutor przyznał, że istotnie metody walki niekiedy są bardzo dziwne i przypomniał śmieszne oszczerstwo kursujące w Wiedniu — a zapewne i gdzieindziej jeszcze — jakoby ks. Kardynał Hlond aprobował jakąś modlitwę polską, zawierającą prośbę do Pana Boga o bezpłodność dla niewiast niemieckich. Podobne historyjki spotyka się niestety bardzo często w prasie. Lecz i ze strony niemieckiej — dodał — słychać również skargi...

Kardynał Hlond przerwał uwagą: Paccatur intra et extra. Wszędzie są fanatycy. Nie o to jednak idzie, lecz o nastrój i zachowanie się opinji publicznej, większości, szerokich mas. Czy zauważył pan w Polsce niechrześcijańską nienawiść do Niemiec, albo nienawiść narodu polskiego do narodu niemieckiego? Czy Niemiec, Austrjak lub Szwajcar mówiący po niemiecku miał powód do skarg na nieżyczliwe w Polsce przyjęcie? My Polacy jedno tylko mamy szczere pragnienie górujące nad wszystkiemi innemi: pragnienie pokoju. Pokoju ze wszystkimi i z każdym, pokoju na zewnątrz i pokoju wewnątrz. Pragnienie to wypływa nietylko z naszego chrześcijańskiego sumienia, ale również z dobrze pojętego interesu państwa, którepotrzebuje pokoju, aby wyleczyć się z ran bolesnej przeszłości. Kiedy się kwestjonuje to nasze pokojowe usposobienie, kiedy pomawia się nas o zamiary wojenne, lub oburza z powodu rzekomego naszego militaryzmu, przypomina się wierszyk francuski: Cet animal est méchant quand on l'attaque il se défend. Obyż raz uwierzono w nasze usposobienie pokojowe i poznano nas bliżej! Zwracam się z tym apelem do katolików, zwracam się z nim do wszystkich ludzi dobrej woli bez względu na wyznanie i przynależność partyjną".

„Czy Wasza Eminencja skierowuje swój głos ostrzegawczy również pod adresem tych Niemców, którzy zasadniczo wrogo odnoszą się do Polski, czy tylko pod adresem pacyfistów?" — spytał interlokutor. Na to odrzekł ks. Kardynał: „Słowa moje kieruję do wszystkich Niemców i do wszystkich ludzi na całym świecie, którzy mogą i pragną je słyszeć. Błędnem byłoby myśleć tylko o pewnych stronnictwach, albo kwestję porozumienia czynić przywilejem ludzi, dla których pokój dlatego jest drogi, że boją się wojny, nie chcą ponosić ofiar i nie są wewnętrznie zainteresowani w żywotnych kwestjach narodu. Nie pragnę lekceważyć przeciwieństw politycznych. Te istnieją i stoją przed nami w swej tragicznej rzeczywistości. Oby Bóg dał, żeby się dały załagodzić bez krwawego konfliktu. Wszyscy pragniemy tego, by pokój został zachowany!".

Atmosfera zbrodni

Z kół naszych Czytelników otrzymujemy następujące uwagi:

Od szeregu miesięcy żeruje u nas tygodnik pod tytułem „Tajny Detektyw". Fakt, że czasopismo takie znalazło czytelników jest nader smutny, a zarazem zatrważający. Czas najwyższy, by społeczeństwo nasze zdało sobie dokładnie sprawę z wartości moralnej tego obrzydliwego piśmidła i z niebezpieczeństwa, jakie zagraża, zwłaszcza naszej młodzieży, gdyż ją to głównie „Ilustrowany Kurjer" karmi tą niebezpieczną strawą.

Warto naprawdę przyjrzeć się bliżej i zobaczyć prawdziwe oblicze „Tajnego Detektywa".

Już sama nazwa i tytuły poszczególnych rozdziałów — a następnie treść i zamieszczane ilustracje wskazują, że ten tygodnik „kryminalno-sądowy", to lektura wykorzystująca najniższe, najbardziej niezdrowe instynkty ludzkie, przeznaczona dla miłośników ohydnej rozpusty i na czerwono zabarwionych sensacyj. Taka lektura to najgorsza trucizna, działająca wolno, ale stale i niezawodnie. — Jeżeli się weźmie pod uwagę fakt, że czytelnicy tego czasopisma rekrutują się głównie z młodzieży, a pozatem z najgorszych szumowin społeczeństwa, to rzeczą jasną stanie się — dlaczego rozwlekanie i opisywanie z najdrobniejszemi szczegółami potwornych różnych zbrodni i przestępstw godzi w same podstawy zdrowia moralnego narodu. Rozbudzanie w młodzieży najgorszych instynktów, szerzenie zgorszenia bez żadnych skrupułów za pomocą takiej lektury — to zbrodnia! Zbrodnia tem gorsza, że bierze się za nią pieniądze. Z pełną świadomością rozbudza się więc wśród czytelników zamiłowanie do wszelkiego rodzaju niezdrowych sensacyj, wychowuje się aferzystów, złodziei i zbrodniarzy — wykorzystuje się słabość, nieświadomość i podatny grunt, byleby szedł interes. „Tajny Detektyw" to szkoła dla różnego gatunku rzezimieszków. Bo jeżeli opisuje się ze szczegółami w jaki sposób dokonano zbrodni lub rabunku, jeżeli się pisze po jakich śladach i na podstawie czego policja śledcza wpadła na trop zbrodniarza — to dla ludzi, stojących w kolizji z prawem, ujawnianie takich szczegółów — staje się najlepszą szkołą, w jaki sposób popełniać przestępstwa i jakich błędów należy przy zbrodni unikać.

Kiedy całe społeczeństwo walczy z wzrostem przestępczości, „Tajny Detektyw" psuje i demoralizuje młodzież, wytwarza atmosferę zbrodni, żeby mieć na dłuższy okres czasu odpowiedni materjał i pracę. Dziwić się jedynie należy, że odpowiednie czynniki nie zainteresowały się dotychczas działalnością tego w najgorszym rodzaju brukowego pisma, rozwlekającego z całym cynizmem obrzydliwe brudy. — Fakt, że podobne czasopismo przez tak długi okres czasu nie zwróciło na siebie uwagi władz, pozwala przypuszczać, że wydawcy muszą posiadać silne „plecy", co jest bardzo smutnym sprawdzianem obecnych, anormalnych stosunków.

Wierzę jednak, że tych kilka słów przestrzeże społeczeństwo przed niebezpieczeństwem, jakie godzi w przyszłość naszego narodu — w młodzież. Niebezpieczeństwo jest tem groźniejsze, gdyż na pierwszy rzut oka niewidoczne, straszne jednak w skutkach, bo zatruwa w człowieku to, co najpiękniejsze — jego duszę.

STANISŁAW ZAŁĘSKI.

Zamieszczając powyższe uwagi, zaznaczamy, że opinja o zgubnej działalności „Tajnego Detektywa" ustala się coraz więcej. Więc np. w wileńskiem „sanacyjnem" „Słowie" poświęcono „Tajnemu Detektywowi", wydawanemu przez „sanacyjnego" „Ilustr. Kurj. Codz." następującą uwagę:

W „Tajnym Detektywie" (nr. 8), w strasznem piśmie, pełnem krwi, jęków, ofiar i szatańskiego śmiechu zwyrodniałych złoczyńców, znajdujemy następujące ogłoszenie:

„Detektywów biuro informacyjno-wywiadowcze przeprowadza: obserwacje. Poszukiwania. Kradzieże systematyczne. Oszustwa itp. Dyskrecja. Warszawa, Bracka 17.

„Czyż wobec istnienia takiego biura można narzekać na kryzys ekonomiczny? Dość zgłosić się do biura detektywów z prośbą, aby zechciało dokonać kilku oszustw i zorganizować systematyczną kradzież na naszą korzyść, a będziemy bogaci i szczęśliwi.

„Są jednak ludzie, którzy w obecnych czasach nie umieją dawać sobie rady".

Ale co więcej. Nawet „Gazeta Polska", a więc główny organ „sanacji", podając komunikat urzędowej Polskiej Agencji Telegraficznej o zeznaniach członków bandy „Białej Ręki" w Gdyni, którzy przyznali, że kształcili się na „Tajnym Detektywie", dała temu doniesieniu znamienny nagłówek: „Tajny Detektyw" — natchnieniem dla przestępców".

Wielki proces komunistyczny w Poznaniu

27 oskarżonych — Wśród nich Żyd dr. Płocki

W sądzie okręgowym w Poznaniu rozpoczęła się dzisiaj rozprawa przeciw 27 komunistom, oskarżonym o działalność antypaństwową. Na Alejach Marcinkowskiego i w kuluarach sądu pełno policji, która niepowołanych na salę rozpraw nie wpuszcza. Oto nazwiska komunistów: St. Grabowski, Fr. Majchrzak, Józef Czuły, Jan Brygier, b. radny m. Poznania M. Rapaport, Marjan Bakoś, Józef Łączewski, Franciszek Czysz, Franciszek Piotrowski, B. Tomkowiak, J. Buchwald, A. Powidzki, L. Gałązka, M. Nowicki, M. Wołoszyn, J. Roszyk, Adam Baranek, Fr. Jakubowicz, Gracjan Wenderski, St. Ratajczak, W. Piotrowska, Fr. Grygier, K. Nowak, W. Lewandowski, Ildefons Zimny i dr. M. Płocki. Oskarżonych broni 6 aplikantów, a dr. Płockiego adw. Hejmowski. Rozprawie przewodniczy dr. Cyprjan w asyście sędziów pp. Kwaska i Kłosa. Oskarża prokurator Mecweldowski. Oskarżeni Heiman Metela i Władysław Krawczyk nie przybyli na rozprawę, mimo, że wysłano im zawezwanie. Izydorczyk zaś jest obłożnie chory. Przy badaniu personalij oskarżonych pokazuje się, że wszyscy z wyjątkiem kilku, podają przy określeniu wyznania religijnego, że są bezwyznaniowcami. Oskarżeni Brygier, Czysz, Gałązka, Wołoszyn, Grabowski, Krygier, Zimny karani byli już więzieniem względnie twierdzą.

Akt oskarżenia zarzuca podsądnym, że w latach 1929 i 1931 na tutejszym terenie uprawiali agitację komunistyczną, że czynnie pracowali w Komunistycznej Partji Polskiej, przyczem role wśród nich były podzielone. Jedni powielali ulotki na maszynie, a inni szerzyli destrukcyjną agitację, zmierzającą do obalenia obecnego ustroju w państwie. Działalność ich była skrupulatnie podzielona na komitety, które prowadziły akcję w szeregach wojskowych, w organizacjach młodzieży, w zespołach robotniczych, fabrykach, na wsi itd. Zgodnie ze swemi celami urządzali masówki i tajne zebrania. Aby utrudnić śledztwo, występowali wszędzie pod różnemi pseudonimami.

Sąd przystąpił do badań poszczególnych oskarżonych. Wszyscy oni występują z tupetem i wypierają się czynionych im zarzutów. Zeznania większości oskarżonych cechuje udana naiwność. Mówią n. p., że przy fabrykacji ulotek nie wiedzieli, co robią, że nie znają partji komunistycznej, nie potrafią odróżnić ulotki od reklamy. Są jednak na tyle sprytni, że nie ujawniają nazwisk, skąd ulotki otrzymali. Wielką aktywność wykazywali Majchrzak, Grabowski, Zimny itd. Ze szczególnym tupetem występowali Grabowski, Nowicki i Rapaport.

Dr. Płockiemu zarzuca się, że miał pracować w „Moprrze" i go finansować. Temu oskarżony stanowczo zaprzecza, przedkładając na to dowody, że udziału w tej organizacji nie brał. Zarządzono 20-minutową przerwę, poczem sąd przystępuje do badań świadków. (z)

Kto jest p. Płocki?

Na imię mu obecnie Marjan, dawniej Moszek. Ojcu oskarżonego było na imię Chemia, a oficjalnie podaje się, iż było mu na imię Henryk, matce dra Płockiego Ruchli z domu Wacholder, jest na imię „Rozalja". Dr. Marjan (Moszek) Płocki urodzony jest 10 października 1896 w Słupcy. (k)

W sprawie pamięci ks. biskupa Bandurskiego

Katolicka Agencja Prasowa ogłasza następujący komunikat:

„Organ sekciarzy t. zw. kościoła narodowego („Polska Odrodzona" z dn. 15 ub. m.) zamieścił notatkę, że ś. p. biskup Bandurski odwiedzał duchownych sekciarskich i „gdyby nie starość — jak się wyrażał — byłby zapewne stanął na czele kościoła pol.-nar.".

„Z otoczenia bliskiego ś. p. ks. biskupa Bandurskiego, informują nas, że wiadomość powyższa jest z gruntu fałszywa i obliczona na wprowadzenie w błąd opinji publicznej. Tem więcej jest to nieuczciwe, ze zmarły ks. biskup nie może osobiście obronić się przed insynuacją".

Ogólnopolski Kongres Młodych Prawników w Krakowie

Wydział Kół Prawniczych Ogólnopolskiego Związku Akademickich Kół Naukowych uchwalił zwołać I. Ogólnopolski Kongres Młodych Prawników w Krakowie, na dzień 24, 25 i 26 kwietnia 1932 r. przy następującym programie: w niedzielę 24 msza św. w kościele św. Anny, o godz. 11 uroczysta inauguracja w auli uniwersyteckiej, o godz 20 międzyuczelniany turniej krasomówczy; poniedziałek: obrady, o godz 22 raut w sali Tetmajerowskiej; wtorek: wycieczka do Ojcowa i Wieliczki.

Komisja Naukowa, która obradować będzie w poniedziałek o godz. 10, podzieli się na następujące sekcje, w których wygłoszone będą referaty: historyczno-prawną, gospodarczą, prawa konstytucyjnego, prawa administracyjnego, prawa międzynarodowego, prawa karnego i prawa cywilnego.

Koszta wyjazdu na kongres będą następujące: Bilet kolejowy za zniżką 50 proc. o ile z danego środowiska na kongres wyjedzie większa ilość uczestników. Kwatery w Miejskim Domu Wycieczkowym po cenie 1,50 zł za dobę. Opłata kongresowa wynosi 5 zł od osoby.

Prosimy ażeby koleżanki i koledzy zgłaszali się licznie na kongres w dniach obecnych, gdyż tylko w tym wypadku możliwe jest uzyskanie zniżki kolejowej. Zgłoszenia na kongres przyjmuje Koło Prawników i Ekonomistów, Zamek pokój 10, codziennie między godz. 11 a 12.

Miasto o 640. mieszkańcach

W Biurze Powszechnych Spisów obliczono już dane, dotyczące liczby ludności we wszystkich miastach Polski. Jak wynika z tych obliczeń, ludność miast wynosi około 8.700.000 mieszkańców; w porównaniu z rokiem 1921 liczba mieszkańców miast wzrosła o 1.800.000 osób.

Niżej 5.000 mieszkańców posiada 308 miast w Polsce. Najmniejszem miastem jest Kopanica w województwie poznańskiem, która liczy tylko 640 mieszkańców. Nie wiele większą liczbę mieszkańców posiada pięć innych miast województwa poznańskiego, oraz jedno miasto w województwie łódzkiem, które liczą niżej 1000 mieszkańców. Mianowicie Rynarzewo posiada 688 mieszkańców, Jaraczewo 830, Gąsawa 893, Władysławów (woj. łódzkie) 906, Książ 928, oraz Rostarzewo 989 mieszkańców.

Nowy rozkład jazdy

Warszawa, 8. 4. (Tel. wł.) Nowy rozkład jazdy na kolejach zostanie wprowadzony w tym roku w życie o tydzień później, niż zwykle i będzie dopiero obowiązywać od 22 maja. (w)

BAYER ASPIRIN W TABLETKACH

Środek tak wspaniale uśmierzający bóle, jest często przedmiotem podrabiania. Dlatego też przy bólu głowy i zębów, przeziębieniu, reumatyzmie, należy przyjmować tylko tabletki, które jak i opakowanie opatrzone są znakiem BAYER.

BAYER

ISTNIEJE TYLKO JEDNA ASPIRINA!

nw 9 803

DZIAŁ GOSPODARCZY

Problematyczne ustępstwa

Prasa „sanacyjna" przy omawianiu porozumienia celnego polsko-niemieckiego, zawartego dnia 26 ub. m., jako szczególny sukces naszej dyplomacji zarejestrowała uregulowanie sprawy eksportu masła do Niemiec. Podczas gdy wszelkie inne artykuły wywożone od nas do Niemiec uniknęły tylko niebezpieczeństwa, jakie im dopiero w przyszłości groziło, pod postacią zapowiedzianej taryfy bojowej, dla masła uzyskano bardzo napozór poważną ulgę celną przez obniżenie cła do 100 mk. od 100 kg ze 170 mk. „stosowanych już w ciągu ostatnich dwóch miesięcy", jak twierdzi komunikat ministerstwa przemysłu i handlu, streszczony w nr. 149 „Kurjera Poznańskiego".

Tu jednak potrzebna jest mała poprawka. Cło 170 mk. było „stosowane" tylko na papierze, to znaczy w „Verordnungach", praktycznie zaś było ono równie skuteczną zaporą przeciw naszemu dowozowi jakby nią było cło nawet wielokrotnie wyższe, a więc dajmy na to 500 lub 1.000 mk od 100 kg. Praktycznie zatem ani jeden funt naszego masła cła tego nie zapłacił. Tem większem może się wydawać uzyskane ustępstwo, redukujące opłatę dowozową do normy, jaką płacić muszą traktatowo z Niemcami spowinowacone kraje za wszelkie ilości dostarczane ponad uprzywilejowany kontyngent importowy 5 000 tonn. A nawet do normy niższej, niż za takież pozakontygentowe dostawy płacą Danja, Szwecja i inne kraje, którym z racji wyrzeczenia się parytetu złota dorzuca się do 100 mk. cła dopłatę wyrównawczą w kwocie 36 mk.

Przyjrzyjmy się tym na pierwszy rzut oka poważnym ustępstwom nieco dokładniej. Jak daleko sięga dziś nasze konwencyjne równouprawnienie z innymi dostawcami Niemiec? To pytanie pierwsze. — Otóż wszyscy nasi konkurenci na niemieckim rynku maślanym, z wyjątk. Kanady i Australji, które właściwie na to miano nie zasługują, gdyż oba te kraje eksportem masła do Niemiec się nie interesują, mają traktaty, na mocy których każdy z nich ma prawo dowieźć owe 5 tysięcy tonn kontyngentowych po ulgowej taryfie ze stawką celną 50 mk., respective 86 mk. (ta ostatnia dla krajów bez złotej waluty). Polska, nie mając traktatu z Rzeszą, nie może sobie rościć pretensyj do uprzywilejowania kontyngentowego i zarówno pierwsza jak i wszystkie dalsze beczki naszego masła na granicy niemieckiej muszą zapłacić cło w stosunku 100 mk. od 100 kg. Na to, rozumie się, nie mogła nic poradzić nasza dyplomacja, ale bądź co bądź w tem świetle maleje niestety zarówno znaczenie uzyskanego ustępstwa, jak i pozornie efektowne uprzywilejowanie naszego eksportu masła.

Przez formalnie uchylone nieco drzwi, masło nasze dostawać się będzie na rynek niemiecki i nadal poważnie konkurencyjnie upośledzone nietylko wobec niemieckiej produkcji krajowej, która zgarnia całe beneficium bezcłowości, ale i w porównaniu ze wszystkimi innymi współzawodnikami płacącymi mniej niż my za prawo dowozu. A dalej, przejdźmy zkolei z ołówkiem w ręku, jak się będzie przedstawiać kalkulacja uratowanego od zupełnej zagłady samego eksportu.

Ostatnie, od dłuższego już czasu utrzymujące się notowanie rynku berlińskiego wyznacza cenę na t. zw. prima — 118 mk i przewiduje się w najbliższym czasie spadek do 115 mk. Weźmy do obliczenia tę wyższą sumę, da nam ona za 100 kg masła po potrąceniu cła i kosztów transportu ca 263 złote w miejscu wysyłki. Ponieważ zaś na 1 kg masła idzie średnio 27 litrów mleka (w stosunkach województwa poznańskiego) przeto za tłuszcz z litra wypadnie niespełna 10 groszy, od których odjąć jeszcze trzeba koszty handlowe sprzedaży masła. Pozatem ten sam litr obciążają jeszcze koszty przeróbki, które w pewnej tylko części pokrywa mleko odtłuszczone, samo zresztą bardzo często trudne do zbycia lub zużytkowania. Ile się dostanie do rąk rolnika z eksportu jego masła do Niemiec, niema co wyliczać, gdyż jasne jest, że nie będzie to żaden „kokosowy interes". Z drugiej strony trzeba równocześnie zaznaczyć dla należytej oceny wywalczonych dla masła ustępstw, iż powyższa tragiczna kalkulacja jest przedewszystkiem wynikiem ogólnie złej konjunktury. Bezstronnie i wielostronniej przyjrzawszy się tym sprawom w zestawieniu porównawczem, dojdziemy do przekonania, iż w każdym razie, eksport nasz do Niemiec został dziś formalnie i handlowo umożliwiony. Z korespondencji handlowej z Belgji, z jaką miałem sposobność zetknąć się w tych dniach, wynika, iż tam aktualnie liczyć można na zbyt naszego towaru po zł 290 do zł 300 za 100 kg. Ale... do Belgji musi iść faktycznie tylko bardzo dobre masło, podczas gdy Niemcy, po staremu będą brali najróżniejszej wartości towar, nie różniczkując zbytnio w cenie, jeśli rynek nie będzie przeładowany.

Naogół zatem biorąc, sytuację w eksporcie masła możnaby uznać za wyklarowaną, w pewnej mierze przynajmniej, przez omawiane porozumienie, gdyby nie było pewnego „ale" i to „ale" bardzo poważnego. — Najzagorzalszy nawet germanofil nie będzie się łudził, że Niemcy uzyskawszy od nas groźbą „Obertarifu", poważne ustępstwa dla swojego eksportu, zaniedbają jakichkolwiek sposobów faktycznego ograniczenia zrobionych przez siebie ustępstw.

A pod tym względem mają oni nad nami niewątpliwą przewagę, mianowicie kontyngenty dewizowe, których Polska nie stosuje, a które oni na swoją korzyść będą mogli wyzyskać. Bez narażenia na jakiekolwiek zarzuty formalnej lub oficjalnej niepoprawności i bez wymówienia na dwa miesiące naprzód, jak to przewiduje umowa dzisiejsza, będą oni mogli zarządzeniem wewnętrznem, zupełnie niezahaczalnem dla dyplomacji, to znaczy, obniżeniem kontyngentu dewizowego, przerwać np. dowóz naszego masła w dogodnej dla siebie a bardzo niedogodnej dla nas chwili. I dlatego też, trzeźwo oceniając położenie, jakie się wytworzyło po ostatniem porozumieniu, nie możemy tracić z oczu tego niebezpieczeństwa i tem usilniej musimy dbać o asekurację naszego eksportu masła na wszelkich możliwych rynkach zbytu, aby się uniezależnić od grożących nam niespodzianek ze strony Niemiec.

Dixi.

KRONIKA GOSPODARCZA

Prof. Rybarski w Poznaniu

Dzisiaj wieczorem o godz. 20 zgodnie z zapowiedziami, wygłosi znakomity uczony i polityk, prof. Roman Rybarski odczyt p. t. „Walka o podstawy ustroju gospodarczego". Odczyt ten, organizowany przez sekcję ekonomiczną Tow. Prawniczego i Ekonomicznego w Poznaniu, odbędzie się w Collegium Minus, w sali 17. Wstęp 1,— zł., dla studentów 0,50 zł. Członkowie mają wstęp wolny.

Z KRAJU

(k) **Wystawa ruchoma prób i wzorów przemysłu krajowego na Pomorzu.** Izba Przemysłowo - Handlowa w Gdyni komunikuje, iż wystawa ruchoma prób i wzorów przemysłu krajowego przebywać będzie od 12 do 17 maja w Chełmnie, od 22 do 29 maja w Tczewie i od 5 do 19 czerwca w Grudziądzu. Zarząd wystawy organizuje w miejscach postoju również i dział miejscowy dla eksponatów przemysłu lokalnego, dlatego wskazanem byłoby, aby pp. kupcy i przemysłowcy w miejscowościach wyżej wymienionych wzięli jaknajliczniejszy udział w wystawie. Po bliższe informacje zwracać się należy do zarządu wystawy w Warszawie, ul. Chmielna 32.

Z ZAGRANICY

(z) **600 000 funtów strat Cunard Line.** Cunard Line Co, jedno z największych przedsiębiorstw żeglugowych Anglji zamknęło rok 1931 stratą w wysokości około 600 000 f. szt. Na pokrycie tych strat przeznaczona została znaczna część rezerw kasowych. W sprawozdaniu rocznem zaznaczono, że kryzys zmusił przedsiębiorstwo do daleko idących redukcyj w ruchu pasażerskim i towarowym. Wydatny spadek ujawnił się zwłaszcza w komunikacji towarowej przez Ocean Atlantycki oraz na Morzu Śródziemnem i do Francji. Spadek funta spowodował ożywienie ruchu frachtowego z Australji i Nowej Zelandji do Anglji.

(z) **Credito Italiano w r. 1931.** Drugi pod względem wielkości z pośród włoskich banków, Credito Italiano opublikował ostatnio swe sprawozdanie za r. 1931. W przeciwieństwie do Banca Commerciale w instytucji tej reorganizacja działalności nastąpiła już w 1930 r. Ogólna suma bilansowa zmniejszyła się w ciągu roku sprawozdawczego z 9,2 na 8,2 miljardy lir. Depozyty wyniosły 1 miljard 140 miljonów lir. Wkłady w wekslach i papierach wartościowych wynoszą 4 miljardy 31 milj co oznacza dość poważny wzrost tej sumy. Operacje dyskontowe wyraziły się sumą 190 milj. lir. Na podkreślenie zasługuje poważny spadek kosztów handlowych ze 131,3 milj. lir na 117,9 milj., co jest wynikiem silnej koncentracji. Czysty zysk spadł z 48 milj. lir w roku 1930 na 34,1 milj. lir w roku sprawozdawczym, wobec czego bank wypłaci tylko 6% dywidendy.

Z RYNKÓW NABIAŁU

Zastój w kraju i na zagranicznych rynkach zbytu dał się w ubiegłym tygodniu sprawozdawczym od 1 — 7. 4. 32. dotkliwie odczuć. Zapotrzebowanie na wewnętrznym rynku było bardzo ograniczone i nie dorównywało przeciętnemu zapotrzebowaniu w ubiegłym miesiącu. To też gromadzące się zapasy, nieznajdujące zbytu, zmuszały sprzedających do daleko idących ustępstw, wyrażających się w obniżaniu cen z dnia na dzień.

Warszawa notowała ostatnio zł. 3.40 za kg., a w Łodzi wahały się ceny od zł. 3.25 do 3.40 za kg. przy zupełnie wystarczającem pokryciu zapotrzebowania z własnego rejonu. To też pod koniec okresu sprawozdawczego obniżyły się ceny sprzedaży do zł. 3.00 za kg., osiągając temsamem mniejwięcej poziom cen eksportowych.

Na rynku niemieckim panuje zupełny spokój. Chcąc zwiększyć zbyt oraz pod presją ofert zagranicznych, obniżono notowanie berlińskie w dniu 5 bm. o 5 marek na mk. 113 per 50 kg. franko stacja odbiorcza za I gat., mk. 106 per 50 kg. za II gat.,mk. 96 per 50 kg. za III gatunek, przy bardzo spokojnej tendencji. Pierwszorzędne standartowe masło bałtyckie notowano 2 — 3 marki wyżej.

Do tej pory porozumienie polsko - niemieckie pozostało dla naszego eksportu bez praktycznego znaczenia, gdyż przy obecnem notowaniu nie uzyskanoby ponad zł. 2.50 za kg. Sądząc po wiadomościach niemieckiej prasy fachowej, obniżono kontyngent dewizowy na kwiecień o 50 proc. w stosunku do kontyngentu za marzec, co naturalnie również odbije się ujemnie na ewentl. rozwój naszego eksportu do Rzeszy Niemieckiej, tembardziej, że na przydział dewiz importerom niemieckim nasze czynniki miarodajne nie mogą mieć żadnego wpływu.

Na rynku angielskim notowano nieco wyższe ceny na solone masło kolonjalne, natomiast ceny masła duńskiego zostały obniżone. Dowozy masła z Australji oraz dominjów stopniowo się zmniejszają i częściowo nie osiągają poziomu zeszłorocznych dostaw.

Na innych rynkach zbytu również panuje spokój, a częściowo przestały one dla nas mieć praktyczne znaczenie ze względu na politykę protekcyjną. Francja w dalszym ciągu nie przyznaje nam kontyngentów, a Czechosłowacja w drodze przydziału dewiz uniemożliwiła dowóz polskiego masła, jakkolwiek sprowadza je z innych krajów.

Notowanie rozliczeniowe w Kopenhadze pozostało w dniu 7 bm. bez zmiany na 170 koron za 100 kg.

Nowe zadania Targów Poznańskich w kryzysie

Odbyte w ostatnich kilku tygodniach Targi Lipskie, Praskie i Wiedeńskie dowiodły wyraźnie, że fabrykant oczekuje w chwili obecnej zupełnie innych korzyści z Targów jak dawniej. Fabrykant dociera do klienteli przez podróżującego, a na Targi posyła jednego z wyższych urzędników swego wydziału sprzedaży i kontroluje przez rozmowy z publicznością i klientelą kupiecką opinję tej klienteli o sprawności obsługi przez przedstawiciela, o cenach i konkurencji, o jakości towaru i wreszcie — co najważniejsze, o predylekcji klienteli dla tego czy innego gatunku towaru wyrabianego. Wreszcie wysłuchuje dezyderatów konsumenta w stosunku do kształtu, jakości i ceny towaru wyrabianego.

Pod wpływem tego rodzaju nastawienia fabryki częstokroć zmieniają produkcję, zwiekszają ilość wyrobów jednego rodzaju, a zmniejszają ilości innych. Targi Poznańskie w roku bieżącym spełnią tę rolę i w tej roli nikogo nie zawiodą. A jest to ważne zagadnienie, którego przemysłowcowi lekceważyć nie wolno, szczególnie w obecnej chwili, gdy każda wskazówka, każde ułatwienie w wyzbyciu się towaru ma tak często znaczenie decydujące dla utrzymania przedsiębiorstw.

SPORT

Hokej

Oddział hokejowy „Warty" przypomina członkom o treningach odbywających się we wtorki i piątki od godz. 16 na boisku własnem.

Hippika

O zainteresowaniu tegorocznym sezonem wyścigowym, który rozpoczyna się w przyszłym miesiącu świadczy fakt, że już teraz prawie wszystkie boksy na torze w Ławicy są zajęte. Dotychczas zgłosili konie następujący pp.: rtm. Bobiński, por. Bukowiecki, pułk. Brabec, rtm. Cierpicki, por. Czcheidze, mjr. Cendrowski, St. Fryder, mjr. Harland, L. J. bar. Kronenberg, mjr. Królicki, St. hr. Korzbok - Łącki, Ign. hr. Mielżyński, por. Miklewski, H. Pomernacki, mec. Osmólski, por. Rybicki, por. Rościszewski, rtm. Święcicki, płk. Studziński, St. Wesołek, mjr. K. Ważyński, rtm. Zgorzelski. Pierwszy dzień wyścigów wyznaczono na dzień 1 maja.

Piłka nożna

Ze względu na zniesienie kursów instruktorskich projektuje PZPN zaangażowanie trenera na 4 miesiące począwszy od 1 maja, i wydelegowanie go na kresy wschodnie. Wskazanem byłoby użycie siły krajowej, jednak nie ma w chwili obecnej w Polsce odpowiedniego trenera, któryby chciał objąć tak krótkotrwałą posadę, a względy finansowe nie pozwalają niestety na przedłużanie czasokresu najmu. Toczą się pertraktacje z p. Fr. Koželuchem pracującym obecnie w Zagrzebiu i znanym w całej Polsce, a poza tem wchodzi w rachubę trener wiedeński lub ewent. niemiecki. Ponadto pragnie PZPN zorganizować zaprawę dla klubów powiatu nadmorskiego w Gdyni, o ile znany i ceniony b. reprezentant polski, p. Kałuża, będzie spędzał swój urlop na wybrzeżu, co jest bardzo możliwe. Kurs ten byłby w zupełności niezależny od innych, i miałby wielkie znaczenie sportowe oraz propagandowe ze względu na pobliski Gdańsk.

Kierownictwo oddziału piłki nożnej „Warty" komunikuje, że treningi odbywają się od wtorku do piątku włącznie na własnem boisku przy ul. Rolnej. Początek o godz. 15.

Pięściarstwo

Zawody „Warta" i „H. Cegielski" w dniu 10 bm. w kinie „Metropolis" wywołały zrozumiałe zainteresowanie, gdyż obecnie wyniku nie można przewidzieć i szereg niespodzianek spotka napewno widzów. Już sama walka Rogalski (mistrz Polski) i Misiorny dostarczy szeregu emocyj, gdyż Misiorny który podczas mistrzostw Polski z powodu choroby nie mógł startować zechce udowodnić swe walory, a z drugiej strony forma Rogalskiego nie pozwala przesądzić wyniku. Przedsprzedaż biletów odbywa się w firmie „Camera".

Kupując towar krajowy

przyczyniasz się

do rozwoju przemysłu

i siły polskiej

Związek Obrony Przemysłu Polskiego

POZNAŃ ul. Rzeczypospolitej 1.

zw 13 515/8

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Morderstwo dziełem sekciarzy?

Szczegóły zamordowania śp. ks. Żórawskiego w Giżycach

Mimo wszczętego natychmiast pościgu za zbrodniarzami, którzy zamordowali w środę wieczorem ś. p. ks. Żórawskiego w Giżycach w pow. kaliskim, sprawa ta pozostaje jeszcze niewyjaśniona. Wieść o morderstwie zaalarmowała ludność okoliczną, szczególnie zaś mieszkańców Kalisza i Grabowa.

W sprawie tego mordu dowiadujemy się dalszych szczegółów. Wynika z nich, że w środę wieczorem krótko po godzinie 8-mej do mieszkania ks. proboszcza przybyło dwóch osobników, zapytując się o ś. p. księdza Żórawskiego pod pozorem przywołania go z wizytą do chorego. Obaj osobnicy przyszli do kuchni, gdzie zastali gospodynię, która im oświadczyła, iż ks. proboszcz udał się już na spoczynek. Gdy służąca wyszła w kierunku sypialni, obaj napastnicy wyprzedzili ją i wbiegli do pokoju sypialnego, z okrzykiem, żądając wydania pieniędzy. Jeden z nich dobył rewolweru, a na zapytanie napadniętego księdza w słowach „Co chcecie ode mnie" padł strzał, który ugodził śp. ks. Żórawskiego w okolicę serca. Śmierć nastąpiła natychmiast. Bandyci zbili następnie gospodynię i służącą i zbiegli w stronę lasów państwowych w Wielowsi. Podczas ucieczki ostrzeliwali się.

Są poszlaki, że rabunek był raczej upozorowany i że jest to mord z zemsty, dokonany przez sekciarzy, z którymi śp. ks. Żórawski zaciętą staczał walkę. (k)

Nowe godziny w handlu

W okresie letnim t. zn. od 1 kwietnia do 30 września, obowiązują następujące godziny otwierania zakładów handlowych:

1) Składy spożywcze od 6.30 do 18.30.

2) Składy artykułów drogeryjnych, tytoniowych oraz zakłady fotograficzne od 8.30 do 18.30.

3) Wszelkie inne składy od 8 do 18.

4) Zakłady fryzjerskie i kalotechniczne od 8 do 18, a w soboty i dni przedświąteczne od 8 do 20.

Każdy zakład handlowy zobowiązany jest wywiesić na widocznem miejscu tabliczki z podaniem czasu otwarcia składu.

Tabliczki powyższe zaopatrzone w pieczęć prezydenta stoł. m. Poznania są do nabycia w Związku Towarzystw Kupieckich, ul. Zwierzyniecka 12.

Zjawiska niebieskie w kwietniu

Pogodne niebo w nocy kwietniowej nabiera już cech konstelacyj letnich. Coraz wyżej wznoszą się na wschodzie Lew i Panna, gdy zimowy Orjon zaczyna chylić się ku zachodowi, a Wielki pies zbliża się do południowego horyzontu. Na północo-wschodzie coraz wyżej błyszczy Wolarz, konstelacja letnia, przyświecająca nocami aż do jesieni. Droga mleczna przecina nieboskłon od północy ku południowi, mijając zenit od zachodniej strony.

Najjaśniejszym blaskiem świeci obecnie Wenus, jaśniejąca od zmierzchu do wschodu. Z planet dobrze daje się obserwować również Jowisz i Saturn. Jowisz pojawia się ze zmrokiem i świeci do północy. Saturn wyłania się na południo-wschodzie przy końcu nocy na 2 i pół godziny przed słońcem. Dnia 10 bm. na zachodniem niebie nastąpi pozorne zbliżenie Wenus z księżycem, który przejdzie blisko niej koło północy. Analogiczne zjawisko powtórzy się z Jowiszem dnia 15 bm.

Między 19 a 22 pojawią się w gwiazdozbiorze Herkulesa gwiazdy spadające, tak zwane Lirydy, będące szczątkami komety z roku 1861.

Dzisiaj wieczorem, będzie można zaobserwować popielate światło na nieoświetlonej słońcem części tarczy księżycowej.

Najdogodniejsze dla obserwacji są wieczory w początku i końcu miesiąca, ze względu na brak jasnego światła księżycowego.

Podrzucenie niemowlęcia

Przy ul. Kościelnej 34 znaleziono wczoraj pod wieczór podrzucone niemowlę płci żeńskiej.

Nieszczęśliwe maleństwo odstawiono do miejskiego schroniska dla niemowląt na Piekarach. (k)

Liczne kradzieże koni

Ubiegłej nocy nieznani złoczyńcy zakradli się do zabudowań wdowy Anastazji Nowaczyńskiej w Kamiennie w pow. międzychodzkim. Z niezamkniętej stajni zabrali złodzieje 2 konie z uprzężą i wóz, ogólnej wartości 900 zł.

P. F. Głowińskiemu w Potaszu w powiecie poznańskim skradziono z niezamkniętej stajni konia, gniadą klacz źrebną. Ślad za złodziejami prowadzi w kierunku Murowanej Gośliny. — W nocy na czwartek u rolnika p. Józefa Kiersztejna w Kamionce w powiecie czarnkowskim skradziono 5-letnią klacz gniadą, wóz roboczy i półszorek. Złodzieje koni zdołali ujść niepoznani. (k)

Z sądu wojskowego

Po śmierci szefa okręgowego sądu wojskowego nr. VII w Poznaniu ś p. płk. Cezarego Piotrowskiego, kierownictwo powierzono zastępcy szefa sądu mjr. korpusu sądowego, dr. Longinowi Wałędze.

Major korp. sąd. Juljan Zagórski został mianowany sędzią orzekającym a sędzia śledczy kapitan k. s. Oton Grudziński kierownikiem wojskowego sądu rejonowego w Kaliszu. (k)

KALENDARZYK

Piątek, 8 kwietnia 1932.

Słońce: wschód 5,11; — zachód 18,38; — długość dnia 13 godz. 27 min.

Księżyc: wschód 5,34; — zachód 21,51; — po nowiu

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Piątek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana + 4 st. C., pochmurno, wiatr południowo-zach., ciśnienie atmosferyczne niskie 737 mm — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 11 st. C., najniższa + 3 st. C. Ilość opadu 5 mm.

Przepowiednia pogody na sobotę: Przy nieznacznej poprawie, pogoda w dalszym ciągu nieustalona, — Nadal chłodno.

Kal. rzk.: Dionizy; jutro Kasylda P.

Kal. słow.: Radosław; jutro Dobrosław.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Tow. dla zwalczania gruźlicy na woj. poznańskie.** Walne zebranie odbędzie się 15 bm. o godz. 11 w sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego przy ul. Gołębiej.

— * **Z Tow. Młodych Przemysłowców.** Plenarne zebranie odbędzie się w poniedziałek, 11 bm. o godz. 20 na sali Domu Rzemieślniczego. Na porządku obrad referat na tem.: „Samopomoc społeczna wobec kryzysu gospodarczego i moralnego" wygłosi ks. Tad. Gałdyński, gen. sekretarz Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej. Zgłoszenia na kurs uproszczonej księgowości przyjmują jeszcze do 16 bm. pp. prezes J. Zabłocki. ul. Wodna 2; skarbnik W. Wilak, ul. Podgórna 10 i sekretarz W. Niewiada, ul. Mostowa 2. — Zgłoszenia na karty ulgowe do Ogrodu Zoologicznego dla członków Towarzystwa przyjmuje do 15 bm. p. St. Maliński, św. Wojciech 2 a od godz 8—10 i od 18—20. — Donosimy członkom, że składki miesięczne do Towarzystwa inkasować będą odtąd również inkasenci Funduszu Zapomogowego.

— * **Polski Czerwony Krzyż.** Dnia 11 kwietnia o godz. 15 odbędzie się w sali b. Hotelu Rzymskiego, Al. Marcinkowskiego 22. I ptr. walne zgromadzenie Okręgu Wielkopolskiego Polskiego Czerwonego Krzyża.

ŻYCIE SOKOLE

— * **Okręgowy wydział Sokolic** przypomina druchnom, biorącym udział w kursie L. O. P. P. o drugim zkolei wykładzie, który się odbędzie w piątek, 8 bm. punktualnie o godz. 19 w biurze L. O. P. P., Al. Marcinkowskiego 18. Druchny, chcące brać udział w kursie, mogą się jeszcze zgłosić dodatkowo, przychodząc w wyżej podanym terminie na wykład.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Dziś możemy uchylić rąbka tajemnicy** podwieczorku wiosennego sekcji misyjnej II. Sodalicji Pań Miejskich. — Znana i ceniona śpiewaczka p. Łucja Pieprzówna zaśpiewa kilka aryj z towarzyszeniem fortepianu i czela. — P. Gawrońska i p. Tułasiewicz odegrają Moszkowskiego „Suitare", Poppera „Gawotte" (czelo, fortepian). Klub Mandolinistów „Chopin" z p. dyr. Szemborskim rozpocznie uwerturę „Figle bandyckie". Kazik Nowowiejski, 14-letni pianista, zagra „Legendę" Różyckiego. — Elżbieta Marwegowa, autorka „Ugoru", odczyta szkic „O świcie". Goście, wprowadzeni przez członków, mile widziani. Wstęp wolny. Przy wejściu przyjmuje się dobrowolne datki na cele misyjne. Sala amarantowa, ul. Słowackiego 19-21.

KRONIKA MIEJSCOWA

Wilda

Dla wygody abonentów południowej części Wildy otworzyliśmy filję naszego wydawnictwa w kiosku

p. Antoniego Tomaszewskiego

przy ul. Górna Wilda 114

narożnik ul. Pamiątkowej.

Abonentów tej części Wildy prosimy o zwracanie się odtąd z wszelkiemi sprawami, dotyczącemi wydawnictwa naszego, do powyższej filji, która załatwia wszelkie sprawy, a mianowicie: ogłoszenia, oferty, abonament, reklamacje i sprzedaż pojedyńczych egzemplarzy.

Ceny oryginalne bez żadnych dopłat.

Administracja.

— * **Związek Młodych Polek** utworzył Okręg Stowarzyszeń Młodych Polek, Poznań II., który skupia 35 pod poznańskich stowarzyszeń. Patronem okręgu jest ks. prob Joachimowski z Żabikowa. Głównym celem okręgu jest przez częste wizytacje powodować stowarzyszenia mu podległe do coraz wydajniejszej pracy i rozwoju. Ściślejsza praca Stow. z Okręgiem daje sposobność do lepszego poznania różnych życiowych potrzeb dzisiejszej młodzieży żeńskiej. W tym celu wizytowała prezeska okręgu, p. Pelagja Koperska Stowarzyszenie Młodych Polek w Kobylempolu, które pod kierownictwem p. Dziakiewiczowej pracuje intensywnie i posuwa się wytrwale naprzód. Stowarzyszenie w Chludowie wizytował członek okręgu p Stanisława Szczerkowska. Stowarzyszenie to dzięki szczególnej opiece ks. prob. Zimocha i kierowniczki p. Nowakowskiej rozwija się nader pomyślnie. — Druchny pracują sumiennie i wzorowo. Przez zorganizowanie różnych kursów Stowarzyszenie stale się ożywia, podnosi i kształci. Zorganizowano w ostatnim czasie Stowarzyszenie Młodych Polek w Puszczykowie, które znalazło dużo poparcia i zrozumienia wśród tamtejszego społeczeństwa, co pozwala wnioskować o pomyślnym rozwoju młodego Stowarzyszenia w przyszłości.

— * **Z targu.** Dnia 8. b. m. na placu Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 3.00—3.20 zł; masła mleczarskiego 3.20—3,40 zł; twarogu 0,60—0.80 zł; mendel jaj 1,00—1.20 zł; litr śmietany 1.60—1.80 zł; litr mleka pełnego 20—24 gr; za mięso: 1 kg słoniny świeżej 1.40 do 1.60 zł: słoniny wędzonej 2.00—2.20 zł: wieprzowiny 1.40—2.00 zł: wołowiny 1.00 do 1.80 zł; cielęciny 1.20—1,80 zł; skopowiny 1.60—2.60 zł: koziny 0.90—1.40 zł; smalcu 2.60—2.80 zł; za drób: kura 2.50 do 4.00 zł: perlica 3.00—3.50 zł: kaczka 3.00 do 5 zł; gęś 7—11 zł; para gołębi 1.20 do 1.50 zł: królik 1.30—1.60 zł: bażant 4.50 zł; za ryby: 1 kilogram karpia 3.20 do 3.40 zł: iina 3.20—3.40 zł; okonia 1.20—1.60 zł: karasia 2.00—2.80 zł: białych ryb 0.80 do 1.60 zł: sandacza 4.00—5.00 zł: 1 kg leszcza 2.40 zł: 1 kg suma 2.40 zł: 1 kg szczupaka 2,80—3,20 zł; za ryby śnięte 60—80 gr; mniej. Płacono za jarzyny: 1 kg ziemniaków 6—8 gr: cebuli 0.30—0.40 złotych: szpinaku 1—1,20 zł: 1 kg. jarmużu 30—40 groszy: 1 kilogram bobu 1.20 zł: główka włoskiej kapusty 15—30 gr; białej 15—30 gr: modrej 30—50 gr; 1 kalafjor 0.30—1.00 zł: 1 kg kalarepy 0.20 zł: 1 kg marchwi 20 do 30 groszy: brukwi 20 groszy: seleru 40—50 gr: pietruszki 30—50 gr: pory 40—50 gr: brukselki 60 groszy: owoce: 1 kilogram jabłek 1,00 do 1,60 złotych; owoców suszonych 0.80—2.00 zł: grzybów suszonych 4.00—8.00 zł: 1 kg świeżych śledzi 0.80—0,90 zł; 1 kg rabarberu 0.80 do 1,20 zł; 1 pęczek rzodkiewek 10—20 gr; główka zielonej sałaty 20—25 gr. — Ruch ożywiony. Dowozy duże. Ceny bez zmian. (hu.)

Dla oczyszczenia krwi pijcie rano przez kilka dni z rzędu szklankę naturalnej wody gorzkiej **„Franciszka-Józefa"**. Żądać w aptekach i drogerjach. nw 9 807

KRONIKA POLICYJNA

— * **Oszukańczy kwestarz.** Na terenie miasta Poznania pojawił się w ostatnich dniach osobnik, legitymujący się materjałami propagandowemi towarzystwa dla zwalczania gruźlicy. Oszust ten zbiera składki. Towarzystwo dla zwalczania gruźlicy zwróciło się do władz o zarządzenie śledztwa, gdyż dokumenty są podrobione. Należy stwierdzić, że wspomniana organizacja nikogo nie wysyłała i nie uprawia kwest po domach. Oszusta należy oddać w ręce policji. (k.)

— * **Eksmisja podczas deszczu.** Świadkami niewesołego widowiska byli wczoraj przechodnie na Drodze Dębińskiej — Mieszkający przy ul. Szewskiej właściciel Parku Rozrywkowego przy Drodze Dębińskiej, p. Bilski, ma w zabudowaniach swych sublokatora, niejakiego p. Maślankiewicza, który z rodziną mieszkał w lichej drewnianej budzie. Wczoraj p. Bilski eksmitował Maślankiewicza pod gołe niebo; w tym czasie też padał rzęsisty deszcz. Wieczorem do żony eksmitowanego, która z powodu przejść rozchorowała się, przywołano Pogotowie Lekarskie (tel. 55-55), które przewiozło chorą i bezdomną do miejskiego przytułku na Zawadach, gdzie przyjęto ją tylko dzięki interwencji policji. (k.)

— * **Bójka z śmiertelnym wynikiem.** W Bielsku w pow międzychodzkim doszło do sprzeczki między Franciszkiem Wylegałą a robotnikiem Władysławem Żdżynieckim. Podczas kłótni Wylegała uderzył Żdżynieckiego w głowę i zadał mu tak ciężki uraz, że ten zmarł na miejscu. Wylegałę odstawiono do dyspozycji władz sądowych. (k.)

— * **Upozorowany napad.** W dochodzeniach, prowadzonych w sprawie napadu rabunkowego na szosie pomiędzy Lesznem a Rydzyną w dniu 18 stycznia br. na Jana Chudzińskiego, okazało się, iż Chudziński napad upozorował. Przyznał się on do tego w dochodzeniach i podał, że rzekomo zrabowaną mu walizę ukradziono mu w Lesznie, a z obawy przed utraceniem posady upozorował on napad. (k.)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Zasądzenie szofera.** Szofer Piotr Dworczak zasądzony został przez sąd okręgowy na rok więzienia, za to, że uważał za stosowne przejechać obok stojącego tramwaju, z którego wysiadała Marja Jaroszewska. Została ona wskutek lekkomyślności szofera dotkliwie poturbowaną. Niechaj powyższy wymiar kary będzie przestrogą dla wszystkich tych kierowców, którzy powodowani pospiechem, usiłują przejechać obok tramwaju. (z.)

— * **Za niedostarczony motor.** Gospodarz Fryderyk Schmidt zamówił u przedstawiciela pewnej zagranicznej firmy, Hugona Chodona motor spalinowy marki „Benz", wpłacając na poczet ogólnej sumy 1040 zł. Schmidt jednakże motoru nigdy nie otrzymał, gdyż Chodon nie przekazał firmie pieniędzy. Sprawa oparła się o sąd, który zasądził Chodona na 4 miesiące więzienia, a warunkowo, o ile Schmidt otrzyma swoich 1 200 zł, kara zostanie darowana. (z.)

— * **Za zniewagę komornika.** Izba karna sądu okręgowego rozważała sprawę p. Heleny Przybyłowej, która dopuściła się zniewagi komornika magistrackiego p. Böhra. Komornik zamierzał zająć za nieuiszczone podatki fortepjan, co wyprowadziło z równowagi p. Przybyłową, która wydarła komornikowi protokół zajęcia i znieważyła urzędnika. Wreszcie mąż p. Przybyłowej zjawił się z pismem, odraczającem zapłacenie podatku. Sprawa oparła się jednak o sąd, który Przybyłową zasądził na 8 miesięcy więzienia. (z.)

— * **Za wprowadzenie w błąd i poszkodowanie kupca.** Sąd grodzki rozpatrywał sprawę Ireny Bielawskiej i Ireny Raczkiewiczowej, które stanęły pod zarzutem kradzieży portfelu z asygnatami wartości 150 zł. Kradzieży dopuszczono się w szkole handlowej przy Al. Marcinkowskiego. Ze asygnaty nabyły oskarżone towar. Bielawska twierdziła, że portfel znalazła na Moście Chwaliszewskim. Ponieważ nie można im było udowodnić kradzieży, przeto każda zasądzona została za wprowadzenie w błąd i poszkodowanie kupca na 2 miesiące więzienia (z.)

Nasi korespondenci donoszą

JARMARKI

— * **Rawicz.** W środę, dnia 13 bm. odbędzie się tu jarmark kramny, na konie bydło i trzodę chlewną (ogólny).

— * **Raszków.** Jarmark kramny, na konie i bydło odbędzie się w czwartek, dnia 14 bm.

— * **Czempiń.** We wtorek, dnia 12 b. bm. odbędzie się jarmark na konie. Spęd bydła i trzody chlewnej wzbroniony.

Z WIELKOPOLSKI

— * **Czarnków.** (Walne zebranie.) W ub. tygodniu odbyło się walne zebranie Akad. Koła Czarnkowian. Po zmianie statutu i uchwaleniu regulaminu sądu koleżeńskiego oraz wybraniu przez aklamację na członka honorowego p. dyrektora St Schoena przystąpiono do wyboru nowych władz. W skład zarządu weszli pp.: Nowak — prezes, Dąbkowski — wiceprezes, Stolzmann — sekretarz, Stachowski — skarbnik i Kurpisz — ławnik.

Tajemnicza kradzież w „Rolniku" szamotulskim

Z ogniotrwałej kasy tutejszej spółdzielni rolniczo-handlowej „Rolnik" zginęła w niewiadomy sposób w nocy z wtorku na środę większa ilość gotówki, przywieziona przez kierownika p. Vogla. Mieszkająca w tym samym domu kasjerka p. Piotrowska zamknęła wręczoną jej gotówkę do tresoru w szafie żelaznej.

Nazajutrz uczeń, otworzył, jak zwykle, szafę żelazną, by wyłożyć schowane na noc księgi handlowe. Gdy kasjerka otworzyła tresor, by wyjąć potrzebną gotówkę, ku swemu przerażeniu stwierdziła, że gotówka, złożona przez nią dnia poprzedniego, w niewiadomych okolicznościach zginęła. Dziwna rzecz, że niema żadnych śladów włamania, tak szafa żelazna jak i zamki nie wykazują żadnych gwałtownych naruszeń. Policja tutejsza wdrożyła śledztwo, które narazie trzymane jest w tajemnicy. (sc)

Do komisji rewizyjnej wybrano pp. Pilawskiego, Woltmanównę i Bartoszyka. Do sądu koleżeńskiego pp. Nehringa, Łuczkowskiego i Vorbricha. (cn.)

— * **Odolanów.** (Z Komunalnej Kasy Oszczędności.) Pod przewodnictwem p. Józefa Migaja odbyły się posiedzenie rady Komunalnej Kasy Oszczędności m. Odolanowa przy udziale członków rady pp. Wincentego Namysła, dyr. Cybichowskiego, Cierniaka i Tomaszewskiego. Zarząd kasy przedstawił sprawozdanie z działalności za r. 1931. Ze sprawozdania wynika, że Komunalna Kasa Oszczędności, jako instytucja o pupilarnej pewności, pomimo kryzysu gospodarczego osiągnęła dalszy pomyślny rozwój, co świadczy o zaufaniu publiczności do tej instytucji. — Kapitał obrotowy kasy, który w wkładach oszczędnościowych i lokatach na rachunkach bieżących wynosił w dniu 31 grudnia 1931 r. kwotę zł 231 237,02, dał kasie możność rozwijania pomocy kredytowej w formie udzielania krótkoterminowych pożyczek wekslowych i dyskonta weksli, z których przypada, na cele drobnego przemysłu i handlu 33 proc., na cele budowlane i inwestycyjne 38 proc., na cele rolnicze 12 proc., inne 17 proc. Bilans kasy w aktywach i pasywach zamyka się sumą 329 735,57 zł, a rachunek zysków i strat sumą 27 734,31 zł. Stopa procentowa od wkładów oszczędnościowych wynosiła do 9 proc. w stosunku rocznym, — Płynne fundusze kasy wynosiły w dniu 31 grudnia ub. roku 21 466,58 zł, ilość wydanych książeczek oszczędnościowych osiągnęła 305 sztuk.

W roku sprawozdawczym przeniesiono biura kasy do nowych lokali. Zarząd kasy stanowią pp.: kierownik szkoły Leon Kolany i kierownik kasy Olszanowski. — Na wniosek komisji rewizyjnej rada kasy przyjęła sprawozdanie do zatwierdzającej wiadomości, pozatem zatwierdzono podział zysków i wyrażono zarządowi kasy uznanie za umiejętne prowadzenie kasy. (Or.)

— * **Strzałków.** („Strzelcy" odbijają aresztowanego.) W nocy w ub. tygodniu wybuchł pożar w domu spadkobierców Maciejewskich przy ul. Szerokiej 34. Podczas gaszenia pożaru policja aresztowała niejakiego Osieckiego, który pod pozorem niesienia pomocy pogorzelcom usiłował dokonać kradzieży. Gdy aresztowany na wezwanie komendanta posterunku p. Bacza wzbraniał się iść na posterunek, ten ostatni wezwał do pomocy woźnego gminy p. Rutkowskiego i naczelnika straży p. Hierowskiego. Widząc to „Strzelcy", którzy przybyli właśnie z zabawy, urządzonej przez Zw. Strzelecki, rzucili się na pomoc aresztowanemu, miotając pod adresem komendanta p. B. i jego pomocników różne groźby i wyzwiska i w rezultacie odbili aresztowanego. Komentarze zbyteczne. (ct.)

— * **Szamotuły.** (Z kroniki sądowej.) W piątek, dnia 1 bm. odbyła się w tutejszym sądzie rozprawa karna przeciw zecerowi Władysławowi Czajkowskiemu, działaczowi „Strzelca" za występek z par. 242 k. k. Czajkowski skradł w listopadzie ub. roku swemu chlebodawcy, wydawcy „sanacyjnego" pisemka „Gazety Szamotulskiej" p. Józefowi Kawalerowi z drukarni kilka żarówek. Po przesłuchaniu kilku świadków uznał sąd Czajkowskiego winnym i zasądził go na 7 dni więzienia za zamianą na 70 zł grzywny.

— (Zjazd delegatów X. Okręgu Tow. Powst. i Wojaków.) Tegoroczny zjazd delegatów X. Okręgu Tow. Powst. i Wojaków odbył się przy licznym udziale reprezentantów poszczególnych placówek. Po zagajeniu zebrania przez prezesa p. Miodowicza uczczono pamięć śp. Karola Rzepeckiego i por. Stefana Hüttnera. Przewodniczącym zjazdu wybrano delegata Związku p. Podgórskiego, sekretarzem p. Marjana Czerwińskiego. Imieniem Zw. Hallerczyków złożył życzenia i pozdrowienia dla Powst. i Wojaków od p. generała Hallera p. Ed. Czerwiński. Z sprawozdań prezesa i sekretarza wynika, że okręg pomyślnie się rozwija. W toku obrad przybył kapelan okręgu ks. dziekan Kaźmierski, który w swem pięknem przemówieniu nawoływał do zgody i intensywnej pracy dla dobra narodu i kościoła.

Po przerwie przystąpiono do wyboru zarządu. Nowy zarząd tworzą pp.: prezes — Miodowicz, zast. — dyr. Fr. Sokołowski, Wronki, sekretarz — Marjan Czerwiński, zast. — Kieraj, skarbnik — Paszke, komendant — Kawicki, Wronki, radni — Mikołajczak, Podrzewie, por. Matuszewski, Drawsko, Hejnowicz, Obrzycko i Gorzawski, Wronki. Po wyborze sądu honorowego, komisji rewizyjnej i delegatów na zjazd związkowy, przystąpiono do wyznaczenia miejsca, w którem się odbędzie tegoroczny apel. Wybór padł na Wronki. W wolnych głosach przemawiał m. in. por. Duchnicki. Po 4-godzinnych obradach zamknął przewodniczący zjazd, wnosząc okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Jej Prezydenta. (S. C.)

— * **Września.** (Wypadek na boisku.) Podczas meczu piłkarskiego na stadjonie miejskim we Wrześni pomiędzy miejscowym klubem sport. „Wiktorją" a „Unją" I. ze Swarzędza, piłkarz „Unji" Edmund Knady ze Swarzędza potknął się i złamał nogę. Piłkarza przewieziono do szpitala powiatowego we Wrześni.

— (Teatr Narodowy.) W naszem mieście dnia 14 bm. gościć będzie świetnie zgrany zespół Teatru Narodowego, który w sztuce p. t. „Hajduczek" (Pan Wołodyjowski) zaprezentuje nam swój doborowy zespół artystyczny ze znaną w naszem mieście świetną artystką Klarą Sarnecką na czele. P. Sarnecką pamiętamy doskonale ze sztuk „Roxy", „Początek i koniec" i „Ich synowa". W „Hajduczku" Sienkiewicza znajduje p. Sarnecka pierwszorzędny popis dla swego bogatego talentu. Przedstawienie odbędzie się w Hotelu pod Orłem.

— * **Żerków.** (Przedstawienie amatorskie.) W ub. niedzielę urządziło Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w Raszewach przedstawienie amatorskie na sali powszechnej szkoły ludowej. Odegrano „Powstaniec" i „Rowieśniacy". W obu utworach scenicznych występowało 28 osób, wywiązując się bardzo dobrze ze swych ról. S. M. P. w Raszewach zostało wznowione przed niedawnym czasem przez ks. dziekana Chrzana z Żerkowa i obecnie jest bardzo ruchliwe.

— (Kurs gotowania.) Stow. Młodych Polek w Żerkowie ukończyło kurs robót ręcznych. Obecnie otworzono kurs gotowania pod nadzorem delegatki Związku. Naszym Młodym Polkom trzeba przyznać, że biorą się do dzieła.

Z POMORZA

— * **Tczew.** (Pożar.) W jednej z ostatnich nocy wybuchł pożar w majątku p. Płócińskiego w pobliskich Lignowach Szlacheckich, podczas którego spaliła się doszczętnie stodoła i stajnia. Ponieważ pożar wybuchł równocześnie w obydwu budynkach, zachodzi tu prawdopodobnie podpalenie. Szkody są znaczne. Sprawca pożaru dotąd jeszcze nieznany.

— Z T. C. L.) Roczne walne zebranie Tow. Czytelni Ludowych na miasto i powiat Tczew odbędzie się w czwartek, 14 kwietnia o godz. 20 we własnym lokalu przy ul. Strzeleckiej 5.

— * **Wejherowo.** (Samobójstwo.) 60-letnia staruszka Ida Lindenberg w Jeldzinie, korzystając z nieobecności swej córki, która była w kościele, odebrała sobie życie przez powieszenie się na krawędzi łóżka. Gdy córka wróciła, zastała już tylko zimne zwłoki matki. Przyczyny samobójstwa dotąd nie ustalono. (x.)

W obronie życia postrzelił robotnika

Laskowice, w kwietniu.

Do gospodarza Urbańczyka w Komorsku, umysłowo upośledzonego przybył w tych dniach właściciel Janasik, opiekun dzieci Urbańczyka. U., który z tego powodu jest źle usposobiony dla J., wezwał go do opuszczenia domu, czemu J. się sprzeciwił. Wówczas U. przywołał do pomocy kilku sąsiadów oraz swego robotnika Górczyckiego. Wszyscy, uzbrojeni w kije, rzucili się na J., bijąc go na oślep. Podczas szamotania się J. dobył rewolwer i wystrzelił dwukrotnie, raniąc robotnika G. w pierś. Rannego odstawiono do szpitala a J. do dyspozycji sędziego śledczego w Nowem. (l)

Wyrok w procesie żydów-komunistów w Kaliszu

Kalisz, 7 kwietnia.

Proces 11 komunistów, prowadzony od wtorku w kaliskim sądzie okręgowym, zakończył się w dniu wczorajszym wyrokiem, zasądzającym wszystkich oskarżonych na karę ciężkiego więzienia od 3 miesięcy do półtora roku, z tem, że skazanym na 3 i 6 miesięcy więzienia zawieszono karę na lat pięć. Na półtora roku ciężkiego więzienia skazano: Nusena Rosnera i Dwojrę Pinczewską; na rok Emanuela Wodzisławskiego i Chaję Aronowiczównę; po 6 miesięcy Eljasza Jathę Szlamę Skiersobolskiego, Lajbusia Frenkla i Szmaję Rywena Rubinowicza; na 3 miesiące Salę Djamentównę i Lajba Wołkowicza. (or.)

Napad rabunkowy w Kaliszu

Śmiałego napadu rabunkowego dopuszczono się dnia 7 bm. wieczorem w Kaliszu. Krótko po godzinie 20 do składu spożywczego Fila Tybera przy ulicy Nowej 12, wtargnęło tylnem wejściem 2 uzbrojonych bandytów. Sterroryzowali oni Tyberów rewolwerami, a następnie dopuścili się rabunku. Łupem rabusiów padło 100 zł w mniejszych odcinkach papierowych, 5 zł w bilonie, artykuły spożywcze, jak sardynki, czekolady i inne. Obaj bandyci byli uzbrojeni w rewolwery i zdołali zbiec niepoznani. Jeden z nich liczył około 35 lat, drugi zaś 23—25. (k)

Zasądzenie komunistów w Grudziądzu

Grudziądz, 6 kwietnia.

Za działalność wywrotową odpowiadali przed sądem okręg. w Grudziądzu Aleksander Laskowski, Daniel Lion i Fr. Pawłowski, z których dwaj pierwsi odsiadują obecnie karę ciężkiego więzienia przez pięć lat za działalność komunistyczną. Przewód sądowy udowodnił Laskowskiemu i Pawłowskiemu, że jako członkowie Zw. Młodz. Kom. rozrzucali w nocy na 22 stycznia ub. roku na terenie miasta ulotki o treści antypaństwowej. Sąd skazał L. na 15, a P. na 12 miesięcy ciężkiego więzienia. — Lion został w tym wypadku uwolniony. (z)

Rybacy kuźniccy złowili fokę

Gdynia, 8 kwietnia.

Rybacy w Kuźnicy złowili wczoraj w niewód na łososie bardzo piękny egzemplarz żywej foki, długiej ponad 1 metr. Okaz przeznaczony jest dla ogrodu zoologicznego w Warszawie. ale niewiadomo jeszcze, czy zostanie tam przez rybaków oddany, ponieważ chcą za fokę zł 200, co pośredniczący w tranzakcji tutejszy urząd rybacki uważa za cenę zbyt wygórowaną. S. B.

Polityka w porcie gdyńskim

Gdynia, 7. 4. (Tel. wł.) Najwidoczniej w celu zaspokojenia koniecznej potrzeby powołano w Gdyni do życia „Koło Portowe" B. B. W. R. Na czele „Koła", do którego zwerbowano około 40 osób z pośród urzędników i innych zależnych osób, stoi kierownik wydziału handlowego Urzędu Morskiego p. Borkowski. Równocześnie staje się wiadomem, że pracownicy kontraktowi Urzędu Morskiego, którzy mają umowy terminowe i którym grozi redukcja, gremialnie zapisują się do „Strzelca". S. B.

25-lecie pracy zawodowej

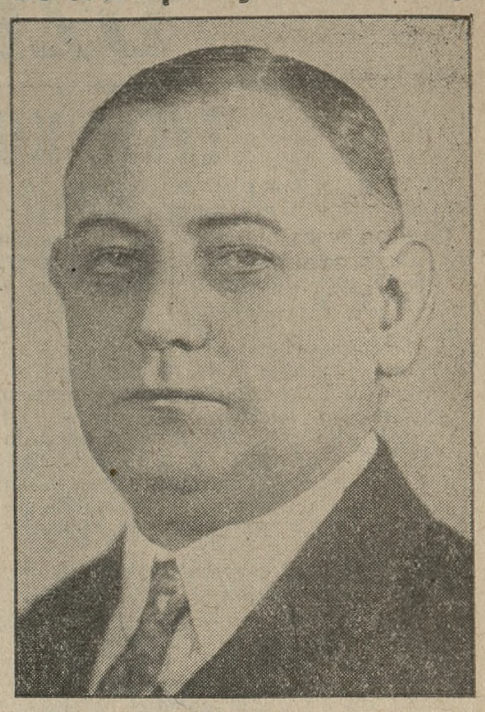

Pan Adam Leonhard, naczelnik biura Magistratu stoł. m Poznania, obchodził w dniu 1. b. m. 25-lecie pracy zawodowej. Na intencję Jubilata odbyła się rano uroczysta msza św. w kościele parafjalnym Zmartwychwstania Pańskiego, poczem Jubilat przyjmował osobiste życzenia od swych przełożonych, kolegów, przyjaciół i znajomych.

Pan Adam Leonhard rozpoczął pracę zawodową w administracji miejskiej w pow. mieście Jarocinie, poczem pracował przez okres 10 lat na stanowisku sekretarza miejskiego w Gostyniu i na tem stanowisku został w r. 1910 obrany burmistrzem, wszelako ze względu na swą narodowość nie uzyskał zatwierdzenia przez regencję poznańską. Po przewrocie politycznym w r. 1919 przeszedł do administracji miasta Poznania, gdzie zasłużył się wybitnie jako jeden z pionierów spolszczenia i zorganizowania samorządu stoł. m. Poznania.

Do życzeń, które wpłynęły z tej okazji na ręce Jubilata, dołączamy i nasze: Ad multos annos!

550.000 zł kaucji

Grudziądz, 6 kwietnia.

Jak donosiliśmy, zwolniony został za kaucją 300.000 zł główny dyrektor firmy Pe-Pe-Ge Samuel Halperin, który od ośmiu miesięcy przebywał w więzieniu śledczem. W tych dniach zwolniony został również po złożeniu kaucji w kwocie 100.000 zł szwagier Halperina Belous (żyd Białous - Białowąs). Trzeci dyrektor firmy, Fajtel Halperin, brat Samuela, uzyskał wolność przed dwoma miesiącami za kaucją 150.000 zł. Razem więc „familijka" Halperinów złożyła tytułem kaucji 550.000 zł, suma, jak na obecne czasy, wcale pokaźna. (z)

Jeszcze o „historycznej" uchwale rady miejskiej w Rogoźnie

„Ideologja" czy interes?

Rada miejska uchwaliła, jak wiadomo, przemianować ul. Kościuszki na ul. marsz. Piłsudskiego. Donosząc o tem, stwierdziliśmy, że pp. Sławek i burmistrz Smukalski uzasadniali swój wniosek tem, że z przemianowania ulicy mogą spłynąć dla miasta korzyści, w przeciwnym razie — represje ze strony czynników odpowiedzialnych. Enuncjacja nasza, demaskująca podłoże „ideowe" wnioskodawców i wniosku, narobiła moc wrzawy. P. burmistrz Smukalski nadesłał sprostowanie, któreśmy oczywiście loalnie umieścili. Obecnie otrzymujemy od radnego m. Rogoźna p. Krzyżaniaka sprostowanie tego właśnie „sprostowania" następującej treści:

„Stwierdzam, że ulica, biegnąca od seminarjum do dworca, nosiła nazwę ulicy Kościuszki, dowodem czego do dziś dnia wiszące tablice w liczbie 5 i numeracja nowo pobudowanych domów na tejże ulicy. Po przemianowaniu tej ulicy na ulicę marsz. Piłsudskiego, przybito jedną jedyną tablicę z nową nazwą na drzewie przy seminarjum, aby rzucała się w oczy panom dygnitarzom, przybyłym na poświęcenie pomnika marszałka. Vis a vis jednak tej tablicy wisiała tablica z nazwą „ul. Kościuszki" (obecnie zdjęta), a w dalszym biegu ulicy pozostawiono dawne tablice bez zmian.

„Co do zaprzeczenia p. burmistrza, jakoby miał uzasadniać wniosek o przemianowanie możliwemi represjami ze strony czynników miarodajnych (odmówienie przydzielenia Liceum i powiatu), to stwierdzam przy całem poczuciu odpowiedzialności, że uzasadnienie to miało miejsce i zaprzeczenie p. burmistrza w „sprostowaniu" jest niezgodne z prawdą. Dowodem tego całe audytorjum obecne na posiedzeniu rady miejskiej i sumienie p. burmistrza.

„Niżej podpisany jeszcze wyraźnie zapytał p. burmistrza, czy ma gwarancje, że po uchwaleniu wniosku miasto otrzyma Liceum Pedagogiczne w związku z obecną reformą szkolnictwa i powiat. Na pytanie to p. burmistrz nie raczył z niewiadomych przyczyn odpowiedzieć".

(—) Walenty Krzyżaniak.

* * *

Nie od rzeczy będzie przytoczyć przy tej sposobności treść pisma, jakie otrzymaliśmy w nawiązaniu do tej sprawy od zarządu „Rozwoju":

„Do artykuliku, zamieszczonego pt. „Niesamowitości Rogoźna" dodajemy, że zwolennik przemianowania ul. Kościuszki na ul. marsz. Piłsudskiego, p. Sławek, jest adwokatem i notarjuszem w Rogoźnie. Ojciec p. adw. Sławka mieszka w Poznaniu i znany jest na gruncie tut. jako gorliwy zwolennik Żydów, gdyż zażydził nietylko własną kamienicę przy W. Garbarach 8, lecz i inne realności, których jest administratorem, za co tutejsze Tow. Właścicieli Domów i Nieruchomości wykreśliło p. Sławka z listy członków".

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

DO POZNANIA PRZYBYWAJĄ ANGIELSCY STUDENCI - AKTORZY

Dnia 12 b. m. odbędzie się w Teatrze Polskim przedstawienie „Juljusza Cezara", wykonane przez studentów angielskich z Halleybury. Młodociana ta grupa nie po raz pierwszy objeżdża kontynent ze swojemi ciekawemi przedstawieniami. Nosi ona tytuł urzędowy „The Halleybury College Amateur Dramatic Society" i powstało w gimnazjum Halleybury. Ciekawe są dzieje tej szkoły. Założyła ją Kompanja Wschodnio - Indyjska po to, aby wychowywać urzędników do Indyj; potem jakiś czas nie istniała, ale w r. 1862 odrodziła się już na nowo jako „public school". Obecnie ma 525 uczniów.

Jest to, według zwyczaju angielskiego, wielki internat, podzielony na 11 „domów", które współzawodniczą ze sobą w sportach i grach, tworząc jakby odrębne cząstki wspólnej całości. Każdy „dom" posiada swego dyrektora, odpowiedzialnego za zachowanie się i poziom moralny chłopców. Przynależność do jednego „domu" wytwarza oczywiście lokalne patrjotyzmy, które łączą się we wspólnem poczuciu przynależności do „college". Oznaką tego przywiązania jest Związek byłych Halleyburczyków, który zbiera się corocznie w Londynie, aby pielęgnować i podtrzymywać koleżeńską łączność. Halleyburczycy szczycą się w swem gronie niejednem nazwiskiem. Wychowankiem tego instytutu był m. in. lord Allenby, który prowadził kampanję w Palestynie przeciw Turkom, dalej ambasador angielski w Rzymie sir Rennell Rodd, dowódca armji angielskiej okupacyjnej nad Renem sir Aleksander Godley (obecnie gubernator Gibraltaru), zwierzchnik lotnictwa angielskiego marszałek sir Brooke Popham. Także wielu biskupów anglikańskich było uczniami w Halleybury.

Trupa Halleyburczyków wystawia głównie Szekspira. Wozi z sobą własne kostjumy i dekoracje. Donosiliśmy już o sukcesie, jaki miała we Francji, Belgji i Szwajcarji. W przeszłym roku objeżdżała południowe Niemcy, grając m. in. we Fryburgu w Bryzgowji, oraz w Narymberdze. Bardzo interesująco zapowiada się wtorkowe przedstawienie w Poznaniu, jako przykład inscenizacji „Juljusza Cezara" w języku oryginału i sposobem tradycyjnie wypróbowanym. Będzie to ciekawe zestawienie z Szekspirem „zwyczajnym" jakiego widujemy na scenach polskich.

LITERATURA

Poznańskie autorskie popołudnia odbywają się, jak w sferach artystyczno - literackich wiadomo, co tygodnia w „Różowej Kukułce", która mieści się w górnej sali „Warszawianki" przy Alejach Marcinkowskiego. Dotychczas czytali swe niewydane jeszcze utwory pp.: Artur Marja Swinarski, M. Znaniecki, Antoni Kawczyński (urywki z powieści, którą niedługo zacznie drukować w swem porannem wydaniu „Kurjer Poznański"). Dzisiaj, w piątek, odczyta swe najnowsze utwory p. Jan Sztaudygier, autor „Ballad Poznańskich" i „Mojego Domu". Początek jak zwykle o 5 po południu, wstęp wolny.

TEATR

„Bank Nemo". Z Warszawy donoszą nam: Najnowsza sztuka Verneuila, wystawiona w Teatrze Letnim, ma mnóstwo „obrazów", budowa jej jest rozluźniona, „reportażowa". Może inaczej nie byłby sobie da łautor rady ze stopniową przemianą roznosiciela gazet na woźnego, urzędnika i w końcu dyrektora wielkiego banku. Jest to jakby satyryczny hymn na cześć mocnych łokci i wytartego czoła. Odzywa się gdzieniegdzie i nuta dramatyczna. Niejednolita całość trzyma się u nas dzięki świetnej obsadzie, którą dość wymienić: Fertner, Leszczyński, Kurnakowicz, Hnydziński (w roli charakterystycznej), Gorczyńska i Rotterowa w rolach kobiecych, mniej zresztą ważnych. Świetne dekoracje Frycza. Mimo to zdaje się, że Verneuil nie weźmie rekordu kasowego przed Schillerem (Fryderykiem, nie L. S.), który swoim „Don Carlosem" zapełnia Teatr Narodowy tak, iż ludzie „siedzą na żyrandolu", jak się to za kulisami mawia. Prawda, że „Don Carlos" z Solskim, Osterwą, Węgrzynem i Malicką to nietylko wielki repertuar, ale wielki teatr. (tw)

OCHRONA ZABYTKÓW

Kościół, który był składem żelaziwa. Z Krakowa donoszą nam: Pobożni, którzy chodzą dzisiaj do pięknego barokowego kościółka św. Agnieszki przy ul. Dietlowskiej, nie zawsze może pamiętają, jeżeli są młodsi, że świątynia ta jeszcze nie tak dawno była składem żelaziwa a własnością Żydów. Zbudowana w siedemnastym wieku, została za czasów austrjackich sprzedana i służyła temu „celowi handlowemu" dopóki społeczeństwo, drogą składek, nie wykupiło jej i nie oddało wojskowości na kościół garnizonowy. Odnowienie świątyni postępuje naprzód dość wolno, bo trzeba było ją dźwigać poprostu z ruiny, a koszta są znaczne. Ministerstwo spraw wojskowych dało 25 tysięcy, na drugie tyle opodatkowali się dobrowolnie oficerowie i podoficerzy. Trzeba więc dalszych składek, do których wzywa teraz parafja św. Agnieszki. (kt)

CZY WEŹMIEMY LICZNY UDZIAŁ W WIEDEŃSKIM KONKURSIE?

Z Wiednia donoszą nam:

Przez dwa tygodnie, od 5 do 19 czerwca będzie Wiedeń miejscem międzynarodowego turnieju muzycznego. W szranki wystąpią płci obojga śpiewacy i skrzypkowie, o ile nie przekroczyli lat trzydziestu. W komitecie wykonawczym zasiadają najwybitniejsi kompozytorzy, dyrygenci i pedagodzy wiedeńscy z dyr. opery Klemensem Kraussem, dr. Wallersteinem reżyserem opery, kompozytorem Kienzlem (autor „Evangelimanna"). Do jury zostali powołani nadto przedstawiciele różnych narodowości, przy czem muzykę polską reprezentują: Karol Szymanowski, Bronisław Huberman i Grzegorz Fitelberg. Z Francji przybywa słynny skrzypek Thibaud, dyrektor Wielkiej Opery Rouché, z Bostonu dyrygent Kussewickij, z Bukaresztu Jerzy Enescu, z Budapesztu Hubay, nawet z Japonji Kazu Norisugi, profesor cesarskiej Akademji Muzycznej w Tokjo. Reprezentowanych jest w ogóle 14 państw.

Zgłaszać się mogą do konkursu zarówno uczniowie szkół muzycznych, jak samoucy. Warunek główny ten, aby nie dali się jeszcze byli poznać publicznie. Mogą sami obrać sobie „kawałek" do popisu, a śpiewacy mogą śpiewać w dowolnym języku. Za udział w konkursie składa każdy uczestnik z poza Austrji 40 franków szwajcarskich, albo 20 dolarów (jeżeli przybywa z poza Europy). Ostatni termin zgłoszeń: 30 kwietnia. Załączyć trzeba do zgłoszenia referencje, więc świadectwa egzaminowe z instytucyj muzycznych, albo polecenie i „parere" wybitnego muzyka z kraju, z którego pochodzi kandydat. Każdy otrzyma, po przyjęciu, legitymację na zniżkę kolejową 30 procent i na wjazd i wyjazd bez wizy austrjackiej.

Nasamprzód odbędą się rozgrywki eliminacyjne, od nich zależy dopuszczenie do głównego konkursu. Przy tych rozgrywkach będą sędziami muzycy i pedagodzy, wyznaczeni przez przewodniczącego ogólnego jury. Sam konkurs główny odbędzie się przed pełnym komitetem jurorów.

Ciekawe, czy Polska będzie na tym konkursie licznie reprezentowaną? Nietylko w dziedzinie skrzypiec, ale zwłaszcza w śpiewie moglibyśmy zapewne niejednego poważnego kandydata przedstawić trybunałowi międzynarodowemu.

Dla laureatów jest przeznaczonych wiele nagród. Dzielą się one na nagrody pieniężne oraz na zasiłki w celu dalszych studjów. Ogólna ich wysokość sięga 20 000 szylingów austrjackich, ufundowało je miasto Wiedeń. Ponadto rozdawane będą dyplomy uznania, podpisane przez jurorów.

W końcu jedna ciekawostka. W jury zasiada, jako profesor Akademji muzycznej i dramatycznej w Wiedniu, p. Theo Lierhammer. Mało komu może wiadomo, że jest on Polakiem z pochodzenia i z wychowania. Dr. Teodor Lierhammer kształcił się mianowicie we Lwowie, gdzie ukończył gimnazjum i przeprowadzał pierwsze studja muzyczne, poczem poświęcił się śpiewowi i jako pieśniarz zdobył sobie duży rozgłos w Niemczech i w Londynie, obecnie zaś, już jako człowiek w wieku podeszłym pracuje pedagogicznie w Wiedniu.

M. W.

Honegger o symfonji i o honorarjum. Z Paryża donoszą nam: Artur Honegger w interwiewie dziennikarskim tak zobrazował „zarobek" kompozytora symfonji:

— Napisze się symfonję, trwającą, powiedzmy, 40 minut. Rękopis został przyjęty do wykonania przez zrzeszenie filharmoniczne. Jak to jest zwyczajem, autor płaci za przepisanie głosów około 2 do 3 tysięcy franków. Symfonja zostaje wykonana raz jeden. Odnosi wielki triumf. Autora okrzykują za genjusza, za przyszłą wielką gwiazdę muzyki współczesnej. Czy wiedzą państwo, ile przypadnie mu z tytułu honorarjum autorskiego, które powinno reprezentować równoważnik jego wysiłków, o których można w każdym wypadku to przynajmniej powiedzieć, że ich nie ukradł? Oto mniej więcej sześćdziesiąt franków.

Honegger nie przesadził, wie o tem każdy, kto styka się z temi sprawami. Niemniej, muzyk zagraniczny ma szanse, że te sześćdziesiąt franków powtórzą się od czasu do czasu w walucie funtowej, dolarowej, markowej, lirowej. Ale co ma mówić muzyk polski, którego dzieła rzadko wychodzą poza granice kraju? A w samej Polsce ile jest orkiestr symfonicznych, czyli: ile razy będzie symfonja wykonaną?

(pm)

Pisma nadesłane

„Teatr Ludowy". Nr. 1-2. Treść: „Na przednówku". — J. Cierniak: „Co to jest teatr". — J. Zawieyski: „Pierwsze próby w zespole". — J. Cierniak: „Obrzędowa pieśń o jabłoneczce. Omówienie inscenizacyjne". — H. Ładosz: „Muzyka" Konopnickiej. Inscenizacja do recytowania zespołowego". — J. Turowiczówna: „U proga" Konopnickiej. Obrazek inscenizowany". — T. Mayzner: „Góralska piosenka o dyscu". — W. Dobrowolski: „Gest sceniczny". — Pokłosie wydawnicze. — Adr. Red.: Warszawa, Instytut Teatrów Ludowych, Nowogrodzka 21.

O JEDNEJ GRAMATYCE Z POWODU DRUGIEJ

Szkodliwy podręcznik w trzynastu wydaniach — Zastąpiły go inne — Opór nauczycieli — Opór z innej strony — Gramatyka nie uczy pięknie pisać — Są na to inne źródła — Gromy z przed lat — Nowy podręcznik.

„Trzynaste wydanie szkodliwego podręcznika". Tak zatytułował prof. Rozwadowski w „Języku Polskim" (zesz. 1 rocznika VI.) artykuł, w którym zestawił dla przykładu kilkanaście sformułowań zawartych w „Gramatyce polskiej" Małeckiego, albo jawnie kłócących się ze stanem wiedzy o języku polskim, albo do niezrozumienia niedołężnie wystylizowanych, albo jedno i drugie. Szkodliwa ta istotnie książka wyszła wreszcie z użycia. Mamy dziś cały szereg niezłych podręczników szkolnych gramatyki języka polskiego; ze starszych wymienię pierwszą chronologicznie, na naukowych podstawach opartą gramatykę Steina-Zawilińskiego, z nowszych Szobera „Gramatykę polską w ćwiczeniach", tegoż autora „Podręcznik do nauki języka polskiego w seminarjach nauczycielskich", Spławińskiego-Kubińskiego „Gramatyka języka polskiego" etc. Zwłaszcza Szobera „Gramatyka polska w ćwiczeniach" przyjęła się powszechnie w szkołach niż. i średn. i do dziś dnia jest używana, jakkolwiek od początku natrafiała na pewien opór ze strony nauczycieli, a także zainteresowanych w taki czy inny sposób sfer inteligencji poza szkołą — opór, który się tłumaczy nierozumieniem książki przez licznych jeszcze nauczycieli, niedostatecznie językoznawczo przygotowanych; takiego przygotowania tem bardziej brak owym sferom inteligencji poza szkołą stojącym. Fachowa krytyka przyjęła podręcznik naogół z uznaniem.

Zdawałoby się, że opinję naukowej krytyki, jeżeli już kto, to redakcje pism, z obowiązku rozsadnika oświaty, powinny uznać. Ale nic podobnego, właśnie niektóre pisma umieszczały zgoła ignoranckie, dzikie napaści na podręcznik Szobera — umieszczały i umieszczają. Oto niezbyt dawno pojawił się w jednem z pism artykuł, w którym niepodpisany autor dzwoni na alarm z powodu szkód, jakie rzekomo powodować ma w umysłach młodzieży gramatyka szkolna Szobera. Odważny z za płota autor wytacza zarzuty, zrodzone z niewiadomości i złej woli, delikatnie się wyrażając. Tak np. jeżeli we wstępie ogólnym do swojej inwektywy żąda, aby uczeń na lekcjach gramatyki nabywał umiejętności poprawnego i pięknego pisania zadań maturycznych, to dowodzi, że nie zdaje sobie sprawy z istoty i celu gramatyki, która ma prowadzić do uświadomienia sobie zasadniczej budowy i roli języka, do pokazania dalej wogóle prawidłowości w świecie zjawisk, także językowych. Oczywiście, że szkoła powinna dać uczniowi umiejętność poprawnego mówienia i pisania w ojczystym języku — ale tej umiejętności nabywa się nie przez studjowanie gramatyki, ale przez słuchanie nauczyciela poprawnie mówiącego i czytanie autorów poprawnie piszących i naśladowanie ich.

Sąd o wartości gramatyki Szobera opiera nasz bezimienny krytyk na kilku wyrwanych ze związku ustępach, a czasem jeszcze taki ustęp zniekształca przez wypuszczenie jakiegoś istotnego członu, np. cytuje: „Litera a oznacza samogłoskę a. Litera e oznacza samogłoskę e. Litera i oznacza samogłoskę i. Litera y oznacza samogłoskę y. Litera o oznacza samogłoskę o. Litera u oznacza samogłoskę u. Litera ę oznacza samogłoskę ę. Litera ą oznacza samogłoskę ą" — i dodaje z ironją —: „Czy tego można nie rozumieć". — Otóż złośliwy nasz dowcipniś zniekształcił świadomie i umyślnie zdanie szóste, które w podręczniku brzmi: „Litery u albo ó oznaczają samogłoskę u"; w tem brzmieniu nadaje ono właściwe, zupełnie sensowne znaczenie całemu szeregowi. Niech ten przykład uczciwości krytyka wystarczy.

W innym artykule redakcja dla poparcia swojego ataku na gramatykę Szobera przytoczyła argumenty śp. Andrzeja Niemojewskiego przeciw temu podręcznikowi z przed lat dziesięciu. Cóż o tym pomyśle powiedzieć? Najpierw krytyka Niemojewskiego nie jest krytyką kompetentną; Niemojewski, pisarz dużej wiedzy w innych zakresach, nie był językoznawcą, o języku miał pojęcia osobliwe, to też nieraz sprzeczności widział tam, gdzie ich niema. Powtóre Niemojewski gromił gramatykę Szobera przed dziesięciu laty; od tego czasu ona była kilkanaście razy wydawana, a kilka razy przerabiana, czasem bardzo gruntownie i skutecznie. Dziwna rzecz, że pismo, walczące uparcie z niekompetencją, w tej dziedzinie zasady kompetencji uznać nie chce, woli wierzyć w sprawach gramatyki „antropologom i religjoznawcom", niż gramatykom. Prawda, pismo ma po temu ważki powód: powiada, że „ci (sc. profesorowie) dla solidarności zawodowej musieli tylko chwalić" — tem zdaniem obrażając cały stan profesorów (innych gramatyków poza nimi niema). Trzeba dodać, że strzelający z za płotu krytyk obraża także i nauczyciela, bo przez chwilę nawet nie przypuszcza, by ten mógł zrozumieć i uprzystępnić ewentualnie przytrudne dla młodocianego umysłu logiczne subtelności, które, przyznajmy, tu i owdzie są.

Musiałem poruszyć sprawę „Gramatyki polskiej w ćwiczeniach", chcąc napisać parę słów o nowym szkolnym podręczniku gramatyki tegoż autora*) Motywy wypuszczenia tego nowego podręcznika wyjaśnia autor w przedmowie mówiąc, że robi to ze względu na nauczycieli, którzy wolą sobie sami wybierać ćwiczenia z czytanek, a w podręczniku gramatyki szukają samego wykładu zasad gramatycznych. Ja dodam, że fakt wydania takiego podręcznika jest pożądany nietylko dla nauczyciela, ale również, i o wiele więcej, dla ucznia, który także tego samego szuka w podręczniku, co znajdzie obecnie łatwo i szybko, nie tracąc czasu na wertowanie czterech osobnych tomików. Ćwiczenia w podręczniku są zbędne, bo te powinien dla ucznia obmyślać i zadawać mu nauczyciel. Nie obojętna też będzie dla ucznia kwestja o wiele niższej ceny nowego podręcznika.

Co do stosunku nowego podręcznika do starego, trzeba stwierdzić, że zwięzła gramatyka polska stanowi dokładną połowę części teoretycznej starego. Skrócenie to powstało w ten sposób, że powypuszczano niektóre ustępy starego podręcznika, przyczem najwięcej ucierpiał dział drugi o wyrazach, a mianowicie ustępy o znaczeniu wyrazów, rzeczy najmniej przystępnej dla tego poziomu umysłowego, kuszące najbardziej do konstruowania definicyj logicznych, mogących się spotykać u ucznia z niezrozumieniem, pobudzających zaś najbardziej do krytyki. Znacznemu też skróceniu, do połowy, uległ dział składni, z tych samych względów, jako dział gramatyki, w którym logika najbardziej przychodzi do głosu, a z logiką trudno się jeszcze porać dziecięcemu umysłowi. Najmniej powodów do skróceń i przeróbek dawał dział fonetyki, rzeczy najjaśniejsze, najoczywistsze. To, co pozostało po redukcji, uległo tu i owdzie jeszcze przerobieniu, uproszczeniu, tak naprzykład niektóre definicje zostały wyrażone krócej i prościej, a więc przystępniej.

Nowa ta redakcja podręcznika daje najprostsze elementy gramatyki polskiej w wykładzie zwięzłym i jasnym, tak, że uczeń będzie mógł z podręcznikiem bezpośrednio i z dodatnim skutkiem obcować. Rozumie się, że terminy gramatyczne, kamień obrazy dla postronnych, pozostały niezmienione, jako rzeczy ustalone i przyjęte przez wszystkich gramatyków polskich.

Dr. Edward Klich.

Poznań.

*) Stanisław Szober: „Zwięzła gramatyka polska". Podręcznik dla szkół powszechnych i klas niższych szkół średnich. 1931. Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie.

Wileński Oddział Polskiego Tow. Historycznego odbył posiedzenie naukowe z referatem p. mec. Ant. Millera pt. „Teatr polski i muzyka na Litwie jako strażnice kultury narodowej (1745—1865)".

Z Pol. Tow. Filologicznego. Koło krakowskie odbyło posiedzenie z odczytem prof. M. Rozmarynowicza pt.: „Zasady organizacyjne Polskiego Tow. Filologicznego".

Książki nadesłane

Hanna Lutosławska: „Świetlica dla dzieci". Opracowane na podstawie ankiety, przeprowadzonej w świetlicach Stowarzyszenia. Warszawa 1931. Akademickie Stowarzyszenie Charytatywne „Pomoc Bliźniemu".

Akademickie Stow. Charytatywne „Pomoc Bliźniemu" pod wezwaniem św. Franciszka z Assyżu. „Sprawozdanie za rok 1930/31. Warszawa 1931.

Z galerji ludzkich osobliwości

Kolekcjonerzy. — Fenomeni. Wstręty.

Pasję zbierania pamiątek lub innych ulubionych rzeczy posiada każdy człowiek rozwiniętą w mniejszym lub większym stopniu. Jedni kochają się w znaczkach, inni w autografach, inni znów w sztychach. Trudno byłoby wyliczyć wszystkie upodobania i pasje, bo nie starczyłoby na to miejsca. Są to zresztą rzeczy znane, którym nikt się nie dziwi. Są jednakże ludzie, których manja kolekcjonerska skoncentrowała się na przedmiotach wzbudzających uczucie wstrętu. Był np. pewien lord Randolf Churchill, który gromadził zęby przestępców, a zwłaszcza tych, których wieszano, podczas gdy Robinson Powell z Detroit zadowalał się włosami głośnych morderców. Pewien lekarz w Rapollo gromadził wszelkie rodzaje sztucznych nóg, począwszy od nogi sławnego pirata Long Johna Silvera, który używał jej jako straszliwej broni, a skończywszy na najdoskonalszych mechanizmach, które wykonuje obecna technika.

Aktor amerykański James Barry miał manję o wiele sympatyczniejszą, bo zbierał etykiety z butelek od wina, które wklejał do wspaniałych skórzanych albumów, podobnie jak swego czasu sławny żongler Cinquevalli zbierał etykiety z pudełek od zapałek. W warszawskim kasynie oficerskim wisiała przed wojną na drzwiach zasłona składająca się z korków od szampana. Król norweski Hakon zbiera śniegowce, które sam wyrabia, a ekscesarz niemiecki Wilhelm posiada kolekcję mundurów.

Jedyną w swoim rodzaju kolekcję posiada pewien monachijski dziwak, — starszy, bardzo bogaty pan. Mianowicie posiada on 500 skarg sądowych oprawionych bogato w skórę. Długie dziesięć lat zbierał je, a doszedł do nich w ten sposób, że robił na wszystkie strony długi i płacił je dopiero po przeprowadzonej skardze. Jego dostawcy znają go doskonale i nie przejmując się jego dziwactwem, wnoszą skargę natychmiast po dostarczeniu towaru.

Specjalny rodzaj ludzi to zwarjowani statystycy. Uwierzyć wręcz trudno, co oni stwarzają sobie za kłopoty. Był swego czasu taki dziwak Paulus, który obliczał, że ludzie spotykając się, stawiają sobie pytanie: „jak się panu powodzi" — przynajmniej 130 000 000 000 razy w roku. Na pytanie — „jak się pan miewa" — z dodatkami — zużywają ludzie 2 166 666 664 godzin, a 270 833 333 dni roboczych, o ile dzień pracy obejmuje osiem godzin. Zrobił również obliczenie ziewania i mówi: Najporządniejszy człowiek ziewa najmniej dziesięć razy na dzień, czyli że 52 000 000 000 na rok, a 3 611 111 dni roboczych. Robotnik zarabia dziennie jednego franka najmniej, czyli że pytanie — jak się pan miewa — i ziewanie kosztuje 274 444 444 franki.

Do niezwykłych ludzi można również zaliczyć tych zazdrości godnych, którzy posiadają fenomenalną pamięć. O Temistoklesie opowiadają, że znał wszystkie nazwiska swych 20 000 obywateli Aten, a starszy Seneka umiał powtórzyć 3 000 nazwisk według porządku w jakim je słyszał i w porządku odwrotnym. Józef Sealiger dokonał „cudu", nauczywszy się na pamięć całego Homera w 21 dniach, a w czterech tygodniach wszystkich dzieł greckich poetów. Przed dwoma laty zaprezentował się berlińskim lekarzom młody człowiek, który przejechawszy kilka razy różne linje tramwajowe i kolei podziemnej, umiał podać z nadzwyczajną dokładnością, ile osób było w poszczególnych wozach, między nimi mężczyzn, kobiet i dzieci, jakie numery nosiły jego różne bilety, ile reklam było w poszczególnych wozach, jakiemi numerami zaopatrzone były wozy, na ilu przystankach zatrzymywały się i ile ludzi, w tem mężczyzn, kobiet i dzieci wsiadało na nich i wysiadało. Przejazdy te były kontrolowane przez lekarzy, przyczem stwierdzono, że w żadnym wypadku nie było najdrobniejszej omyłki.

Specjalny rozdział należy się ludziom, którzy niezwykłe odczuwają wstręty i antypatje. Król angielski mimo swej energji i siły rządzenia nie znosił widoku nagiego pałasza. Piotr Wielki, twórca floty rosyjskiej czuł wodowstręt do tego stopnia, że za nic w świecie nie byłby przeszedł strumyka. Kiedy przejeżdżał przez most, zasłaniał skwapliwie okna pojazdu. Wiadomą jest również rzeczą, że wielu zupełnie zdrowych i normalnych ludzi nie znosi dotykania aksamitu. Księżniczka Lamballe„ nieszczęśliwa przyjaciółka nie mniej nieszczęśliwej Marji Antoniny, nie znosiła widoku fijołków, które przyprawiały ją o omdlenie. Na Annę austrjacką działał podobnie zapach róż. Angielski podróżnik Burton opowiada o wielkim księciu rosyjskim, który mdlał na widok kobiety. Henryk III. król francuski mdlał na widok kota; tej samej słabości ulegał astronom Tycho de Brahe na widok świni. Jean Jacques Rousseau twierdzi, że znał kobietę, która wybuchała śmiechem na odgłos wszelkiej muzyki.

Na koniec warto wspomnieć o humorystycznych niezwykłościach ludzi sławnych i utalentowanych; o tem mówią różne kluby londyńskie. I tak utworzono tam ostatnio „klub wygwizdanych autorów". Podobny klub istniał już w Paryżu w roku 1879. Jego twórcami byli Iwan Twyarjew, Emil Zola i Alfons Daudet. Później przystąpili do niego Gustaw Flaubert i Edmond de Goncourt. Guy de Maupassent zgłosił się również, ale nie uznano go za członka, bo aczkolwiek był wygwizdany, lecz tylko za jednoaktówkę, co w ustawach klubu uważano to za niewystarczające.

Artyści wchodzą na drogę handlu wymiennego

Dzieła sztuki za operację ślepej kiszki, sztuczną plombę, parę kamaszy.

Sztuka, wszystkie jej gałęzie i postacie, adepci pędzla i rylca, znaleźli się od chwili dyktatury kryzysu i „zamrożenia" gotówki w sytuacji godnej pożałowania. Mają oni mniej możliwości, niż którykolwiek przedstawiciel innego zawodu, spieniężenia swych dzieł, wyzyskania swojej pracy na rynku podaży i popytu. Sytuacja, w jakiej znaleźli się artyści, zwłaszcza rzeźbiarze i malarze, jest bez wyjścia.

Co zrobić? Jak wyżyć? Jak zdobyć środki utrzymania? Synowie Apollona, choć handlem się nie parają, weszli, bo wejść musieli, na drogę handlu wymiennego.

Pierwszy przykład dały związki i stowarzyszenia artystyczne w Europie. Za niemi poszli w ślad artyści w Ameryce. Oto stowarzyszenie Niezależnych, grupujące malarzy i rzeźbiarzy nowojorskich, urządziło doroczny salon w New Yorku. Rozesłało ono zawiadomienia do lekarzy, dentystów, kupców, adwokatów, szewców, krawców, rzeźników, mleczarzy, piekarzy etc. etc., w których proszą o zwiedzenie wystawy i wybranie sobie dzieł, jakie się im podobają, wzamian za świadczenia rzeczowe: za ubranie, kamasze, operację, wyleczenie zęba, dostawę mleka, mięsa itd.

Dentysta, który nabędzie np. obraz, zaplombuje artyście lub jego żonie ząb. Chirurg, któremu podoba się np. rzeźba z marmuru, może, nie sięgając do portfelu, zabrać ją sobie do domu i ustawić w salonie, a wzamian zobowiąze się do dokonania każdej operacji, jaka okaże się potrzebną teraz czy w przyszłości na osobie artysty. Zwłaszcza gorąco brzmiał apel do kamieniczników, albowiem komorne jest w New-Yorku bardzo wysokie, a rzeźbiarz, czy malarz musi mieć dach nad głową i pracownię.

„Artyści muszą teraz prowadzić ciężką walkę o byt, oświadczył prezes Stow. Niezależnych, mr. J. Sloan, ale w tym roku nie mają nawet za co kupić sobie bochenka chleba. Nikt nie kupuje dzieł sztuki. Musimy wyrzec się myśli o sprzedaży naszych prac za gotówkę. Chętnie więc aby tylko zdobyć najniezbędniejsze środki utrzymania, odstąpimy obrazy czy rzeźby za produkty lub świadczenia. Najbardziej pożądanymi dzisiaj mecenasami sztuki są kamieniczniczy, którzy wzamian za piękny obraz pozwolą artyście mieszkać przez rok „za darmo".

Mussolini składa dar na rzecz katolickiego uniwersytetu w Medjolanie.

(KAP) Z Rzymu donoszą, że Mussolini złożył znaczny dar na rzecz Katolickiego Uniwersytetu w Medjolanie, spełniając w ten sposób jakoby życzenie swego brata Arnolda, zmarłego przed kilku miesiącami.

Nowy model Forda osiąga 120 km. na godz.

Zakłady Forda wypuszczają na rynek nowy typ ośmiocylindrówki o sile 65 HP., która rozwija szybkość do 121 km. na godzinę. Nowe auto, którego cena nie jest jeszcze podana, ma być jednak tańsze znacznie od innych typów wozów tej samej kategorji.

Z różnych stron Polski

Zjazd księży prefektów we Włocławku.

(KAP) 2 kwietnia r. b. w sali teologicznej Seminarjum Duchownego w Włocławku odbył się zjazd księży prefektów diecezji Włocławskiej.

Po Mszy św. odprawionej przez ks. biskupa Radońskiego odbyło się posiedzenie, które otworzył dłuższem przemówieniem Najdostojniejszy Pasterz diecezji jako honorowy przewodniczący. Obradami kierował ks. pref. B. Osadnik z Kalisza, sekretarzował ks. J. Balcerzyk z Włocławka. Wygłoszono trzy referaty: ks. pref. S. Wilk — Msza św. w życiu młodzieży; ks. pref. dr. H. Brzuski — Przygotowanie dziecka do pierwszej spowiedzi oraz przeprowadzenie częstej i dobrej spowiedzi dziecka, ks. pref. dr. S. Niewęgłowski — Pierwsza wczesna i częsta Komunja św. w życiu młodzieży. Po obszernej dyskusji uchwalono wnioski.

W dalszym ciągu obrad prezes diecezjalnego Koła Ks. Ks. Prefektów, ks. dr. H. Brzuski, złożył sprawozdanie z działalności Koła i ze zjazdu Związku Ks. Ks. Prefektów w Łodzi. W końcu omówiono i ustalono termin rekolekcyj zamkniętych dla maturzystów.

Cadyk w niebezpieczeństwie

We wtorek wieczorem przyjechał do Łodzi samochodem z Góry Kalwarji cadyk cudotwórca Abram Mordka Alter. Cadyk przyjechał na ślub swego bratanka, który odbywał się przy ul. Piotrkowskiej 33. Tysiączne tłumy chasydów zgotowały cadykowi burzliwą owację. Policja mundurowa musiała chronić cadyka przed agresywnemi dowodami sympatji jego zwolenników. Po uroczystości ślubnej cadyk udał się do rabina Eisnera i tam przenocował. Następnego dnia już od wczesnych godzin porannych ul. Narutowicza zaczerniła się od nieprzeliczonych tłumów, które formalnie oblegały dom rabina. Nad bezpieczeństwem cadyka czuwała policja. O godz. 12 w południe cadyk odjechał z powrotem do Góry Kalwarji. Podczas manifestacji na cześć cadyka cudotwórcy wskutek szalonego ścisku kilka osób zostało poważnie poturbowanych.

Eskapada zakochanego komornika

Komornikiem sądowym przy sądzie okręgowym w Łomży był 42-letni Ignacy Kukliński, który w grudniu r. ub. znikł nagle z miasta, pozostawiając kancelarję bez jakiejkolwiek opieki. Tajemnicze zniknięcie komornika wywołało niemałą sensację, tembardziej, że wraz z Kuklińskim ulotniła się 19-letnia Genia X., uczenica tamtejszej szkoły handlowej, kochanka zbiegłego.

Władze sądowe zarządziły niezwłoczną kontrolę działalności Kuklińskiego. Po zbadaniu dokumentów i ksiąg ustalono, iż komornik w różnych odstępach czasu, z różnych depozytów, opłat, wpływów i sum, przywłaszczył sobie 20.000 zł. Dalej wyszło na jaw, iż K. własnem autem w towarzystwie panny Eugenji wybrał się do Warszawy i tu ukrywał się pod fałszywem nazwiskiem „Jerzego Bukojemskiego, aplikanta sądowego", przerobiwszy sobie uprzednio legitymację komornika i wyskrobawszy z niej swoje personalja.

Po kilkumiesięcznych wywiadach, ustalono wreszcie, iż rzekomy Bukojemski zamieszkał w domu Dobra. Przy Kuklińskim znaleziono fałszywą metrykę na nazwisko Bukojemskiego z podrobionym podpisem proboszcza z Bakałarzewa. Przyjaciółkę jego, Eugenję X., po protokólarnem przesłuchaniu, zwolniono. Amant zaś powędrował do więzienia.

24-ta Loterja Państwowa

(Nieurzędowa).

W 22-gim dniu ciągnienia 5 klasy wygrane padły na numery następujące:

50.000 zł. na nr. 60430.

Po 3.000 zł. na nr. nr.: 43644 48796 52164 52524 54942 73059.

Premje po 2.000 + 250 zł. na nr. nr.: 40996 71569 76243 138452 140454.

Po **2.000 zł.** na nr. nr. 4627 10946 15628 30386 40616 43374 57113 84005 104514 115221 134382 138757 155028 156550.

Po **1.000 zł.** na nr. nr. 2263 5794 5824 6102 12337 13026 13595 40044 41250 48982 50914 58996 61465 62046 62724 63109 77748 79389 84180 93187 93396 96775 99461 107297 108452 121489 124224 129824 130723 144026 144582.

Po **500 zł.** na nr. nr.: 1258 4930 5550 7154 7210 10513 10847 11483 11566 13026 13666 14726 16101 17483 17731 17915 17142 17989 18041 21278 23945 24047 24640 26762 26833 27024 28910 29423 30150 32611 33402 34453 36390 38642 38838 40027 42266 43728 43978 44413 44832 44862 45369 46954 47796 48118 50221 50362 52676 52976 53284 56538 56918 57188 57802 60400 60053 61122 64529 68252 68600 69813 71959 72409 72496 73689 74757 75699 78403 79161 81655 82094 85919 88701 91496 94682 95337 95835 96122 96538 99283 100405 101430 102563 103148 103895 106479 107777 109104 110542 112603 112983 113817 115290 118003 120727 122755 123353 123853 125080 127243 127527 128128 128286 129433 131908 133972 134061 134787 135560 136023 136688 138349 139499 139770 139794 140634 140719 141009 142596 143266 145570 145622 148369 148373 148978 149491 150280 154457 157887 158555.

Po 250 zł. wygrały numery następujące:

165 72 312 446 70 581 91 647 759 60 886 97 913 74 **1**091 122 240 479 91 550 59 617 55 90 704 **2**003 95 269 375 77 412 55 571 744 72 865 80 744 72 865 80 94 **3**036 49 151 71 211 352 90 441 58 74 76 87 532 52 733 839 89 964 92 **4**044 50 56 151 203 63 469 92 560 78 635 54 79 784 807 921 34 **5**033 112 94 307 466 500 24 708 832 48 933 54 **6**125 93 241 58 79 335 59 82 514 611 53 701 801 902 52 **7**110 332 451 68 76 87 540 68 655 720 831 95 **8**001 34 56 57 77 117 61 319 428 546 58 642 52 708 20 801 909 76 89 95 **9**092 96 97 128 33 236 59 318 28 475 552 839 **10**053 111 17 232 71 521 646 51 72 895 987 **11**138 335 36 414 66 564 70 675 87 722 828 922 **12**009 190 211 499 521 34 657 69 744 66 881 913 **13**030 175 229 39 65 346 94 438 500 35 52 642 722 60 847 67 **14**193 314 409 19 67 822 36 905 8 94 **15**007 42 70 130 67 76 77 96 243 306 26 38 83 410 509 25 719 52 93 848 79 989 **16**067 104 51 96 237 77 82 427 75 570 676 702 3 91 804 54 994 **17**108 15 29 57 259 489 564 622 751 57 804 54 79 911 20 30 85 **18**065 171 585 93 947 **19**003 9 18 29 69 76 152 315 17 39 55 436 73 86 701 68 822 **20**043 115 27 89 237 332 54 497 559 601 722 69 877 931 **21**097 108 69 88 241 351 94 551 79 634 70 757 70 93 808 71 99 920 48 **22**165 214 304 26 401 520 53 690 95 702 800 32 45 904 14 39 **23**080 228 49 63 337 559 678 756 60 823 **24**057 224 300 49 82 457 75 605 774 851 **25**026 81 84 95 169 384 428 501 48 75 91 96 663 790 888 **26**070 76 110 98 359 69 567 81 92 620 46 79 737 59 60 67 924 29 78 **27**049 125 74 204 23 304 48 71 75 413 18 506 83 643 721 42 810 19 97 994 **28**093 165 80 914 75 77 404 83 521 736 57 85 99 814 88 901 **29**077 215 34 48 519 37 619 82 727 85 866 79 917 75 91.

30107 63 228 46 311 413 506 754 79 99 928 63 96 **31**089 196 97 240 51 337 65 410 35 577 647 840 912 61 **32**011 199 270 302 34 583 700 8 37 50 77 821 79 96 911 **33**059 94 195 261 84 363 95 494 576 603 16 76 93 98 819 95 964 67 87 **34**349 86 441 89 751 75 829 34 54 76 97 945 95 **35**034 113 52 56 215 17 20 39 311 25 26 426 546 48 91 603 18 712 90 852 998 **36**022 41 45 71 80 127 69 226 72 411 24 45 87 502 48 621 58 61 74 834 881 918 **37**107 238 82 318 59 447 514 32 64 98 645 757 73 835 911 **38**092 259 64 97 322 36 55 461 587 619 99 711 82 804 52 919 82 **39**028 99 150 72 283 319 64 65 66 511 36 45 76 702 42 56 65 68 841 904 29 **40**330 417 41 80 563 694 731 58 62 **41**190 99 263 301 40 51 73 437 88 578 645 56 747 863 953 67 **42**004 32 59 215 25 49 457 84 546 78 665 69 719 28 29 933 43 **43**059 294 360 476 572 79 752 71 77 866 919 37 **44**030 81 166 229 66 67 68 321 81 529 97 621 750 95 863 905 **45**100 210 21 39 62 343 508 604 41 995 96 **46**046 162 97 224 78 491 637 55 77 803 52 67 89 905 **47**005 26 115 70 81 225 377 99 471 509 14 47 70 697 777 824 62 911 76 **48**056 73 94 320 529 79 729 32 71 850 57 69 81 **49**050 119 207 16 350 73 75 625 750 804 62 84 97 **50**108 53 57 316 95 418 88 607 756 59 **51**169 71 244 427 34 563 73 657 768 800 8 43 901 93 **52**058 89 140 49 203 19 76 344 491 97 541 77 651 89 745 805 55 910 18 **53**154 296 422 501 654 67 949 **54**064 218 355 70 402 47 51 532 42 616 60 764 946 **55**052 147 274 323 33 43 447 554 87 706 929 55 76 **56**010 40 77 98 115 35 78 89 240 454 97 523 42 630 89 715 27 35 96 860 **57**003 64 243 44 49 55 364 402 69 75 523 87 608 753 914 **58**055 169 236 66 447 526 42 650 856 59 **59**068 87 127 77 218 393 448 63 99 670 754 881 86 915 33 99.

60075 125 73 348 73 450 69 677 873 817 79 89 **61**023 63 67 95 133 45 70 80 88 214 531 670 97 732 51 858 61 937 78 **62**010 40 147 221 31 74 346 47 428 58 533 681 849 59 906 23 91 **63**008 218 76 340 454 74 569 611 722 833 913 16 30 59 **64**041 74 138 90 250 97 492 905 23 35 **65**043 71 105 305 30 418 627 84 717 844 932 67 **66**010 42 114 260 70 348 407 20 76 503 62 632 34 800 34 800 34 79 950 **67**095 131 84 86 205 16 333 64 461 729 **68**029 231 81 85 351 534 609 36 825 26 37 41 77 98 961 **69**067 98 236 75 476 77 604 56 91 729 73 75 94 894 922 50 **70**069 193 310 15 86 416 23 534 39 672 73 740 837 59 85 89 992 **71**016 30 68 213 17 29 56 91 98 478 731 32 42 56 66 803 12 31 35 47 80 95 953 **72**014 47 236 57 75 81 316 506 79 610 55 739 53 849 **73**016 237 81 363 424 711 900 **74**022 100 65 434 96 546 732 47 55 883 90 **75**021 55 72 159 72 202 28 337 98 440 51 58 71 538 53 639 89 **76**075 100 24 90 270 300 49 52 60 517 92 772 801 4 11 **77**004 245 55 59 396 523 729 50 74 823 961 82 **78**079 274 363 582 95 614 74 83 789 879 923 76 **79**061 110 34 49 90 210 79 390 471 85 511 654 736 78 970 72 77 **80**137 313 459 500 25 729 38 49 934 **81**075 133 87 359 90 443 48 89 98 503 71 605 58 723 853 991 98 **82**049 53 162 67 236 46 393 557 624 823 58 **83**092 100 15 19 20 344 68 430 66 93 523 60 636 62 823 915 **84**030 38 175 265 366 437 544 67 603 8 773 **85**013 125 517 50 75 85 665 79 803 50 74 90 996 **86**139 52 425 80 92 504 59 62 681 731 76 800 99 967 **87**035 452 60 91 556 606 66 759 830 55 946 **88**039 310 73 436 559 95 640 779 831 60 941 77 87 **89**007 168 201 325 404 25 30 500 43 712 824.

90013 112 36 82 284 92 398 405 09 678 843 917 77 **91**022 259 92 429 31 88 504 25 46 66 628 704 843 51 98 **92**134 84 200 369 77 91 97 449 67 549 619 732 64 95 849 964 **93**182 223 87 493 547 58 686 702 44 915 19 20 **94**045 65 178 217 20 319 80 431 592 699 730 **95**022 47 98 114 249 373 488 511 631 755 70 867 903 **96**039 115 221 96 342 527 94 778 801 63 **97**110 79 283 87 316 447 978 **98**121 205 67 91 381 444 61 69 96 600 59 702 841 47 80 84 **99**020 226 42 56 320 432 57 67 90 531 43 71 610 722 38 61 **100**123 76 290 407 16 711 40 56 833 914 **101**005 84 450 547 55 88 600 57 906 34 **102**124 45 208 327 472 79 665 781 837 944 53 75 **103**052 68 116 201 25 508 641 708 23 60 92 818 45 95 **104**017 232 63 336 79 498 560 645 758 827 926 32 **105**174 95 204 45 302 18 43 83 85 412 510 662 77 710 74 84 803 43 918 35 48 **106**122 212 351 417 32 574 698 812 977 **107**000 24 42 64 133 70 294 345 74 434 553 85 659 95 708 25 66 72 83 853 86 87 911 **108**063 116 20 254 61 419 21 30 501 73 608 28 47 85 747 925 **109**026 60 91 107 29 244 74 318 25 442 69 508 37 45 92 628 810 43 47 92 970 **110**073 155 56 96 201 90 92 349 427 545 625 94 854 61 904 18 23 **111**061 187 88 222 396 503 29 41 46 56 57 784 95 811 23 38 71 904 23 **112**016 170 208 309 42 92 443 74 517 618 79 721 86 808 58 **113**021 41 67 244 332 59 62 73 78 404 503 30 617 993 **114**145 88 90 291 347 420 55 513 33 646 48 49 64 824 54 72 901 32 44 **115**109 16 29 39 215 70 343 455 65 81 504 46 664 722 66 74 88 837 902 **116**053 98 276 308 492 720 96 802 57 904 09 **117**060 70 114 22 38 241 710 97 841 46 927 86 **118**137 231 43 607 11 20 36 726 60 851 93 95 952 88 **119**071 108 16 22 220 54 83 529 32 44 58 727 43.

120052 107 231 54 360 63 419 798 852 930 44 **121**068 271 319 24 451 52 87 656 727 848 933 81 **122**057 368 70 577 90 635 76 702 26 43 47 63 67 855 73 **123**130 274 327 61 722 34 69 827 **124**241 56 69 95 318 630 841 50 65 943 65 **125**017 113 207 315 510 27 88 638 61 763 804 06 56 57 74 990 **126**046 59 88 248 380 415 89 690 98 811

Obóz Wielkiej Polski.

Kalendarz zebrań

Obwód IV. (Wilda) — W piątek, dnia 8 b. m. o godz. 20 w lokalu p. Figiel'a, Wierzbięcice 27.

Obwód VII. (Winiary) — W niedzielę, dnia 10 b. m. o godz. 15 w sali „Sokoła" przy Drodze Urbanowskiej.

Obwód V. (Stare Miasto) — W czwartek, dnia 14 b. m. o godzinie 20 w lokalu p. Pohl'a, Chwaliszewo 37.

Obwód VI. (Główna) — W czwartek, dnia 14 b. m. o godz. 20 w zwykłym lokalu zebrań.

Nowy kurs kandydatów.

Nowy kurs kandydatów O. W. P. **rozpocznie się dnia 12 kwietnia r. b. o godz. 20** w sali Stronnictwa Narodowego, św. Marcin 65 w podwórzu (nad kinem „Colosseum").

Konferencja naddunajska w Londynie

Uczestnicy konferencji (z lewej ku prawej): angielski minister handlu Walter Runciman, kanclerz skarbu Neville Chamberlain, premjer rządu francuskiego Tardieu, Mac Donald, francuski minister skarbu Flandin, ambasador francuski Fleuriau i angielski minister spraw zagranicznych John Simon.

94 965 84 **127**035 79 99 123 54 60 233 94 347 63 471 540 673 709 869 902 14 23 96 **128**038 97 172 312 82 98 533 40 63 72 93 648 830 915 **129**035 85 237 41 348 53 55 409 535 695 786 **130**037 170 248 386 504 38 65 624 75 **131**024 337 424 99 535 620 57 96 736 **132**070 101 33 205 26 332 88 693 818 936 67 77 **133**042 191 94 96 280 311 13 510 86 615 77 705 57 865 976 **134**261 71 96 326 491 508 91 731 843 57 70 85 902 08 28 29 75 **135**052 114 91 218 415 27 64 86 500 57 646 76 **136**052 63 81 208 83 312 58 509 17 44 609 726 884 950 **137**037 113 232 427 74 642 734 811 901 20 75 **138**040 41 149 79 247 311 451 90 737 97 869 902 **139**027 46 127 91 208 45 95 343 459 68 505 58 91 638 786 857 **140**167 226 62 86 327 67 460 89 591 820 6 393 912 **141**010 41 47 87 224 44 326 51 461 534 55 645 69 709 24 814 85 938 51 **142**213 21 26 58 325 40 61 401 45 53 548 70 619 830 45 68 **143**091 129 44 62 87 229 72 91 308 69 82 460 544 614 28 29 70 72 700 68 850 **144**116 277 357 71 74 419 552 655 76 91 817 93 904 17 **145**186 92 93 217 69 77 386 600 712 77 933 73 **146**018 84 171 208 313 41 64 411 15 81 578 93 647 90 743 54 63 65 826 99 905 21 59 **147**184 306 72 75 430 51 665 708 14 61 838 41 79 905 50 98 **148**035 79 119 94 288 89 362 625 80 818 931 **149**116 384 760 820 41.

150000 01 37 50 57 93 156 57 267 310 434 35 45 65 514 675 85 748 77 838 901 83 84 **151**181 291 315 39 486 648 879 957 **152**052 225 448 725 32 84 91 919 78 **153**088 108 41 47 67 251 427 33 595 636 974 **154**217 27 485 581 772 863 98 940 **155**007 09 79 124 240 307 34 479 606 11 719 804 14 25 92 93 970 **156**015 44 175 296 431 34 64 66 88 515 625 52 90 784 839 62 904 40 **157**009 10 24 5 091 123 5 660 84 236 487 529 652 87 870 81 85 916 27 50 76 **158**015 58 118 225 29 33 378 539 633 714 8 299 836 988 **159**012 33 71 112 19 51 58 62 222 58 319 33 405 590 644 715 52 857 61 93.

RADJO

Programy radjofoniczne:

Sobota, dnia 9 kwietnia 1932 r.

Poznań (335 m) godz. **11.45** (Warszawa); godz. **13.05** koncert gramofonowy; godzina **14.00** notowania giełdy; godz. **16.10** (W); godzina **16.30** koncert młodych wykonawców; Magdalena Przanowska (śpiew), Olga Weigłówna (fortepian); godz. **17.10** (W); godz. **17.35** (W); godz. **18.05** (W); godz. **18.20** (W); godz. **19.15** odczyt z cyklu o dziennikarstwie; godz. **19.30** gawęda reporterska; godzina **19.45** (W); godz. **20.00** (W); godz. **20.15** (W); godz. **21.55** (W); godz. **22.10** (W); godz. **22.40** (W); godz. **22.45** sygnał czasu — komunikaty; godz. **23.00** muzyka taneczna z cukierni „Polonja".

Warszawa (1412 m) godz. **12.10** poranek szkolny ze Lwowa; godz. **12.45** muzyka lekka; godz. **13.15** komunikat gospodarczy; godz. **13.35** arje w wyk. Jovity Fuentes (płyty); godz. **14.45** ludowe tańce i piosenki (płyty); godz. **15.25** „Przegląd wydawnictw perjodycznych"; godz. **15.45** giełda pien.; godz. **15.50** audycja dla chorych ze Lwowa; godz. **16.10** odczyt z cyklu dla maturzystów szkół średnich (dział „Historja") „Budowa nowożytnej Rosji" wygł. prof. B. Dunikowski; godz. **16.30** płyty; Saint - Saens: Karnawał zwierząt; godz. **17.10** odczyt; godz. **17.35** III audycja z cyklu „Instrumenty i głos ludzki w muzyce" z udziałem dr. Alicji Simonówny i ork. P. R.; w programie pokazy i produkcje instrumentów dętych, blaszanych. godz. **18.05** program dla dzieci: Słuchowisko pióra E. Szelburg - Zarembiny pt. „Gdy gwiazdka śniegu kroplą wody się stała"; godz. **18.30** utwory na instrumenty dęte drewniane i blaszane; godz. **19.15** skrzynka pocztowa rolnicza; godz. **19.30** feljeton pt. „Fantazja naszej młodzieży" wygłosi inż. E. Porębski; godz. **19.45** prasowy dziennik radjowy; godz. **20.00** „Na widnokręgu"; godz. **20.15** muzyka lekka; wyk.: orkiestra P. R. pod dyr. St. Nawrota; K. Szerszyński (piosenki), G. Łozowski (instr. jednostrunny); godz. **21.55** feljeton o wystawie pamiątek po Chopinie w Muzeum Narodowem (tr. z Muz. Nar.); godz. **22.10** utwory Chopina w wyk. zdobywcy 1 nagrody na 2 Międzynarodowym Konkursie im. Fr. Chopina w Warszawie (recital będzie wykonany w Muzeum Narodowem na ostatnim fortepianie Chopina); godz. **22.40** dodatek do prasowego dziennika radjowego; godz. **22.50** wiadomości sportowe; godzina **23.00** muzyka taneczna z kawiarni Georges.

Programy zagraniczne: Koenigswusterhausen (1635 m) 20.10 koncert z Monachjum; **Motala** (1348 m) i **Sztokholm** (435 m) 20.30 radjobal; **Oslo** (1083 m) 20.00 koncert; **Budapeszt** (550 m) 19 30 „Aida" op. Verdiego tr. z opery; **Beromuenster** (459 m) 20.00 koncert symf.; **Rzym** (441 m) 20.45 tr. z opery.

Niedziela, dnia 10 kwietnia 1932 r.

Poznań (335 m) godz. **10.00** transmisja nabożeństwa ze Lwowa; godz **12.05** odczyt rolniczy pt. „Tępienie chwastów" (wygł. p Bronisław Liebek); godz. **12.25** „Zeznania o dochodzie z gospodarstw nieprowadzących rachunkowości" (wygł. p. St. Mieszała); godzina **12.45** wykład dla gospodyń pt. „Wielkie porządki domowe wiosenne" (wygł. p. Marja Hinzówna); godz. **13.05** koncert gramofonowy; godz. **15.55** (W); godz. **16.20** Chór XVI Szkoły Powszechnej (dyr. p. Rożkiewiczówna); godz. **16.40** (W); godz. **16.55** płyty gramofonowe; godz. **17.15** (W); godz. **17.30** akademja „Wilków Morskich"; godz. **18.00** audycja p. Edmunda Sienkiewicza (wiolonczela i saksofon); godz. **18.35** recital wokalny Radzisława Petera, tenora król. opery w Turynie; godz. **19.15** recital skrzypcowy Jana Francos'a, koncertm. wied. op. lud. w Wiedniu; godz. **19.45** (W); godz. **20.15** (W); godz. **22.00** (W); godz. **22.40** sygnał czasu — komunikaty; godz. **23.00** muzyka taneczna z kawiarni „Esplanada".

Warszawa (1412 m) godz. **10.00** transmisja nabożeństwa ze Lwowa; godz. **12.15** poranek symfoniczny z Filharmonji Warsz. Wyk.: Orkiestra filharmoniczna pod dyr. Br. Wolfstala, Vera Brock (fort.), Iga Lender (śpiew); godz. **14.00** „Projekty ustawodawcze w rolnictwie" — mec. Zygmunt Nadratowski; g. **14.20** utw. fortep. na 4 ręce w wyk. L. Ursteina i J. Lefelda; godz. **14.40** „Buraki i inne pastewne" — prof. W. Staniszkis; godz. **15.00** koncert; wyk.: Halina Balińska (skrzypce), Mieczysław Zudar (baryton), oraz L. Urstein i J. Lefeld (fort.); godz. **15.55** program dla dzieci starszych; godz. **16.08** pogawędka prof. Al. Janowskiego pt. „Pierwsze kłamstwo i pierwsza plotka"; godz. **16.20** płyty gramofonowe; godz. **16.40** „Na słonecznym szlaku" — p. Wanda Dobrzańska; godz. **16.55** płyty gramofonowe; godz. **17.15** „Zabawa i sztuka bawienia się" — prof. Leon Chwistek (Lwów); godz. godz. **17.45** koncert popołudniowy; wyk. Orkiestra P. R. pod dyr. Jana Dworakowskiego, J. Ozimiński (skrzypce); godz. **19.25** płyty gramofonowe; godz. **19.45** słuchowisko z Krakowa pt. „Potęga dziecka"; godz. **20.15** transmisja z Konserwatorjum koncertu laureatów II Międzynarodowego Konkursu im. Chopina; godz. **22.00** tr. koncertu jubileuszowego chóru Warszaw. T-wa Wioślarskiego „Duda" (50-lecie istnienia) z sali W. T. W.; godz. **22.55** wiadomości sportowe; godz. **23.05** muzyka taneczna.

Programy zagraniczne. Koenigswusterhausen (1635 m) 7.00, 12.30, 14.30, 15.30 koncert, 18.25 koncert chóru, 19.00 koncert i wyniki wyborów; **Paryż** (1724 m. 20.00 koncert; **Budapeszt** (550 m) 19.00 muzyka lekka, 20.15 słuchowisko; **Praga** (488 m) „La finta Giardiniera" op. Mozarta; **Wiedeń** (516 m) 20.00 koncert z Berlina.

Wykład X. prof. Posadzego

Ks. prof. Posadzy nad Słodką Rzeką w cieniu polskiej palmy.

Niedzielny wykład ks. prof. Posadzego, budzi w naszem mieście zrozumiałe zainteresowanie. Egzotyczny temat oraz pełne emocji przeżycia i wrażenia naszego misjonarza-entuzjasty pociągają wszystkich. Już na pierwsze wykłady ks. prof. Posadzego pospieszyły takie tłumy, że obszerna sala kina „Słońce" nie zdołała pomieścić wszystkich, tak, że setki, nie dostawszy biletu, wracać musiały do domu. Leży więc w interesie tych, którzy chcą usłyszeć niedzielny wykład, by wczas zaopatrzyli się w bilety. Nabywać je można w Księgarni św. Wojciecha, plac Wolności 1.

Kupując bilet na wykład spełni się uczynek miłości bliźniego, całkowity bowiem dochód przeznacza prelegent na Seminarjum Zagraniczne w Poznaniu.

Na treść wykładu składają się następujące rozdziały: Na pełnym Oceanie. Stolica wiekuistej wiosny. W dolinie Słodkiej Rzeki. W dziewiczym borze. Polskie Wyrwidęby. Wśród synów odwiecznej puszczy. Rzewne obrzędy. U polskich Kawiarzy. W cieniu polskich pomarańczy. Krwawa zawierucha.

Wykład ilustrowany będzie przeszło 200 własnemi przeźroczami.

Przed wykładem śpiewy brazylijskie na oryginalnych płytach gramofonowych.

Popołudnica literacka. „Różowa Kukułka" donosi, że dziś o godzinie 5 po południu ceniony poeta Jan Sztaudynger, autor „Ballad Poznańskich", „Mojego Domu", „Ludzi" i in., odczyta szereg swoich nowych utworów. Sala Warszawianki, Aleje Marcinkowskiego. Wstęp wolny.

„Różowa Kukułka". Dziś w piątek dernjera trzeciego programu pod tytułem: „Orzeł i Orlik", z kapitalnemi ustępami z tak zwanej „Kroniki miasta Poznania", poruszającej w sposób dowcipny i cięty wszystkie nowinki w naszem mieście. Pozatem w programie piosenki, recytacje, żarty muzyczne. W dniu dzisiejszym po raz ostatni wystąpi z pożegnalnym wieczorem Artur Marja Swinarski. Wszyscy, którzy nie widzieli jeszcze tego programu, muszą go dzisiaj zobaczyć i posłuchać. Dziś ostatnia sposobność. Od jutra (sobota) nowy program pod tytułem „Pół na pół". Początek o godzinie 8,30 wieczorem. Sala Warszawianki, Aleje Marcinkowskiego. Przychodź, przyjacielu! Postaramy się, żeby się i dla ciebie znalazło jeszcze siedzące miejsce. zw 14 169

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Koło Śpiewackie im. ks. dr. J. Surzyńskiego Poznań-Główna.** Zebranie plenarne w sobotę, 9 bm. o godz. 20 w lokalu p. Kijka, ul. Główna 111.

— **K. S. „Sparta".** Zebranie plenarne odbędzie się w sobotę, 9 bm. o godz. 20 w lokalu p. Tomikowskiego przy ulicy Szamarzewskiego 18.

— **Kółko wycieczkowo - muzyczne im. Mozarta.** Lekcja odbędzie się w sobotę. 9 bm. o godz. 20 w lokalu klubowym przy ulicy Masztalarskiej 7. Po lekcji zebranie plenarne.

— **Baczność pracownicy biur adwokackich i notarjalnych w Poznaniu.** Walne zebranie oddziału odbędzie się w sobotę, 9 bm. o godz. 19,30 na salce Gospody Polskiej przy św. Marcinie 40. Po zebraniu herbatka towarzyska.

— **Szesnastka harcerska** zaprasza na swój wieczorek taneczny w sobotę, 9 bm. na sali „Belwederu" o godz. 20. Zaproszenia otrzymać można u drh. Langa, tel. 1382 między godz. 12—13.

— **Centralny Związek Zawodowych Ogrodników.** Z powodu Targów Ogrodniczych, odbywających się od 9 do 12 bm. przesunięto termin rocznego walnego zebrania na 17 bm. godz. 18 w lokalu p. Jarockiej.

— **Męski Chór Seraficki przy kościele OO. Franciszkanów w Poznaniu.** Tradycyjne „święcone" odbędzie się 10 bm. o godz. 17,30 w Jadłodajni Prywatnej, Stary Rynek 94. I ptr.

— **Kat. Tow. Robotników Polskich Poznań-Tum.** Zebranie plenarne odbędzie się w niedzielę. 10 bm. o godz. 14 na sali Domu Katolickiego na Śródce. Na porządku obrad wykład p. red. Adama Piotrowskiego.

— **Klub Atletyczno-Sportowy im. Teodora Sztekkera.** Zebranie plenarne odbędzie się w niedzielę, 10 bm. o godz. 11 w lokalu p. Sołeckiego przy ulicy Masztalarskiej.

— **„Canaria", Tow. Hodowli Kanarków i Ochrony Ptaków Leśnych w Poznaniu.** Zebranie plenarne w niedzielę, dnia 10. b. m., o godz. 10-tej przed poł., w lokalu p. Jarockiej. ul. Masztalarska 8 a.

— **Związek Inwalidów, Wdów, Sierót i Emerytów Kolejowych Poznań.** Roczne walne zebranie odbędzie się 11 bm o godzinie 16 w sali restauracji „Pod Słońcem".

— **Tow. Przem. „Jedność" pod wezw. św. Antoniego w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się 12 bm. o godz. 20 w lokalu posiedzeń p. Ograbowiczowej przy ulicy Ślusarskiej 6. — Płatna jest serja 39 tow. kasy lokalnej.

— **Pierwsza Wielkopolska Orkiestra Banżystów.** Nadzwyczajne walne roczne zebranie odbędzie się w środę, 20 bm. o godz. 18 w kantynie przy ul. G. Wilda 180.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Franciszek Ludwiczak, właśc. nieruchomości, 66 l. Wanda, Marja Nowaczykówna. 4 dni i pół godz. Marja Walachowska, z domu Skorupińska, wdowa, 78 l. Krystyna Bukowska, 15 godzin. Roman Józef Zaremba, 2 dni. Józef Fibak, emeryt. nauczyciel, 71 l. Ireneusz, Stanisław Rybarczyk, 14 dni, 23 godz. Jakób Stachowiak, robotnik, 80 l. Konstancja Rakowska, z domu Dolata, mężatka 52 l. Kazimierz Ostach, kupiec sam., 41 lat. Franciszek Podkowiński, robotnik, 51 l. Antonina Iwańska, z domu Sołtysiakowa, wdowa, 85 l.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: I. D. w wiadomej intencji 2 zł. — Krobska 5 zł. — I. P. G. C. z prośbą o błogosławieństwo i zdrowie 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 25 zł.

Na kapilcę SS. Karmelitanek (Łazarz): Cecylja Meinike II rata 2,50 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 74,50 złotych.

Na Tow. „Caritas": Dr. Tadeusz Burzyński z żoną zamiast kwiatów na grób śp. Gabrjeli Mayerowej celem uczczenia pamięci Zmarłej na bezrobotnych 15 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 98 złotych.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

W środę, dnia 6 kwietnia 1932 r. zmarł, ś. p.

Zygmunt Rychłowski

długoletni dyrektor b. Banku Ziemskiego, współzałożyciel i b. członek Zarządu Banku Cukrownictwa Sp. Akc. w Poznaniu.

Zmarły poświęcał przez szereg lat instytucjom tym cały zasób Swej cennej wiedzy i bogatego doświadczenia. Pamięć Jego otaczać będziemy głęboką czcią, zachowując dla Jego zasług wdzięczność serdeczną.

Rada Nadzorcza i Zarząd
Banku Cukrownictwa.

nw 9817

W środę, 6 kwietnia 1932 r. rozstał się z tym światem, ś. p.

Zygmunt Rychłowski

b. dyr. Banku Ziemskiego, Banku Cukrownictwa, długoletni członek Rady Nadzorczej naszej spółki.

W Zmarłym tracimy światłego doradcę, który swem doświadczeniem oddawał nam do końca swego życia cenne usługi.

Jego szlachetny charakter oraz zalety duchowe pozostaną na zawsze w naszej pamięci.

Rada Nadzorcza i Zarząd
Lubońskiej Fabryki Drożdży.

Pw 12 226-14,104

W czwartek, 7 kwietnia r. b., o godz. 5.15 po południu, zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy i troskliwy ojciec, syn, brat, zięć, szwagier, stryj i wuj, ś. p.

Marcin Matuszewski

Sodalis Marianus

przeżywszy lat 56, o czem zawiadamiają

w ciężkim smutku pogrążeni

żona z dziećmi i rodzina.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 10 b. m., o godz. 4 po poł., z domu żałoby przy ul. Matejki 56, na cmentarz parafjalny w Górczynie. Nabożeństwo żałobne w poniedziałek, 11 b. m. o godz. 8 w kościele Matki Boskiej Bolesnej na Łazarzu.

Poznań, Warszawa, Buk, Krzywiń, Leszno, Ostrów.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

zw 14163

W czwartek, dnia 7 kwietnia 1932 r., o godz. 9 wieczorem, zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz kochany ojciec, brat, teść i dziadek, ś. p.

Wawrzyn Kapturski

emerytowany urzędnik pocztowy

przeżywszy lat 73, o czem zawiadamiają

w ciężkim smutku pogrążeni

żona z rodziną.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 10 b. m., o godz. 2.30 po południu, z kostnicy cmentarza w Górczynie. Msza św. za duszę ś. p. Zmarłego odbędzie się we wtorek o 8-mej w kościele parafjalnym św. Marcina.

zw 14166

WORKI
używane (od gipsu, asbestu itp.) w większych ilościach **do oddania.** zw 14 161
Wielkopolskie Zakłady Izolacyjne A. Rączkowski
Poznań, plac Wolności 17.

OKRĘTKĄ
mtr 15 gr. mereżka 20 gr. dekatyzowanie 30 gr. dziurki 2 gr. plisowanie spódnic 2 zł. obciąganie guzików tuz. 40 gr. podnosze oczka nadrabiam stopy hafty tanio wykonuje terminowo
„Haftoplis", St. Rynek 10
(wejście Kurzanoga obok firmy Czepczyński Kruk).
Pw 11 256-35.32

Dnia 7. 4. b. r. rozstał się z tym światem, ś. p.

Marcin Matuszewski

W Zmarłym straciliśmy zacnego i życzliwego szefa.

Pamięć o Nim w sercach naszych nie zagaśnie.

Personel
firmy M. Matuszewski.

zw 14 165

Niebywała sensacja
w „MOULIN ROUGE"
Redukcja cen na całej linji naprzykład **wieczorem**
KAWA - HERBATA - PIWO
tylko 1 zł
Początek o 9 wiecz. Początek o 9 wiecz.
Pw 12 157-14.5

Pierwszorzędna
JAZZ - ORKIESTRA
od 1. V. r. b. **potrzebna**
Moulin Rouge, Poznań.
Pw 12 219-14.93

Restauracja - Winiarnia
„ZŁOTA RYBKA"
ul. Kwiatowa 12, narożnik Rybaków.
Miły pobyt rozrywkowy, koncert do 4-tej rana, ceny przystępne poleca i uprzejmie zaprasza
zw 14160 *Gospodarz.*

Kupujemy
groch Wiktorja, groch zielony i jęczmień
do natychmiastowej dostawy, oraz
peluszkę, wykę, rzepik latowy, rzepak, gorczycę
i wszystkie gatunki słomy prasowanej.
Carl Kretschmer & Co, Leszno Wlkp.
zw 14 164

Ś. p.

Anna Przybyłowska

Nauczycielka Sodaliska

najlepsza przyjaciółka naszej rodziny od pięciu pokoleń, zmarła po długich i ciężkich cierpieniach dnia 7 kwietnia 1932 r., opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 10 b. m., o godz. 4.15 po południu, z domu żałoby, Wodna 15, na cmentarz farny przy ul Bukowskiej. O modlitwę za anielską Jej duszę proszą

zw 14167

Poznań, Mosina.

Marja Wrzyszczyńska
Janina Łukomska } **z dziećmi.**

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci mego kochanego męża i naszego najdroższego ojca, ś. p.

Leona Eckerta

odbędzie się

nabożeństwo żałobne

w poniedziałek, dnia 11 b. m. o godz. 9 w kościele św. Marcina, o czem Krewnym, Przyjaciołom i Życzliwym pamięci Zmarłego donoszą

zw 14 162

żona z dziećmi.

OTWIERAM

nową

Cukiernię i Kawiarnię

w sobotę, 9-go kwietnia o godz. 15

w POZNANIU

przy Starym Rynku nr. 71/72, w gmachu **BANKU PRZEMYSŁOWCÓW**

i ZAPRASZAM

jaknajserdeczniej miłych gości, którym jako doświadczony fachowiec będę się zawsze starał dogodzić pod każdym względem.

Z wysokiem poważaniem

zw 14 168

WACŁAW LEOPOLT.

Zebranie członków

Koła Towarzyskiego tow. zap.

odbędzie się

w niedzielę, dnia 24 kwietnia 1932 r., po poł. o godz. 5-tej we własnych lokalach klubowych.

PORZĄDEK OBRAD:

1. Zagajenie i wybór prezydjum Zebrania.
2. Sprawozdanie Rady Zawiadowczej, Zarządu i Komisji Rewizyjnej.
3. Udzielenie pokwitowania.
4. Ustalenie składki na rok 1932.
5. Wybór 4 członków Rady Zawiadowczej, 1 Zarządu i 2 Komisji Rewizyjnej.
6. Skreślenie członków. zw 14 159
7. Wolne głosy.

(—) T. Filipowicz, sekretarz. (—) S. Samulski, prezes.

Zebranie Wierzycieli

firmy

W. Dałkowski, Chodzież

odbędzie się w przyszły **poniedziałek, dnia 11 kwietnia r. b.,** o godz. 17, na salce Związku Fabrykantów w Poznaniu, ul. Rzeczypospolitej 1, II. ptr.

Ochrona Kredytu w Handlu i Przemyśle
Tow. zap. w Poznaniu, ul. Mickiewicza 31, tel. 72-31.

Pw 12 223-14.102

UCHWAŁA. W sprawie zapobiegawczej nad majątkiem **Albina Glabisza w Poznaniu** umarza się po myśli art 27 rozp. Prez. Rz. P. z 6. III. 1928 postępowanie zapobiegawcze po upływie czasokresu odroczenia wypłat. Poznań, 31 marca 1932 r. **Sąd Grodzki.** nw 9656

UCHWAŁA. W sprawie zapobiegawczej nad majątkiem firmy **B. Antkowiak, magazyn obuwia, właśc. Ildefons Matuszkiewicz, Poznań,** Stary Rynek 6, postępowanie uchyla się z powodu zawarcia układu zapobiegawczego. Poznań, 31 marca 1932 r. **Sąd Grodzki.** nw 9655

W postępowaniu upadłościowem co do majątku firmy **S. Rosenfeld i Sohn, T. z o. p. w Swarzędzu,** ma za zezwoleniem wydziału wierzycieli i Sądu Grodzkiego w Poznaniu nastąpić podział końcowy. Według wykazu złożonego w sekretarjacie Sądu Grodzkiego w Poznaniu należy uwzględnić wierzytelności nieuprzywilejowane w kwocie Zł 21 008.72. Po uregulowaniu pretensyj uprzywilejowanych i dokonanej częściowej upłacie na pretensje nieuprzywilejowane w stosunku 15%, masa rozporządzalna do podziału wynosi jeszcze Zł 2.031.—

St. Pieczyński, zarządca konkursowy.

Poznań, dnia 6 kwietnia 1932 r. Pw 12 209-54 308

Licytacja obuwia

na Giełdzie Handlowej ul. Stawna 13 przy ul. Wronieckiej.

W sobotę, dnia 9 b. m., o godz. 3 po południu, sprzedawać będę dobrowolnie najwięcej dającemu za gotówkę pochodzące z likwidacji:

ca. 200 par trzewików damskich lakierków, ca. 70 par trzewików damskich wysokich sznurowanych, ca. 20 par śniegowców męskich. Pw 12222-54.316

Taksy bardzo niskie, ewentualnie za każdą cenę.

WŁADYSŁAW WOJCIECHOWSKI

uprawniony licytator i taksator, ul. Stawna 13. Tel. 28-08.

Niezwykła okazja!

Willa czynszowa

nowa, masywna, 3 mieszkania, 20 ubikacyj, centrum Poznania, przy promenadzie, centralne ogrzewanie, ogród, sprzedam gotówką za 90 tysięcy — Dochód 13 tysięcy. Korzystna pewna lokata kapitału. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia do „Par", Al. Marcinkowskiego 11, pod nr. 14,58. Pw 12 192-14,58

Ratunek dla skórno-chorych!

Krem na skórę „HEILWUNDER", patent gdański Nr. 1919 Niezwykła kosmetyka do pielęgnacyj skóry skutkuje z powodu swoich właściwości **w rozpaczliwych wypadkach wszystkich liszaji** nawet **liszaji ropnych, ranach u nóg egzemie, pryszczach, wyrzutach,** wszelkiego rodzaju **czerwoności twarzy i nosa, odmrożeniach itd.** Przy zamówieniach uprasza się o cel użyteczności. **Świetne uznania. Jeżeli bez skutku zwrot pieniędzy Cena 8.60 zł. Wysyłka za zaliczką. Przy wysyłce sumy zgóry bez portorjum.** nw 4 425

Chem. Kosm. Laboratorjum „KLOSSIN", Gdańsk 2, Hundegasse 43.

Pierwszorzędny

skład delikatesów

w centrum Bydgoszczy

z powodu wyjazdu zaraz do wydzierżawienia. Oferty uprasza się pod „Delikatesy" do „Par", Bydgoszcz, Dworcowa 54. Pw 12 206-63.110

Zagraniczne przedsiębiorstwo państwowe

poszukuje wszędzie

inteligentnych zastępców

zarówno w większych miastach, jak i najmniejszych osadach, celem sprzedaży dobrze wprowadzonego artykułu monopolowego. Zgłoszenia pod „RAD" do Biura Ogłoszeń PAP, Warszawa, Marszałkowska 95. nw 9814

OGŁOSZENIE

W sprawie postępowania układowego do majątku **Antoniego Pieczyńskiego, kupca w Nakle,** wyznacza się terminy celem sprawdzenia wierzytelności na dnie 16 kwietnia, 7 maja i 21 maja 1932 r., w sali nr. 5 Sądu Grodzkiego w Nakle o godz. 9-tej przed południem. Lista sprawdzonych wierzycieli zostanie wyłożoną w Sądzie tutejszym (pokój nr. 7) w dniu 28 maja 1932 r., godz. 9 przed południ. Osoby interesowane mogą zaskarżyć postanowienie nadzorcy sądowego co do wciągnięcia lub odmowy wciągnięcia wierzytelności na listę w terminie siedmiodniowym do Sądu Grodzkiego w Nakle, który spór ostatecznie rozstrzyga. Rozstrzygnięcie Sądu nie pozbawia stron prawa wytoczenia powództwa przed Sąd właściwy; do sprawy winien być zapozwany nadzorca sądowy. Nakło n/N., dnia 4 kwietnia 1932 r. dw 3 258

(—) Wojciech Sroka, nadzorca sądowy.

---

5. Nn. 4/31. **UCHWAŁA.** W uwzględnieniu wniosku Romana Klupiecia, właściciela tartaku i firmy **„Tartak Parowy Roman Klupieć" w Kościanie** udzielone temuż uchwałą tutejszego Sądu Grodzkiego z dnia 29 września 1931 r. do dnia 29 grudnia 1931 r., a uchwałą z dnia 29-go grudnia 1931 r. do dnia 29 marca 1932 r. przedłużone odroczenie wypłat, przedłuża się o dalsze trzy miesiące, to jest do dnia 29 czerwca 1932 r. Kościan, dnia 29 marca 1932 roku. **Sąd Grodzki.** nw 9651

Firma „Pomoc Bank Ludowy — Volksbank, Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Berlinie S 14, Dresdnerstr. 52, zastąpiona przez pełnomocników adw Dr. Jagielskiego i Brojerskiego w Poznaniu, — wniosła o **wywołanie listu hipotecznego,** utworzonego dla hipoteki zapisanej w księdze wieczystej Będlewo k. 105 w dziale III pod liczbą 9 w kwocie 3 000 mk. Posiadacza listu wzywa się, aby najpóźniej do terminu wywoławczego w dniu 13-go lipca 1932 r., godz. 12, zjawił się w niżej podpisanym Sądzie, pokój 69, i przedłożył list, w przeciwnym razie list zostanie pozbawiony mocy prawnej. Poznań, 30 marca 1932 roku. **Sąd Grodzki.** nw 9653

UCHWAŁA. W sprawie zapobiegawczej nad majątkiem firmy **A. Glabisz, Jawna Spółka Handlowa, Poznań,** St. Rynek 50, umarza się po myśli art. 27 rozp. Prez. Rz. P. z 6 marca 1928 r. postępowanie zapobiegawcze po upływie czasokresu odroczenia wypłat. Poznań, 31 marca 1932 r. nw 9654 **Sąd Grodzki.**

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Za bezcen sprzedaż sezonowa
pończoch, rękawiczek, bielizny, pasków, szelek tylko w Składzie Fabrycznym Władysława Trojanowskiego Wielkie Garbary 36 obok Wielkiej. Pw 12 220-54.312

Dodge — Victory
z majątku, bardzo mało używany, pierwszorzędnie utrzymany, sprzedam korzystnie za gotówkę. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod dw 3 262

Pierwszorzędne urządzenie
składu konfekcji męskiej — w całości lub częściach tanio. — Obejrzeć — Plac Wolności 17. Oetwaldt, od 11—13. zdwp 46 266

Rower
wyścigowy sprzedam. Kraszewskiego 5, warsztat mechaniczny. jw 2 914

Kamienicę
placem budowlanym w Gdyni — najlepsze położenie spiesznie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. rw 5189

Sprzedam
folwark ca. 70 ha. w okolicy Kalisza, pięknie położony 2 km do stacji kolejowej rola w kulturze budynki masywne, inwentarz żywy i martwy kompletny. Cena przystępna. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 46 366

Skład kolonjalny
w pow. mieście z urządz. i tow. zł 1 500.— got. z powodu choroby natychm. sprzedam. Oferty Kurjer zdw 44 815

Dom
dobrze się procentujący w Środzie, cena 38 000 Oferty Kurjer Poznański zdw 45 433

Antyki
meble używane sprzedaje, kupuje Wielkie Garbary 39. Pw 11 983 54.269

Rakietę
angielską bardzo mało używaną za 50.— sprzedam Adres Kurjer Poznański zdp 43 962

Gramofony — tanio Płyty — od 1,50
zł po cenie zniżonej. F. Bałoń, Woźna 12. Pw 12 012-14.63

Fotograficzny
aparat Zeissa sprzedam bardzo tanio, również odległościomierz Leitza Oferty Kurjer Poznański zdw 46 126

Sprzedam
dom w Kobylnicy. Sajnaj. zdw 45 837

Samochód
Ford dobrym stanie tanio sprzedam. Olszewski. Gen. Kosińskiego 17. zdw 45 764

Nie kupuj mebli
zanim zwiedzisz Centralę mebli Swarzędz gdyż tam najniższe ceny Pw 11 260/1-45.68/70

Motocykl
marki „Rudge Whitworth" prawie nowy korzystnie sprzedam. Rzemyszkiewicz, Półwiejska 4. zdw 35 972

Kolonjalka
bez konkurencji, pokój sprzedam, pokój kuchnia również do objęcia. Winiary, Bonin 10. zdw 46 120

Rychliki gat. Juli Paulsena II. ods.
uznane przez Wielkp. Izbę Rolniczą oraz 100 ctr. marchwi „Nanteńskiej" poleca po przystępnej cenie Majętność Strzyżewice per Leszno. zdw 46 369

Domek
dwa pokoje kuchnia, chlew, 2 morgi ziemi sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 46 375

Psy
tresura strzyżenie leczenie, obcinanie uszu, zakup, sprzedaż. — Wodzak Łazienna 2. zdw 46 376

Pierścionek
damski piękna oprawa jednokaratowym brylantem prawdziwą perłą okazyjnie tanio sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 46 378

Porcelanę — tanio Prima Alpakę — korzystnie
kupuje się tylko wprost Wroniecka 24 Hurtownia Porcelany. zdw 46 391

Bez wpłaty
otrzyma każdy kapelusz koszule na asygnaty „Kredyt", Pietrzykowski Wielka 8. Pw 12 200 13.106

W Puszczykówku
blisko dworca parcele tanio na sprzedaż Informacje Pilczek telefon 1200 zdw 46 192

Sprzedam
rozlewnię piw i wód z elektrycznem zapędem zaraz Oferty Kurjer Poznański zdw 46 187

Wózek
dziecięcy jak nowy sprzeda Grobla 24. mieszkanie 10. zdw 46 165

Maszynę
damską krawiecką sprzedam. — Kuśnierski Zielona 5. zdw 46 168

Do lodu
maszynę. 30 litrów. sprzedam. — Poznań Lodowa 6. zdw 46 104

Skład
towarów krótkich galanterji. zabawek z przyległem 2 pokojowem mieszkaniem dobrym punkcie tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 098

Pokój
frontowy. dwuosobowy. Zielona 2 mieszkanie 6. zdw 46 096

W Groszkiewicz

Poznań. Wrocławska 3. hurtownie i detalicznie poleca dywany: imitacja perskich 175 × 250 od 42 zł. bouclé 175×250 od 125 zł. welur ang. prima 2×3 198 zł. linoleum. dywany. i z metra chodniki od zł 1.75. Serwety pluszowe i gobelinowe. Inlety. stołowizna i płótna po cenach zniżonych.
Pw 12 011-14.62

Mam
od oddania natychmiast kilka somochodów w pierwszędnym stanie po bardzo niskich cenach. Tatra. 2 cylindrowy Citroen B 14. Chevrolet ciężarówkę. 4 cylindrowy Peugeot. Fiat 509. Strzelecka 15 telefon 1779. zdw 46 156

Wózek
dziecięcy na pasach tanio sprzedam. Polna 1. mieszkanie 22. zdw 45 925

Parcelę
Puszczykówko korzystnie sprzedam. Rymkiewicz. Wilkie Garbary 9. zdw 45 829

Samochód
mało używany 6 cylindrowy. ładna 5 osobowa limuzyna Olds-Mobil gotów do jazdy. sprzedam za gotówkę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 46 118

Para
młodych koni zaraz na sprzedaż. Marsz. Focha 189. dw 3251

Kiosk
Bydgoszcz ruchliwe miejsce centrum obrót 5 000 do sprzedania od zaraz. Zgłoszenia: ul Śniadeckich 3. nwp 9790

Torebki damskie
0.95: 1.—: 1.50: 3.—: 4.50: Bagdad zł 13.75: Parasole 3.90: 4.50: 5.50: 7.— Ceny o 50% obniżone! W. Czysz Szkolna 11 plac Wolności 5 Pracownia własna.
Pw 11 788-12.116

Rower
półwyścigówka „Ormonde". dobrym stanie sprzedam. Telefon 79-47. godz. 14-16. zdw 46 113

Jadalnia stylowa
solidnie wykonana. bardzo tanio. Stolarnia Bukowska 9. zdw 46 105

Parcelę
piękną Rataje sprzedam. Stary Rynek 73. mieszkanie 5. rw 5190

Samochód
Ford karetka czterosobowa karoserja oryginalną mało używany nowy model sprzedam tanio. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 46 379

Gospodarstwo miejskie
52 morgi ziemi buraczanej. zabudowanie masywne. inwentarze kompletne. cena 17 000. wpłaty 8 000. resztę amortyzacja. Wały Królowej Jadwigi 2. mieszkanie 2 zdw 46 263

Właścicielom Działkowych Ogrodów

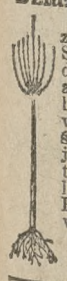

za 30 zł dostarcza Zarząd Szkółek A. Pilińskiego: 10 drzew owocowych. 10 agrestów. 10 kłączy rabarbaru. 10 krzewów róż — wszystko pierwszej jakości. Drzewa wybiera kupujący osobiście. Dostawa towaru bezpłatnie. A. Piliński. Poznań - Górczyn Przystanek końcowy tramwaj 4. Telefon 70-06.
zdw 46 388/89

Maszynę
do pisania korzystnie sprzedam. Wały Królowej Jadwigi 5. m. 5. zdw 46 307

Radjo
3 lampkowe do sieci na prąd okazyjnie z powodu braku gotówki tanio na sprzedaż. Chwaliszewo 34. podwórze. mieszkanie 9. zdw 46 309

Radjoodbiornik
czterolampowy ekranowany nowoczesny baterje. głośnik tanio. Łąkowa 14. m. 22. zdw 46 345

Maszynę
damską Singera motocykl z przyczepką i rower wyścigowy tanio sprzeda Warsztat Mechaniczny, Kraszewskiego 5. zdw 46 342

Płot
druciany 1,25 wysoki 100 m. długi i 10 pierścieni studziennych tanio sprzedam. Szymanowska, Piekary 20/21. zdw 46 259

Skrzydło
krzyżowe. czarne (marki światowej) 1 750 zł. Szwajcarska 12. m. 5. zdw 46 316

Fotoaparat
6.5×9 Nettar-Anastigmat 1 : 6.3 tanio. Łąkowa 14 m. 22. zdw 46 338

Pianino
okazyjnie. Woźna 12. m. 13. zdw 46 222

Narybek
karpia jednoroczny poleca Maj. Napachanie. p. Rokietnica. zdw 46 311/12

Platformę
tanio sprzedam. Sienkiewicza 11. zdw 46 328

Skład
pokojem przy pl. Sapieżyńskim korzystnie oddam. Pl. Sapieżyński 2a. m. 19. zdw 46 327

Wózek
dziecięcy (sportka) sprzedam. — Dominikańska 5. m. 12. III. ptr. Marciniak. zd 45 532

Skład
mieszkaniem. dobre położenie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 219

Wózek
dziecięcy korzystnie. Półwiejska 32. mieszkanie 10. zdw 46 317

„Centrala mebli"
Swarzędz naprzeciw poczty. poleca meble po cenach niskich. Wielki wybór.
Pw 11 251/2-30.35/2

W. Groszkiewicz
Poznań. ulica Wrocławska 3. tel. 22-55. hurt. detal. Polecam po znacznie zniżonych cenach: Firany i kapy woalowe. tiulowe. nowoczesne upięcie z lambrekinem filet. Kołdry na puchu. wełnie i wacie własnej fabrykacji. Za gotówkę 10 procent rabatu.
Pw 12 013-19.84

Szyfonierka
z lustrem. pierwszorzędna. orzechowa. Przemysłowa 41. dom ogrodowy. mieszkanie 24. zdw 46 277

Lisy
jasne. ciemne. Wierzbięcice 13 — 3. zdw 46 283

Złoty
pierwszorzędny zegarek męski „Longines". nowy. Słowackiego 37. m. 2 zdw 46 416

Sypialnie
sprzedaje najkorzystniej Stolarnia Rybaki 15. nw 8 857/8

5 KUPNA

Kupię
używany w dobrym stanie fotel na kółkach dla chorego. Oferty zgłaszać: Staroniewicz Ludwikowo poczta Mosina. dw 3230

Pasy
używane wszelkiego rodzaju skórzane i parciane kupię. Zgłoszenia z dokładnem opisem do Kurjera Poznańskiego zdw 45 451

Kupię
kamienie francuskie do śrótownika o przekroju 1 mtr średnicy. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego Gniezno 66. nw 9816

Krokiet
okazyjnie kupię Oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański zdw 46 183

Kupię
motor dwukonny z magnetem na gaz świetlny Oferty Kurjer Poznański zdw 46 083

Kupię
płaszcz wiosenny damski. dobry. Oferty Kurjer Pozn. zdw 46 164

Psa
kilkomiesięcznego. najchętniej boksera kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 151

Magiel
kupię natychmiast. Oferty Kurjer Poznański zdw 45 135

Teren budowlany
około 10 000 m² na peryferjach miasta. bez obciążenia poszukiwany. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdw 46 127

Jadalnię
w dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 122

Kupię
jamnika. Cena — Kurjer Poznański zdw 46 225

Pianino
kupię. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdw 46 184

Drut
kolczasty (250 m) używany kupię lub siatkę (100 m). Oferty z ceną Kurjer Poznański zdw 45 679

Rower
półwyścigowy. w dobrym stanie z wolnym biegiem korzystnie kupię. Zgłoszenia z podaniem ceny. św. Marcin 14. m. 5. zdw 46 235

Wagę
dla niemowląt używaną kupię. „Par". Aleje Marcinkowskiego pod 54.311. Pw 12 218-54.311

Kupię drogerję
w Poznaniu ożywionej ulicy. — Oferty Kurjer Poznański zdw 46 341

Samochód
limuzynkę Fiat. Renault lub Citroen mało używaną kupię gotówką. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 377

6 KAMIENICE

Willę
6 pokojową w Puszczykówku sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 45 157

Kamienicę
czteropiętrową. narożnikową 175 tysięcy zł. sprzeda właściciel — Oferty Kurjer Pozn. zdw 46 218

Dom
kupię za 60 000 Oferty Kurjer Poznański zdw 46 210

Kamienicę
nową. wolną od podatku. dochód 12 200. sprzeda 85.000. wpłaty 40.000. Małecki. Poznań. Rybaki 20 a. zdw 46 233

Administrację
kamienicy obejmie obrotny. etatowy urzędnik państwowy. Oferty Kurjer Pozn. zdw 46 294

Administracji
kamienicy szukam. Udziele zaliczki na poczet dzierżawy Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 46 299

Kamienicę
centrum. czteropiętrową. mieszkania komfortowe. dochód 17.000. sprzedam 130 000. Czarnecki. św. Marcin 62. II. — Telefon 31-08. zdw 46 409

Kamienicę
nowoczesną w centrum Łazarza dochód ca. 12 000. cena podług ugody od właściciela. Oferty Kurjer Poznański rw 5220

7 PIENIĄDZ

6 000 zł
Osoba wypożyczająca mi tę kwotę otrzyma piękny umeblowany pokój z całkowitem utrzymaniem I. klasy. miejscowość letniskowa las woda Dam gwarancję hipoteczną. złoty w złocie na nieruchomość wartości 80 000 zł. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 46 020

18 500
w złocie hipoteka przed Bankiem Rolnym na majątku 500 morgowym sprzedam korzystnie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 46 119

Przyjmie
się osobę samotną lub z dzieckiem z zamożnej inteligencji z przyłączeniem do rodziny za pożyczkę 5 000—6 000 zł. Właściciel realności pod Poznaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 137

Marki
funty. franki złote sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 46 107

Kto
pożyczy osobie w krytycznem położeniu 100 zł na pół roku Oferty Kurjer Poznański zdw 46 360

4—500 złotych
pożyczki pod zastaw lub pewną gwarancję za dobrem oprocentowaniem poszukuję. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 46 310

9—10 000 zł
ulokuję zaraz na pewnej hipotece. — Oferty Kurjer Poznański zdw 46 323

Sprzedam
dolarówkę III serji. Szamarzewskiego 10. m. 12. zdw 46 292

Handel zboża, opału
połączony z spedytorstwem kolej. Zast. Nobla. stację benz. kompl. liczny tabor wraz z budynkami zaraz do sprzedania lub wydzierżawienia w mieście powiatowem. Wpłata niewielka. Prawie bez konkurencji. Dla szybko decydujących dobra egzystencja. Oferty z podaniem posiadanego kapitału do Kurjera Poznańskiego pod nw 9810

8 DO WYNAJĘCIA

3 pokoje
kuchnię wynajmę. Ul. Swarzędzka 4 (Osiedle). zdw 45 800

5
pokoi zaraz odnowione I. Długa 3. zdw 46 094

Pokój
i kuchnia w nowowybudowanym budynku w Górczynie. przy tem 200 m² ogrodu oddam za dzierżawę 2 lata zgóry 40 złotych miesięcznie. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 185

2 pokoje
kuchnia. ogród. Adres Kurjer Poznański zdw 46 125

4 pokojowe
I. piętro. okolica Placu Bernardyńskiego. do wynajęcia. Czynsz zgóry. Bez pośrednictwa. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 246

Trzypokojowe
cztery. również zamiana. załatwia „Rex". Stary Rynek 45. zdw 46 267

3
pokoje. kuchnia. łazienka. I. piętro. Wierzbięcice. czynsz 70 — wskaże Świerz. Żupańskiego 18. zdw 46 304

Trzypokojowe
mieszkanie willi. Łazarzu. wszelkiemi wygodami. parkiet. Cena według umowy. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 46 325

Ośmiopokojowe
komfortowe mieszkanie I. piętro przy ul. Słowackiego (strona słoneczna) wprost od gospodarza od 1. IV 32. do wynajęcia. Zgłoszenia K. Loga. Słowackiego 18 telefon 6689. Pw 11 789-13.1

Dwa
mieszkania pokój kuchnia zaraz od gospodarza. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 46 340

3
pokoje i kuchnia oraz łazienka wolne od 15 maja Żabikowo. ul Marsz. Piłsudskiego 15. przy dworcu Luboń. zdw 46 223/24

Dwa
pokoje kuchnią ogród do wynajęcia. Żabikowo. Laskowska 8. zdw 46 255

Piwnice
suche. światło elektryczne dla instalatora stolarza lub składnice. Wodna 26. zdw 46 352

9 SZUKA MIESZK.

Poszukuję
pokoju z kuchnią. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 45 464

4 pokojowego
słonecznego mieszkania wprost od gospodarza (pośrednicy nie wykluczeni) możliwie w dzielnicy jeżyckiej. poszukuje zaraz. — Punktualne płacenie czynszu. zagwarantowane. Zgłoszenia do biura ogłoszeń „Par" Poznań. Al. Marcinkowskiego 11 pod 13.54.
Pw 11 971-13.54

Przemysłowiec
poszukuje mieszkania 2—4 pokojowego z wygodami śródmieściu. ewentualnie willi. Czynsz zgóry. Odstępne niewykluczone. Łaskawe oferty z opisem i podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego zdw 46 193

Dyrektor
poważnem stałem stanowisku. oficer rezerwy szuka 2 pokoi i kuchni śródmieściu. czynsz miesięczny. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 190

Małżeństwo
poszukuje próżnego pokoju od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 188

5 — 6
dużych. czystych. słonecznych pokoi z przynależytościami najwyżej II. piętro. za cenę do 200 zł zaraz lub od 1 maja. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 097

Mieszkania
2—4 pokojowego poszukuje urzędnik etatowy. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 46 157

Szukam
jednopokojowego kuchnią wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 134

Jednego
lub dwóch pokoi i kuchni poszukuje. Agencj wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 130

Poszukuję
stróżostwa z reparacją w lepszym domu. Szewska 17/18. Dom OO. Jezuitów. Jędraszewski. zdw 46 109

Który
z pp. Gospodarzy wynajmie bezdzietnemu małżeństwu 2 pokoje z kuchnią tylko za dzierżawę. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 46 230

Zagwarantowany
czynsz miesięczny przez poważne towarzystwo zagraniczne. poszukuje trzy. cztery pokojowego mieszkania komfort. słoneczne. Solacz Dębiec Łazarz. Grunwaldzka. Oferty z przystępnym czynszem Kurjer Poznański zdw 46 347

Mieszkania
małego za dzierżawą miesięczną lub portjerstwa poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 273

Portjerstwa
poszukuja bezdzietni starsi małżeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 274

Mieszkania
2 — czteropokojowego. meble — bez. poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 410

Podpułkownik
emeryt. żonaty. bezdzietny. poszukuje 3 pokojowego mieszkania z wygodami za czynszem miesięcznym max. 100 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 414

3—4
pokojowego mieszkania możliwie na Łazarzu poszukuję wprost od gospodarza. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 46 332

Urzędnik
państw. poszukuje mieszkania 3—4 pokojowego. Czynsz normalny. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 384

Mieszkanie
3 pokojowe Jeżyce zaraz lub później zapłacę czynsz do 2 lat zgóry. Oferty Kurjer Poznański jw 2909

Samotna
szuka 1—2 pokoi kuchnią od gospodarza. czynsz zapłacę wysoki. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 393

Mieszkania
jednopokojowego — śródmieściu wprost od gospodarza poszukuje. Płacę zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 258

Urzędnik etatowy
poszukuje 2 pokoi kuchnią Łazarz Wilda 15. lub 1. 5. czynsz zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 355

Mieszkania
dwu- lub trzypokojowego od 1. 5. poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 46209

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienię
3 pokojowe. komfortowe. słoneczne mieszkanie (Jeżyce) na 2 pokojowe nie wyżej II. piętra — Oferty Kurjer Pozn. zdw 45 432

11 POKOJE UMEBL.

Panu
frontowy. czysty. niekrępujący Górna Wilda 38 m. 5. zdw 42 851

Pokój
umeblowany utrzymaniem. bez. elektryczność. również dla ucznia gimnazjalnego pomoc. Adres poda Kurjer Poznański zdw 45 878

Słoneczny
używaniem kuchni tanio. Małopolska 7. II. zdw 45 305

Wspólny
panience (pianino). Wojciecha 3. m. 5. zdw 45 705

Mickiewicza
11. III.. prawo zaraz. zdw 46 217

Elegancki
pokój dwom paniom. Ogrodowa 4. parter. zdw 46 204

Pokój
dobrze umeblowany 1—2 panom. Kantaka 5 front. mieszkanie 4. zdw 46 202

Pokój
centralne. elektryczność. Poznańska 58 a mieszkanie 6 narożnik Mickiewicza zdw 46 196

Elegancki
fortepianem utrzymaniem. bez. 1—2 panów Wierzbięcice 15. mieszkanie 12. zdw 46 200

Słoneczny
Aleja Wielkopolska 45 I. zdw 46 174

Słoneczny
Siemiradzkiego 2 mieszkanie 4. zdw 45 815

Dwuosobowy
spokojny. Matejki 45. mieszk. 4. zdw 45 493

Gajowa
4 mieszkanie 10. pokój duży dla dwóch. drugi mały. zdw 46 102

Pokój
utrzymaniem lub bez. Wielkie Garbary 8 mieszk. 8. zdw 46 082

Dwuosobowy
elektryczność tanio wynajmę. — Przemysłowa 28 a. 5. zdw 46 161

Małżeństwu
pokój. Wierzbięcice 13. mieszk. 17 zdw 46 149

Pokój
1—2 osób. elektryczność ewentl. z pianinem tanio. Wierzbięcice 53. mieszkanie 1 zdw 46 106

Pokój
frontowy. słoneczny odnajmę od 15. Św. Marcin 64. m. 13. zdw 46 232

Frontowy
słoneczny inteligentnym panienkom od 15. korzystnie. Ogrodowa 19. m. 3. zdw 46 234

Pokoik
skromny. Skarbowa 17. podwórze. parter. zdw 46 237

Ratajczaka 11 a
m. 77. jedno względnie dwuosobowy. spokojny. słoneczny. utrzymaniem lub bez. zdw 46 238

Niekrępujący
elektryczność. słoneczny. Wały Jana III 11. m. 4. zdw 46 241

Pokój
frontowy. słoneczny. spokojny. elektryczność. Przecznica 4. m. 5 zdw 46 244

Śródmieście
frontowe pokoje umeblowane. — Kantaka 6. mieszkanie 8. zdw 46 240

Dwa
pokoje trzem panom. — Półwiejska 11. Olszewska zdw 46 250

Frontowy
dwuosobowy naprzeciw Uniwersytetu zaraz. Św. Marcin 39 I. piętro. 6. zdw 46 261

Blisko
Uniwersytetu dwuosobowy. słoneczny. frontowy. ogrzewanie. elektryczność Towarowa 20. m. 3 zdw 46 264

35
pokój ładny. — Spokojna 27. II.. m. 4. zdw 46 301

Zaraz
inteligentnej osobie. Plac Bernardyński 1 a. III. zdw 46 305

Dwa
umeblowane tanio. czyste. słoneczne. frontowe. elektryczność. dla dwóch. utrzymanie — bez. lub inteligentnemu małżeństwu. kuchnia. Różana 13. II. zdw 46 306

Pokój
solidnym wynajmę. Wały Królowej Jadwigi 5. m. 5. zdw 46 308

Pokój
frontowy. słoneczny. Niegolewskich 6 m. 4. zdw 46 350

Umeblowany
Romana Szymańskiego 9. m. 9. zdw 46 349

Elegancki
pokój utrzymanie lub bez zaraz. Piekary 2 m 4. zdw 46 344

Pokój
klatki schodowej. Wyspiańskiego 19 m. 5. zdw 46 343

Słoneczny
Łąkowa 10. I.. prawo. zdw 45 745

Inteligentnemu
panu. Szulc. Strzelecka 31. 12—2. 6—8. zdw 46 313

Dwóch
panów utrzymaniem à 90 zł. Nowa 6. mieszkanie 7. zdw 46 326

Tanio
dwa pokoje. gabinet i sypialnia dla 3 panów z dobrem utrzymaniem. Różana 4 a. m. 21. zdw 46 268

Pokój
czysty. Dąbrowskiego 36. mieszkanie 15. zdw 46 276

Elegancki
panom. Plac Sapieżyński 5. m. 7. zdw 46 275

Ładny
jednoosobowy. Młyńska 12 a. parter. prosto. zdw 46 278

Pokój
Aleje Marcinkowskiego 20. podwórze. tylny dom II. zdw 46 279

Małżeństwu
(umeblowany) bezdzietnemu. inteligentom. elektryka. Półwiejska 24. parter. prawo. zdw 46 394

Pokój
frontowy. elektryczność. Łąkowa 7 a. m. 13. zdw 46 408

Śródmieście
jedno — dwuosobowy utrzymaniem — bez. Podgórna 2 a. III.. prawo. zdw 46 412

Porządną
panienkę na wspólny pokój zaraz. Szewska 21. m 6. zdw 46 413

Słoneczny
frontowy duży. mały. Wierzbięcice 31 a mieszkanie 7. zdw 46 339

Pokój
Grobla 19 mieszkanie 8. zdw 46 337

Pokój
Poznańska 26 m. 9. zdw 46 334

Pokoik
słoneczny. miły. Wały Jagiełły 3 m. 5. zdw 46 331

Panom
obiadami. Wrocławska 13. m. 11 zdw 46 374

Śródmieście
frontowy elegancki częściowem utrzymaniem. Kręta 22. parter. lewo. zdw 46 372

Pokój
elegancki. Cieszkowskiego 8. m. 9 zdw 46 382

Klatki
schodowej pokój komfortowy telefon. Masztalarska 7 a. — 5. zdw 46 387

Pokój
27 Grudnia 9 III. zdw 46 390

12 SZUKA POKOJU

Urzędnik
poszukuje pokoju. około 30 zł. Spieszne zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 46 216

Inteligentna
panienka szuka pokoiku skromnego. czystego. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 086

Niekrępującego
15. 4. z pościelą do 25.— Oferty Kurjer Poznański zdw 46 158

Przyjezdny
poszukuje niekrępującego pokoju. potrzebnego raz w tygodniu. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 46 145

Próżnego
samotna Oferty Kurjer Poznański zdw 46 136

Czystego
niekrępującego pokoju śródmieściu poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 115

Pokój
z fortepianem dla absolwentki Liceum potrzebny natychmiast Oferty z ceną Kurjer Poznański zdw 46 351

Małżeństwo
bezdzietne szuka taniego pokoju od 15. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 287

Poszukuję
1 lub 2 dobrze umeblowanych pokoi z światłem elektrycznem. osobnem wejściem na biuro możliwie z telefonem. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdw 46 367

13 LOKALE

3 lokale
centrum — oficyna zaraz do wynajęcia 31. 113 i 133 m². Informacji Adm. Domów. Górna Wilda 152. telefon 70-56. zdw 45 251

Biurowe
dwa pokoje w śródmieściu z telefonem nisko. poszukuje zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdp 45 891

Skład
ładny na każdą branże o dwóch oknach oddam. Hildebrandt ul. Pocztowa 33. zdw45 895

Lokal
biurowy i składnica zaraz do wynajęcia. Zwierzyniecka 8 mieszkanie 2. zdw 46 153

Do
wynajęcia przy pl. Wolności 4, na I. piętrze lokal przemysłowo-handlowy. Wiadomość w Banku. zdw 44 637

Dla
pracowitego fachowca świetna egzystencja Lokal, w którym mieściła się dobrze prosperująca jadłodajnia zaraz do wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdw 46 177

14 DZIERŻAWY

Składu
z mieszkaniem w Poznaniu poszukuję Oferty szczegółowe Kurjer Poznański zdw 45 869

2 duże kioski
na terenie Poznańskiego Parku Rozrywkowego Brama Dębińska, do wydzierżawienia. Zgłoszenia od 8—10. zdw 45 752

Egzystencję
znajdzie lekarz dentysta, wzgl. dobry dentysta, w większem mieście Wielkopolski. Mieszkanie w bardzo dobrym punkcie, w którym praktykował dentysta, zapewnione. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 176

W Krynicy
wydzierżawię świetnie prosperujący interes kawiarzowi. Krynica skrytka pocztowa 20. dw 3260

Warsztat
piła taśmowa zapęd elektryczny podwórze 186 mkw. na warsztat kołodziejski wydzierżawię. Poznań, Stanisława Karwowskiego 12. m. 1 zd 43 860

3 ubikacje
suche, centrum. 200 m² tanio gospodarz. Telefon 26-23. zdw 46 386

15 LETNISKA

Na wsi
poszukuję na letnisko 2 pokoi z kuchnią na 3—4 miesiące, blisko Poznania w promieniu 10 klm. Wyczerpujące oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 46 271

16 OSOBISTE

Kupiec
w krytycznem położeniu, zupełnie zrujnowany, chorowity, z 4 małoletniem, dziećmi prosi Szlachetnych Państwa o łaskawe poparcie w odzieży obuwiu i bieliźnie. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 45 406/7

TEATRY

Teatr Polski: Dziś — „Romeo i Julja".
Sobota, 9. 4. — „Omal nie noc poślubna", premjera
Niedziela, 10. 4. — Godz. 15: „Romeo i Julja".
Godz. 20: „Omal nie noc poślubna".
Poniedziałek, 11. 4. — Sprawa honorowa.

Teatr Wielki: Dziś — „Królowa Kina".
Sobota, 9. 4. — „Faust" — Występ J. Dębickiej i A. Gołębiowskiego.
Niedziela, 10. 4. — Godz. 3: „Rozwódka". Ceny zniżone. Godz 8: „Królowa Kina". Występ Wł. Bratkiewicza. Ceny miejsc od 0.75 do 4.50

Teatr Nowy: Dziś — „Marius", premjera.
Sobota, 9. 4. — „Marius".
Niedziela, 10. 4. — Godz 8: „Marius".
Poniedziałek, 11. 4. — „Marius".

Teatr Narodowy: Piątek, 8. 4. Godz. 17 i 19: „Pan Wołodyjowski" (Hajduczek).
Sobota, 4. 4. Godz 17 i 19: „Pan Wołodyjowski" (Hajduczek).

DZISIAJ w KINIE

Aurora: — „Szkatułka życia i śmierci".
Apollo: „Zemsta Nietoperza".
Colosseum: „Chata Wuja Toma", wersja dźwiękowa.
Corso: „Wyspa zatopionych okrętów" i „W krainie srebrnych lisów".
Metropolis: „Król Bulwarów".
Muza: „Baśń miłości".
Odeon: Maurice Chevalier.
Orzeł: „W tajemniczym wąwozie" i „Musisz się ze mną ożenić".
Roxy: „Szpiedzy".
Renaissance: Dafnis i Chloe.
Słońce: „Dwa serca biją w walca takt".
Sfinks: „Kobiety z przeszłością".
Tęcza: Małżeństwo na złość.
Uśmiech: „Król Królów".
Wilsona: „Madame Dubarry".

17 PODZIĘKOWANIA

Związek
Adwokatów Polskich Oddział w Poznaniu ofiarował na ubogich miasta Poznania kwotę 470 złotych, jako dochód z balu adwokatów i sędziów. Za hojny dar składam ofiarodawcy imieniem ubogich miasta Poznania serdeczne podziękowanie Prezydent miasta (—) Ratajski. zdw 46 227/8

22 ROZMAITE

Obrazy oprawa obrazów
najtaniej w firmie Witold Leworski. Wrocławska 36. Pw 11 785-12.92

Prośba!
Które szlachetnego serca państwa chciałyby dopomóc sierocie, która się znajduje krytycznem położeniu, celem dalszego kształcenia się. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 141

Żaluzje, markizy
reparuje akuratnie, firany wiesza gustownie Szafranek, Staszica 19, mieszkanie 11. zdw 46 116

3,90 złote
fartuch biały z rękawami, płaszcz damski biały od 4.90, płaszcz czarny damski od 6.90 Fartuch kolorowy z rękawami od 6.90. Płaszcz męski lekarski biały od 6.90, kolorowy od 7.90, jaczka rzeźnicka lub cukiernicza z dymki od 4.90. Płaszcze i fartuchy damskie i męskie białe i kolorowe, w wszystkich wielkościach stale w wielkim wyborze po cenach niebywale niskich poleca Fabryka Bielizny J. Schubert, Poznań ul Wrocławska 3. Pw 12 010-14.29

Korale
tylko Stary Rynek, koło Ratusza. Koronowski. zdw 46 243

Namioty
kto wykonuje? Oferty Kurjer Poznański zdw 46 256

Abażury
kapelusze damskie przerabiam tanio. Masztalarska 8. m. 9. zdw 46 269

Obiady
smaczne, obfite, 3 dań 0.80, 4 dań 1.00 zł. od 12 do 17 wydaje Restauracja. Aleje Marcinkowskiego 1, parter. zdw 46 396

23 OŻENKI

Sympatyczny
brunet przystojny, inteligentny, dobrze wychowany posiadający dobre zalety, z zawodu cukiernik dobry fachowiec, zdolny do prowadzenia przedsiębiorstwa, pragnie w celu matrymonjalnym poznać panią miłą zgrabną, inteligentą posiadającą zasoby materjalne dla stworzenia wspólnej egzystencji Pierwszeństwo mają zrównoważone wdowy. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 205

Kawaler
lat 28, urzędnik średni ożeni się, wiek obojętny. Zgłoszenia z podaniem posagu pod zdw 46 152 do Kurjera Poznańskiego.

Panna
inteligentna, skromna, lat 28, posiadająca kilka tysięcy gotówki, pragnie wyjść zamąż Oferty Kurjer Poznański zdw 46 285

Blondynka
lat 22, miła, inteligentna, szuka towarzysza o równych zaletach w celu matrymonjalnym. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 284

24 NAUKA

Angielskiego
francuskiego, włoskiego udziela wykształcona rutynowana osoba b. tanio Strzelecka 31, podwórze, wprost II., prawo zdw 45 609

Lekcje
pisania na maszynie oraz przepisywanie przyjmuję tanio. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 206

Łaciny
greki, francuskiego udziele. Oferty Kurjer Poznański zdw 45 918

Księgowości
stenografji, korespondencji i pisania maszyna wyuczamy tanio w 3 miesiącach Wpisy codziennie Postęp plac Sapieżyński 2 a. zdw 45 741/2

Do gimnazjum
wszystkich klas przygotowuje zbiorowo, miesięcznie 14 złotych. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 46 383

25 MUZYKA

Fortepian
do ćwiczeń tanio. Marsz. Focha 70 mieszkanie 5. zdw 46 212

Lekcyj
fortepianu udziela nauczycielka Ratajczaka 10. I. zdw 45 930

Pianistka
lub pianista repertuarem zaraz potrzebna kino prowincja. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 45 832

Pianino
oddam w najem, Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 46 170

Skrzypek
amator (na Wildzie), posiada skrzydło, szuka pianisty (ki) celem wspólnego grania. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 084

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Fotograf
retuszer poszukuje posady Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 45 424

Rządca
samotny, lat 29, Poznańczyk, z dobrą praktyką w kulturalnych majątkach, obeznany w uprawie ciężlicą i lekkich gleb poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 45 622

Biuralistka
krytycznem położeniu szuka zajęcia także bony, ekspedjentki. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 45 879

Młodszy
pomocnik fryzjerski szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 45 845

Kasjer - hodowca
poszukuje odpowiedniej posady w majątku. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 46 089

Prawnik
od dwóch lat bez pracy, nie korzystający z żadnej zapomogi, sierota, w ostatniej nędzy graniczącej z rozpaczą prosi litościwe serca o pomoc w wyszukaniu posady, korepetycji ewentl. o doraźną pomoc pieniężną, czy też w starem ubraniu, bucikach bieliźnie i t. p. Zgóry dziękuje. Łaskawe zgłoszenia przyjmuje Antoni Wiśniowski Zakopane Kościeliska 89. zdw 45 418

Sekretarz
adwokacko - notarjalny z długoletnią praktyką poszukuje posady od 15. 4. wzgl 1. 5. 32. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 46 026

Posługaczka
poszukuje posługi Oferty Kurjer Poznański zdw 46 213

Praczka
szuka prania, Św. Marcin 46, mieszkanie 10. zdw 46 211

Małopolanka
z dobremi świadectwami poszukuje posady do wszystkiego od 15. 4. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 195

Krawcowa
domowa szuka posady z całkowitym utrzymaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 197

Małopolanka
posługaczka, czysta, uczciwa poszukuje posługi albo prania najchętniej na Łazarzu w lepszym domu. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 143

Szukam
posady przychodniej, gotowaniem lub posługi z gotowaniem Oferty Kurjer Poznański zdw 46 411

Panienka
umiejąca wykonywać perskie dywany szuka jakiejkolwiek posady w dom lub pokojowej Oferty Kurjer Poznański zdw 46 191

Dziewczyna
mająca kurs gotowania i dłuższą praktykę przyjęłaby za skromnem wynagrodzeniem (ewentualnie bez) posadę w większym dworze pod dyspozycję kucharza celem dalszego wydoskonalenia się. Oferty Kurjer Pozn. zdw 46 186

Uczciwa
dziewczyna szuka posługi przed południem Oferty Kurjer Poznański zdw 46 095

Dziewczyna
z gotowaniem poszukuje posady od 15. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 178

Młodszy
pomocnik z branży żelaza i sprzętów kuchennych poszukuje jakiejkolwiekbądź posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 46 173

Kucharka - gospodyni
z dobremi świadectwami poszukuje posady do lepszego domu. Oferty Kurjer Pozn. zdw 46 167

Szofer
władający płynnie językiem francuskim, polskim, niemieckim, szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 46 103

Przychodnia
starsza z dobrem gotowaniem w lepszy dom Oferty Kurjer Poznański zdw 46 100

Dzielny
samodzielny pomocnik piekarski poszukuje zaraz lub później posady. Zgłoszenia Edmund Smyczek, Leszno, Rynek 7. zdw 46 138

Sierota
młody ślusarz mechanik poszukuje jakiejkolwiek posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 318

Poszukuję
posługi lub prania. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 333

Mogę
polecić dobrą krawcową domową. Oferty Kurjer Pozn. jw 2 917

Silna
młoda praczka szuka prania od 4—5 złotych. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 099

Bona
muzykalna z francuskiem, znająca szycie i robótki, z dobremi świadectwami poszukuje posady do dzieci. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 46 093

Małopolanka
z dobremi świadectwami poszukuje stałej posady z gotowaniem do wszystkich prac od 15. lub później. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 090

Dziewczyna
szuka posługi na cały dzień lub przed południem. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 085

Monter
samochodowy poszukuje posady. Antykwarjat, Pocztowa 22. zdw 46 081

Inteligentny
starszy pan szuka posady jakiejkolwiek. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 160

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego szuka posady zaraz lub 15. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 150

Dziewczyna
z gotowaniem poszukuje posady u bezdzietnego małżeństwa. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 146

Panienka
do dzieci poszukuje posady — Oferty Kurjer Pozn. zdw 46 179

Dziewczyna
poszukuje posady małem wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 131

Służąca
do wszystkiego cośkolwiek gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 45 121

Służąca
poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdw 46 114

Książkowy
poszukuje posady kaucja, dobre świadectwa Oferty Kurjer Poznański zdw 46 112

Kierownik
tartaku poszukuje posady książkowego, woźnego, inkasenta, kaucja dobre świadectwa Oferty Kurjer Poznański zdw 46 111

Bieliznę
do prania przyjmuje Stary Rynek 76, IV. piętro. zdw 46 108

Służąca
z gotowaniem do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 231

Posługaczka
poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 252

Prasowaczka
poszukuje posady do prasowalni Oferty Kurjer Pozn. zdw 46 251

Panienka
zdrowa, z dobrej rodziny, przyjmie posadę do dzieci od 15. 4. lub 1. 5. w majątku lub w Poznaniu. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 46 254

Dziewczyna
umiejąca gotować, poszukuje posady do wszelkich prac domowych. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 46 257

Dziewczyna
uczciwa szuka posady od 15 kwietnia Oferty Kurjer Poznański zdw 46 260

Wychowawczyni
kochająca dzieci, dobremi świadectwami, poszukuje posady — Oferty Kurjer Pozn. zdw 46 295

Robotnik
z kaucją 800 zł poszukuje posady zaraz. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 46 296

Panienka
poszukuje posady do dzieci lub do składu. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 46 297

Dziewczyna
do dzieci możliwie na wyjazd poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 354

Podmistrz murarski
tylko trzeźwy, energiczny, z dobremi świadectwami, który wykonywał już poważniejsze budowle, potrzebny do prac pod zarządem kierownika Oferty Kurjer Poznański zdw 45 928/9

Szofer - ślusarz
kawaler z dobremi świadectwami zna dobrze reparacje maszyn rolniczych i motorów, szuka posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 132/3

Kuchmistrz
rutynowany fachowiec z dużych domów prosi o ofiarowanie posady od 15 maja lub 1 czerwca w majątku, restauracji lub innem przedsiębiorstwie. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 46 364

Dziewczyna
uczciwa szuka posługi na popołudnie. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 324

Osoba
w średnim wieku, spokojna i sumienna, zna wszelką prace domową także hodowlę drobiu ma dobre świadectwo i polecenie szuka posady gospodyni - kucharki. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 46 365

Dziewczyna
zaufana samodzielna, umiejąca dobrze gotować, świadectwa dobrze polecone, najchętniej Poznań. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 140

Dwie panienki
dobremi świadectwami znające język polski i niemiecki, umiejące gotować, poszukują posady od 1. 5. najchętniej do Gdyni. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 335

Dziewczyna
poszukuję posługi zaraz lub od 15 Oferty Kurjer Pozn. zdw 45 712

Ogrodnik
żonaty lat 28, dokładnie obeznany w prowadzeniu i zakładaniu ogrodnictwa poszukuje posady. — Oferty uprasza Kazimierz Kujawa, ogrodnik Strzelno-Klasztorne Wielkopolska. zdw 46 336

Krawcowa
wykonuje płaszcze, kostjumy i sukienki elegancko tanio. Franciszka Ratajczaka 10 II. piętro zdw 46 380

Ogrodnik
poleca się do prac w ogrodach przy willach i innych. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 46 395

28 WOLNE MIEJSCA

Domokrążnych
na towary krótkie. Wskaże Kurjer Poznański zdw 45 657

Zdolnych Zastępców Losowych
poszukuje poważna firma Najwyższa prowizja zaliczki Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 39 361

8 złotych
dziennie zarabiają osoby pracowite wszędzie. Stała poboczna praca domowa korespondencyjna Przedsiębiorstwo Przemysłu krajowego. Gdynia Port dw 3 111

Française
écomandée pour la compagne 2 enfant peut s'adresser. Kurjer Poznański zdw 46 215

Służąca
z gotowaniem na dobrą i stałą posadę oraz dziewczyna wiejska do pomocy potrzebna. Zgłoszenia Hotel Polonia, Grunwaldzka 18, pokój 35 b. sobota 11—12.30. zdw 46 208

Uwaga
Przedstawicielom odwiedzającym składy towarów krótkich oddam dobry artykuł na prowizję lub na własny rachunek. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 46 220

Służąca
starsza z samodzielnem gotowaniem praniem, prasowaniem potrzebna. Poznańska 8/10, piekarnia. zdw 46 181

Poszukuję
kierownika fryzjerskiego z kaucją zaraz. Oferty Kurjer Poznański rw 5216

Cholewkarz
dobry potrzebny zaraz. Woźna 16 m. 4. rw 5214

Oddam
dobry artykuł domokrążnym, handlującym towarami krótkiemi. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 46 221

Panienkę
uczciwych rodziców biegłą w sprzedaży z kaucją 300 zł posada stała i samodzielna poszukuje zaraz Oferty Kurjer Poznański zdw 45 199

Dziewczyna
silna samodzielnem gotowaniem i praniem do wszelkich prac domowych potrzebna od 15. IV. — Piskorska, Kolejowa 48 mieszkanie 2. zdw 46 189

Przedstawiciel
branży czekolady gwarancją bankową na wojew. Poznańskie potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 385

Panna
samodzielna do składu spożywczego z małą gotówką potrzebna (w Poznańskiem) może być początkująca Oferty z warunkami Kurjer Poznański zdw 46 022. — Odpowiedź znaczek.

Za
posługę oddam pokoik umeblowany. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdw 46 406

Ogrodnik
początkujący potrzebny zaraz. — Kubicki, św Wawrzyńca 24. zdw 46 407

Potrzebna
krawcowa tylko dla chłopców dobrze polecona. Zgłoszenia do Kurjera Pozn zdw 46 248

Książkowy
posiadający 5.000, może się zgłosić. Oferty Kurjer Pozn zdw 46 319/20

Podróżujących
do lekkiej akwizycji poszukujemy. Strzelecka 18, m. 9. zdw 46 288/89

Uczeń
ślusarski potrzebny Sienkiewicza 11. zdw 46 329

Inwalidy
pełną koncesją na prowincji poszukuję. Wskaże Kurjer Pozn. zdw 46 321/2

Uczennica
do krawieczczyzny potrzebna. — Adres Kurjer Pozn zdw 46 370

Posługaczka
potrzebna. Matejki 67, m. 9. jw 2815

Pomocnik
krawiecki do pierwszorzędnych prac (sztukowiec). Łuczak, Kraszewskiego 15. jw 2916

Przyjmę
zdolnego rutynowanego akwizytora na wysoką prowizję Zgłoszenia tylko siły pierwszorzędne. Św. Marcina 5 m. 8 godz. 15—17. zdw 46 155

Poważna firma
poszukuje jeszcze kilku panów inteligentnych do lekkiej pracy na Poznań i prowincję. Zgłaszać się mogą tylko z dobrą prezencją w sobotę rano od godziny 10 do 12 ul Cieszkowskiego 9 mieszkanie 12 zdw 45 917

Służąca
z dobrem gotowaniem i świadectwami potrzebna od 15 bm. Ratajczaka 26 mieszk 6. godz. 10—11. zdw 46 139

Uczennice
do szycia i kroju na rok przyjmę. Wróblewska Matejki 52. zdw 46 110

Pomocnik
krawiecki Piekary 10 — 3. zdw 46 293

20 agentów i domokrążnych
którzy zarobić mogą dziennie do 30 zł poszukuje do sprzedaży Extraktu piwa domowego Piaszyński Krotoszyn. Zamkowy Folwark dw 3259

Potrzebna
od 15 dziewczyna do wszystkiego z gotowaniem do bezkobiecego domu wiejskiego nauczyciela Podać warunki Oferty Kurjer Poznański zdw 46 142

Nowość! Na miasto i powiaty energiczni - inteligentni przedstawiciele
natychmiast poszukiwani. Z powodu powiększenia org. w rozpowszechnianiu nowego bezkonkurencyjnego artykułu Po udowodnieniu zdolności stała posada zapewniona. Warunek: dobra wymowa, solidność i odpowiednia reprezentacja. — Tylko osobiste zgłoszenia przyjmuje się w piątek od godz. 16—18 i w sobotę od 10—13 przy ul. Fr. Ratajczaka 15 (Pasaż Apollo). II wejście mieszkanie 18. Pw 12 224-14.103

Fryzjerka
dobra siła potrzebna 15 kwietnia podać warunki. Piechocki Chodzież. nw 9813

Potrzebna
od 15. 4. młodsza pierwszorzędna kucharka która zna dobrze różne pieczywo i zaprawy zimowe. — Zgłoszenia J. Perkowska. Towarowa 20. dw 3261

Maszynistkę
początkującą przyjmę 1 miesiąc bezpłatnie Oferty Kurjer Poznański zdw 46 207

Apteka
pod Koroną w Bydgoszczy poszukuje zaraz elewa z dłuższą praktyką. dw 3 257

Ekspedjentka
z branży rzeźnickiej, z dobremi poleceniami, potrzebna od 1 5. — Zgłoszenia: A. Jerzykiewicz. Kościan. Wrocławska 8 nw 9 792

Kucharka
do prowadzenia na własny rachunek kuchni w kasynie oficerskiem. Poznań, od 15 kwietnia. Oferty Kurjer Pozn. zdw 46 270

Służąca
Staszica 17. m. 4. zdw 46 403

Humor zagraniczny

— Ciekaw jestem, czy ta pani pragnie naprawdę ze mną poflirtować?
— Mogę się zapytać, to właśnie moja żona...
(„Matin", Paryż). S. F.

Przedpłata na kwiecień 1932, za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Jlustracja Poznańska" i „Nowiny Sportowe" w Poznaniu w eksped. zł 4.00, w agencjach w mieście zł 4.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 4,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.94, kwartalnie zł 14.82 pod opaską miesięcznie w Polsce zł 9.00, w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr. na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej 100 gr. na stronie drugiej 120 gr. przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30 w nagłych wypadkach do godz 22 u stróża, do wydania wieczornego „drobne" do godz. 11 większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materjał poświęcony danej uroczystości.

Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedzielę, święta i nocą tylko 1476 i 3524, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.